

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse af 4. december 2001.

(Redegørelsen givet 4/12 2001. Meddelelse om forhandling 4/12 2001).

Formanden:

Taletiden for ordførere er som bekendt 20 minutter første gang og 10 minutter anden gang, og for så vidt angår adgangen til korte bemærkninger, skal jeg henvise til det brev, jeg har udsendt til medlemmerne den 4. december 2001, altså forleden dag.

Forhandling

Jens Rohde (V):

Oppe i nærheden af Løkken går der en historie om en mand, som vennerne kalder Fisker-Erik. Fisker-Erik er en god, stærk fisker sådan i traditionel forstand. Han er usentimental. Men han er vennernes ven.

Kl. 10.05

Fisker-Erik skulle holde sin 50-års-fødselsdag, og det skulle jo fejres på ordentlig maner, så Fisker-Erik inviterede de bedste af vennerne til middag på den lokale kro. Vennerne mødte selvfølgelig op, og til deres overraskelse var der dækket op med bordkort og det hele – ordentligt skulle det jo gå til. Men rødvin og den slags – sådan de der lidt mere fine drikke – er jo ikke sådan fiskernes livret, i hvert fald ikke Fisker-Eriks, så der blev serveret øl til maden. Og det var jo alle tiders, men da den første omgang blev båret ind, undrede gæsterne sig lidt. Én fik serveret en Nab, én fik en Bjørnebryg, én fik serveret en Paderborner på dåse, og sådan fik de alle sammen deres forskellige øl.

Fisker-Erik selv fik serveret noget af det fineste øl i skatteklasse A, og alle undrede sig, men sagde ikke noget, for man skal jo ikke være fordringsfuld. Men da anden runde kom på bordet, gentog scenariet sig. Til sidst tog en af vennerne mod til sig og spurgte: Du Erik, det er fint nok, at du sådan inviterer os, og det er vi jo mægtig glade for, men hvorfor skal vi sidde her og drikke alt det der billige øl, mens du drikker det fine og det dyre?

Så kiggede Fisker-Erik troskyldigt op og svarede: Jamen jeg troede, det var det, I helst ville have, det er jo det, jeg altid får, når jeg besøger jer.

Ud over at være en meget sød lille historie har den jo også en morale, nemlig den, at man jo altid får tilbage, hvad man giver andre.

I flere år har befolkningen sukket efter reformer i ældrepolitikken, så vores ældre ikke bliver katebald i systemer, der er til for systemers og skrankepavers skyld. Befolkningen blev afvist. I flere år har den danske befolkning sukket efter en reform af sundhedsområdet, der kunne bringe ventelisterne ned. Den blev afvist. I alt for mange år har befolkningen råbt på strengere straffe for fysiske overgreb mod mennesker. Den blev afvist. I alt for mange år har vores erhvervsvirksomheder tryglet om at få nedbragt de administrative byrder. Indrømmet, der blev lyttet, men anvisningerne blev afvist. Og i endnu flere år har befolkningen haft et ønske om, at den evindelige stigning i skatter og afgifter blev bragt til ophør. Den blev afvist. I flere år har befolkningen ønsket at få en ærlig og fordomsfri debat om løsningen af problemerne i udlændingepolitikken. Den blev afvist.

Den 20. november i år gav befolkningen så tilbage. Danskerne skrev historie. SR-regeringen tryglede om 4 år mere. Den blev afvist.

For første gang siden 1973 smed befolkningen en regering på porten. Og resultatet må stå malet klart for selv den mest optimistiske socialdemokrat: Folket ønskede forandring. En forandring, som det i løbet af valgkampen blev mere og mere klart ikke ville kunne skabes af venstrefløjen i Danmark. Der skulle nye friske, borgerlig-liberale kræfter til.

Og mere til: Hovmod stod også for fald. Umiddelbart efter valgets udskrivelse gik en af de tidligere ministre ud med stor skadefryd og fortalte pressen, at nu måtte Venstre nok hellere skynde sig at spise de der mange bolsjer med sloganet »tid til forandring« selv. Efter den 11. september er der jo ingen, der vil have forandring, folk vil have tryghed, blev der sagt.

Men i Venstre stod vi fast. Vi spiste ikke bolsjerne selv, for vi vidste jo såmænd godt, at befolkningen vil have tryghed. Men det stod efterhånden også meget klart, at forudsætningen for at skabe tryghed var at skabe forandring.

Venstres og den samlede regerings bud på forandring er klart.

Udlændingepolitikken skal strammes op, således at vi bremser tilstrømningen fra tredjelande og derved får ressourcer til at styrke integrationen. Det er tryghed.

Vi vil standse stigningen i skatter og afgifter, så enhver kan budgettere, når man f.eks. køber hus. Det er tryghed.

Vi vil sikre, at borgerne altid kan vælge en anden leverandør af hjemmehjælp, hvis det offentlige bliver væk eller kvaliteten er for ringe. Det er tryghed.

Vi vil sikre, at patienter altid kan tage det fulde beløb med til et andet hospital i Danmark eller i udlandet, hvis det offentlige holder folk på venteliste i mere end 2 måneder. Det er tryghed.

Vi vil sikre, at straffene for vold og voldtægt øges markant, så man ikke som offer, der måske er mærket for livet, skal møde sin gerningsmand på gaden kort tid efter overgrebet. Det er tryghed.

Vi vil sikre, at folk selv vælger deres a-kasse og deres fagforening, så vi skaber større grad af frihed, fleksibilitet og bevægelighed. Det er tryghed.

Vi vil sørge for, at virksomhederne ikke alene kan disponere trygt i forhold til skatter og afgifter, men også kan rette produktiviteten og kreativiteten mod reel produktion frem for ansøgningskemaer og statslige blanketter. Det er tryghed.

Kl. 10.10

Og så vil vi oprette et socialt råd, der sikrer, at de udsatte grupper, som ikke har en stor organisation i ryggen, kan blive hørt her på Christiansborg. Det er et skridt mod tryghed.

Tilbage står så spørgsmålet, om oppositionen vil være med, søge indflydelse og deltage konstruktivt i arbejdet. Invitationen står åben til alle.

I Venstre er det ikke afgørende, hvem vi samarbejder med, men hvad vi samarbejder om.

Venstres ønsker til forandring har det udgangspunkt, at befolkningen skal føle tryghed, sådan at vi ved fælles indsats kan mobilisere det overskud, som skal skabe blivende og stærke værdier til gavn for alle – et samfund, hvor vi ikke kun fokuserer på velfærd i økonomisk snæver betragtning, men i stedet tænker det bredt, så vi får skabt og styrket et ansvar og nogle netværk, der i højere grad peger i retning af et samværsamfund.

Alt for mange mennesker er i dag overladt til sig selv og systemerne. Vi går fejlagtigt rundt i den tro, at ansvar for hinanden er noget, som staten skal tage sig af. Det klarer vi over skattebilletten, så kan systemerne nok tage over. Men netop denne systemtænkning har jo medført, at et af vores allerstørste problemer i Danmark i dag er ensomheden.

I dag er systemet blevet så meget system, at hjemmehjælpere, der vil besøge deres såkaldte klienter i deres fritid, af systemet bliver bedt om at holde sig væk. Ja, pas endelig på. Vi skulle jo nødig få et personligt forhold til hinanden!

Lige så galt er det, når myndighederne med planloven i hånden forbyder et ægtepar at bygge en bolig på egen grund til det barnebarn, som skal overtage parrets gård.

Når man vil holde sammen i familien over generationer, skal vi jo som myndigheder støtte op alt, hvad vi overhovedet kan. Vi skal støtte op om samværet og det selvvalgte ansvar, og så skal vi give danskerne nogle gode muligheder for at danne fællesskaber på kryds og tværs af økonomiske og sociale skel. Og vi skal styrke frivillighedskulturen. Det kan vi især gøre ved at tænke kulturpolitik ind i vores ældre-, vores familie- og vores børneomsorg.

Vi skal give redskaber, der kan være med til at samle, men vi skal ikke trække tingene ned over hovedet på folk.

En kendt socialdemokrat, som jeg i øvrigt har meget stor respekt for, og som i dag er politisk ordfører for sit parti, har i sin bog »Sans og samling« beskrevet livet i den socialdemokratiske koncert som et livslangt tryghedsforhold. Der står:

»Man kunne leve hele sit liv inden for bevægelsens rammer, være barn i DUI, ung i DSU, købe sine varer i kooperationen, forsikre sig i Alka,« – det kan man i øvrigt stadig væk – »være aktiv i fagforeningen og partiet i en menneskealder og derefter trygt regne med, at Arbejdernes Ligkistemagasin sørgede for den sidste rejse.«

Det kan jo egentlig lyde meget smukt, og det havde vel egentlig også sin berettigelse engang, men det er altså også sådan, at man institutionaliserer mennesker, og det styrker ikke den enkeltes følelse af hverken selvværd eller ansvar.

Vi skal naturligvis bygge vores samfund på sammenhold om nogle grundlæggende værdier og holdninger. Vi skal bygge et samfund, hvor der er et fælles, men også et individuelt ansvar, et ansvar for at løse en lang række opgaver, men også et samfund, hvor det enkelte menneske har så stor frihed og så mange valgmuligheder, at der bliver plads til at holde paletten af talenter ud, frihed til forskellighed og plads til udfoldelse og mulighed for at forme sin egen tilværelse, så der bliver både mentalt og økonomisk overskud til det individuelle og det fælles ansvar.

Vi skal udvikle Danmark med nye investeringer, vi skal skabe arbejdspladser og mere pro-

duktion i den private sektor, og så skal vi give den enkelte ret og mulighed for i højere grad selv at definere det gode liv, det gode familieliv og i det hele taget definere livskvalitet.

En stærk miljøpolitik, bedre uddannelse og en aktiv kulturpolitik – det er gode værktøjer, som vi så kan overlade befolkningen at benytte sig af, men uden at vi trækker det ned over hovedet på den enkelte dansker.

For at kunne skabe denne platform er det imidlertid helt afgørende, at vi bekender os til, at erhvervslivets konkurrenceevne er en helt indiskutabel forudsætning. Det nytter ganske enkelt ikke at diskutere velfærd, hvis vi ikke erkender, at virksomhedernes indtjeningssevne er grundlaget for et velfærds- og samværsamfund.

Den tidligere statsminister sagde ved sin afgang, at han efterlod et land i topform. Og meget er rigtig godt herhjemme. Men der er jo nogle faresignaler, som vi bliver nødt til at forholde os til, og som ikke er opstået efter den 20. november.

KL 10.15

Flere og flere familier er bagud med deres terminer, og realkreditinstitutterne overtager deres ejerboliger. I det hele taget er der langt flere end tidligere, der bliver registreret som dårlige betalere. Det er et signal om, at familierne er presset på pengepungen, og at selv en mindre økonomisk opbremsning kan få meget alvorlige konsekvenser for familiernes økonomi.

De tragiske begivenheder den 11. september har ført til et kraftigt fald i optimismen hos forbrugerne, og hvis forbrugerne holder for meget på pengene, kan det være med til at forstærke virkningerne af den internationale afmatning.

Flere og flere virksomheder er også under pres. Antallet af konkurser er steget, og det vidner om, at virksomhederne begynder at kunne mærke den globale afmatning. Det ses også af industriens konjunkturbarometer, som peger kraftigt nedad. Virksomhederne er meget lidt optimistiske, når det gælder forventningerne. Det er en udvikling, som ikke nødvendigvis er den tidligere regerings skyld, men det er en situation, som jo er et faktum, og som vi bliver nødt til at nævne.

I Venstre og regeringen er vi meget opmærksom på disse faresignaler, og vi skal og vil arbejde hårdt på at udvikle og forstærke investeringerne i Danmark, så vi også i fremtiden skaber flere arbejdspladser og mere produktion i den private sektor. Vi skal af med de unødige snæren-

de bånd på erhvervslivet, og vi skal væk fra det system og den tankegang, hvor kreativitet er noget, der rettes mod ansøgningsskemaer. Vi skal sigte mod gode vilkår for reel produktion, skabelse af værdier og virketrang, som kommer den enkelte og dermed det danske samfund til gode.

Når det er sagt, så er det også vigtigt, at vi erkender vores ansvar ude i den store verden. I Venstre har vi altid vedkendt os vores internationale ansvar; ingen kan være i tvivl om denne regerings engagement i FN, NATO og EU. Og ingen skal være i tvivl om, at vi føler et stort ansvar for, at tredjelændene også får del i den velfærd, som globaliseringen jo rent faktisk har medført de steder, som har fået del i globaliseringen.

Jeg tror, at der er bred enighed om, at Danmark bør spille en aktiv rolle i forbindelse med verdenstopmødet i Johannesburg næste år. Vi vil arbejde for, at der udvikles en global pagt. Vi vil sigte på en aftale mellem verdens lande, der kan støtte fred, frihed og demokrati for alle – også verdens fattigste.

Vi står over for en gigantisk udfordring, men vi kan løse den. Verdens udviklingspotentiale er væsentlig bedre, end mange dommedagsprofetier vil gøre det til. Meget af den sult og fattigdom, vi ser i dag, skyldes menneskelige handlinger. Mennesker har selv skabt problemerne, og det er mennesker, det er os, der kan være med til at løse de problemer. Men det fordrer, at vi tør stille krav.

Vi vil ikke være med til at give bistand til korrupte diktatorer, der undertrykker deres egen befolkning og skaber krig og rædsel i nabolandene, men vi vil gerne deltage i kritisk dialog. Og for os er det væsentligt, at bistand følges af demokratiske reformer, åbning af markederne og frihed for det enkelte individ.

Kun ved at stille krav om respekt for det enkelte menneske og krav om reformer kan vi være med til at skabe et ordentligt fundament for udvikling af verdens fattigste lande. Vi løser ikke globaliseringens udfordringer med misforståede hensyn, sortsyn, bekymringer og lukkede markeder. Vi løser udfordringerne med fremsyn og med handling. I regeringspartierne tager vi udfordringen op. Det er et område, som ligger os meget på sinde. Verdens potentiale ligger i globaliseringen. Udfordringen er at udbrede velfærd, frihed og de muligheder, som demokratiet og globaliseringen har givet os, til resten af verden.

Vi vil naturligvis arbejde for, at udviklingsbi-stand for de rige lande ligger på minimum 0,7 pct. af bruttonationalproduktet, sådan som FN har anbefalet. Til trods for velstanden i den vestlige verden er der jo adskillige lande, der ikke lever op til disse målsætninger. Vi vil også arbejde på, at der bliver skabt nogle realistiske miljøaftaler, men det er frihandel, som er kodeordet, hvis vi for alvor ønsker at skabe grobund for udvikling for verdens fattigste.

Her skal vi turde gribe i egen barm. En række af verdens rigeste lande har jo valgt at sætte toldbarrierer op for verdens fattigste, og EU er desværre ingen undtagelse. På den måde har vi et stort medansvar for, at tredjeverdenslandene holdes i et strengt donor/modtagerforhold, og det er at fratage dem muligheden for selv at blive kernen i udviklingen. Det skal vi gøre op med. Toldbarrierer er ikke vejen til mere demokrati og udvikling i verdens fattigste lande, og på lang sigt gavner det såmænd heller ikke engang os selv.

Regeringspartierne vil både i EU og WTO argumentere hårdt for, at udviklingslandene skal have bedre adgang til vores markeder. Frihandel er en afgørende forudsætning for, at de kan afsætte deres varer, udvikle deres eget erhvervsliv, udvikle deres egen økonomi og dermed deres eget samfund, et samfund udviklet på deres egne præmisser, men med respekt for de universelle menneskerettigheder.

Kl. 10.20

Og lad mig så bare sige det, så det ikke kan misforstås: Man vil ikke møde slesk tale om indførelsen af den helt urealistiske og skadelige Tobin-skat fra Venstre og den regering, som vi er en del af.

Skat på valutahandel vil have skadelige virkninger på velfærden for alle. Selv om man måtte se Tobin-skatten som et instrument til at øge bi-standen til udviklingslandene med, så vil den komme til at skade netop disse lande. Udviklingslandene er langt mere afhængige af adgangen til hård valuta og kortfristede lån, end vi er, og en skat på international valutahandel vil gøre det svært at få adgang til hård valuta og til kortfristede lån, og dermed vil vi skade udviklingslandenes muligheder for at finansiere en økonomisk udvikling.

Vi vil gerne være med til at give udviklingsbi-stand, men vi vil hellere være med til at bistå til selvudvikling. Vi tror på udviklingslandenes potentiale på samme måde, som vi tror på poten-tialet i hvert enkelt individ. For udviklingslan-

dene er det helt afgørende, at de føler, at vi tager dem alvorligt, at de føler, at vi tror på, at de kan noget, at de dner til noget. Det er genskabning af den selvtilid og tro, vi ønsker at give den dan-ske befolkning, og det er det samme værdifulde fundament, vi ønsker at skabe for udviklings-landene.

I Venstre har vi åbent og ærligt lagt vores poli-tik frem. Vi opfandt ikke nye skåltaler og pro-gramerklæringer i valgkampen. Vi gik til valg på den politik, som vi igen og igen har lagt frem i Folketingssalen, og som vi vidste, at vi gerne ville måles på i den kommende regeringsperio-de. Vi er meget bevidste om den helt enorme til-lid, som vælgerne viste os den 20. november, og det forpligter.

Vi vil meget hårdt arbejde målrettet på at ind-fri de løfter, som vi gav i valgkampen. Derfor har regeringen jo også lavet et særdeles ambi-tiøst regeringsgrundlag, som følger en lige linje fra valgkampen og ind i selve regeringens arbej-de.

Vi ser frem til samarbejdet med Folketingets partier og håber og tror, at alle vil tage aktivt del i at skabe den nødvendige forandring, som kan genskabe tillid og troværdighed til det danske folkestyre, og sidst, men ikke mindst skabe en forandring, der giver friheden, trygheden og samværet tilbage til den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

I sin åbningstale omtalte statsministeren, at en række kommuner har vist vejen ved ikke at ud-betale kontanthjælp, men i stedet anvise arbejde.

Betyder det, at Venstre nu går ind for, at kon-tanthjælpsmodtagere fremover skal få tilbudt arbejde til overenskomstmæssige løn- og ar-bejdsvilkår og med optjeningsret til dagpenge, således at tvangsaktivtivering afskaffes?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er helt klart forudsætningen for, at vi kan in-tegrere vores indvandrere, at vi får dem i arbej-de. Så må vi se på, hvilke muligheder vi har, men vi har allerede en lang række eksempler i kommunerne, hvor man siger, at her får I ikke kontanthjælp, men I kan få et arbejde.

På den måde kan vi få indvandrerne ind på arbejdsmarkedet og dermed sikre, at de kan op-tjene til sociale ydelser, til dagpenge på lige fod med den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det, der er eksempler på fra Farum og Herning og andre steder, er, at kontanthjælpsmodtagere bliver sendt ud i tvangsaktivering i såkaldte produktionshuse, hvor de arbejder for kontanthjælp plus 11 kr. i timen.

Landsforeningen af Arbejdsledige har flere steder sammen med de lokale arbejdsmarkedsråd fået kendt nogle af disse produktionshuse ulovlige, og spørgsmålet er altså, om Venstre nu går ind for, at det ikke skal være den type af produktionshuse og tvangsaktivering, men at det i stedet skal være arbejde til overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår og med optjeningsret til dagpenge. Det ville være et stort fremskridt.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det afgørende er jo, at folk kommer i arbejde, og hvis de er på en produktionsskole, vil de have en større mulighed for senere at komme i reelt arbejde. Det er jo det, det handler om. Ikke alt det der med overførselssystemer, og hvad ved jeg.

KL 10.25

Det, vi skal gøre, er at sikre, at folk kommer i et reelt arbejde, så de også kan optjene retten til dagpenge.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt starte med at sige til lykke til hr. Jens Rohde med valget til ny politisk ordfører for Venstre og vil så starte med at stille et spørgsmål på baggrund af det overordnede motto, som jeg kan forstå er regeringens motto. Det er hentet fra Fisker-Erik og lyder sådan: »Man får altid tilbage, hvad man giver andre.« Det er nu også en morale, som jeg kan læse i de Pixi-bøger, som mine børn hører om aftenen, men skidt med det. Pixi-morale og Fisker-Erik-morale.

Men jeg tror nok, at de fattige, de svageste, er meget interesseret i, hvad der mere konkret ligger i den her morale. Hvad er det, de svageste kan forvente af denne her regering? Hr. Jens Rohde og statsministeren var jo her i tirsdags meget inde på, at nu skulle man gøre en masse for de svageste. Hvad er det så, vi indtil videre har hørt, at der skal gøres? Det er et »de svagestes LO«.

Det er jo godt nok, det er slet ikke det. Men tror hr. Jens Rohde, og tror statsministeren, hvis

de svageste skal give tilbage, hvad de får fra regering, at de så kan nøjes med et LO? Kunne vi ikke få lidt mere konkret at vide? Hvad er det, regeringen vil konkret i forhold til de svageste i vores samfund? Det tror jeg mange gerne vil vide noget om.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Der skal ikke herske tvivl om, at et ordentligt velfærdssamfund skal måles på, hvordan vi behandler de mest udsatte grupper. Jeg bryder mig ikke så meget om ordet »de svageste«.

Med det sociale råd ønsker vi så at få nærmere præciseret, hvad det er for nogle behov, der ligger, for at vi kan løse den opgave bedre, end den er blevet løst de seneste 9 år.

Det vil føre for vidt at begynde at komme ind på alle mulige konkrete tiltag på nuværende tidspunkt, for vi må vel lige have lov til at sætte os i stolene først. Det er jo et spørgsmål om, at vi prøver at sætte os ned og analysere, hvad det er for nogle behov, der er. Hvor det er, vi skal sætte ind, så vi sikrer, at de mest udsatte grupper selvfølgelig får en bedre hverdag i Danmark.

Må jeg så sige til hr. Holger K. Nielsen om det med Pixi-bøgerne. Jeg var nødt til at fortælle en historie med en morale og på et niveau, så også hr. Holger K. Nielsen kunne forstå det.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, men jeg er meget glad for hr. Jens Rohdes omsorg for min mulighed for at kunne forstå hans taler. Det må vi huske på et senere tidspunkt også.

Men hvad er dog det for noget sniksnak med, at vi må vente og se, hvad de svageste har behov for, vi kan ikke komme med noget konkret her i dag. Jamen den slags har vi da hørt før. Det er da for sølle. Der er jo intet konkret fra hr. Jens Rohde, intet konkret. Sniksnak, tomme løfter, tomme ord, vindfrikadeller og intet som helst konkret.

Derfor må jeg altså konstatere, at når nu statsministeren forsøger at slå sig op – for at citere Jeppe Aakjær – som »de riges ris og de fattiges værner«, så er det mundsvejr, det må vi konstatere, og jeg ser meget frem til, hvad den diskussionsklub, som hr. Jens Rohde vil have nedsat, kommer frem med. Indtil videre må jeg konstatere, at regeringen ikke har noget som helst på det område.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil godt stille et lignende spørgsmål til Venstres nye ordfører, så kan det være, han vælger at svare på det. Det kan også være, at han ikke kan, og at han bare erklærer sig enig med hr. Holger K. Niensens spørgsmål, ligesom han netop gjorde.

KL 10.30

Man får tårer i øjnene, når man hører statsministerens tale. Statsministeren brugte jo ordene »de svageste«, som Venstres ordfører ikke kan lide. Det står på side 2 i statsministerens tale fra i tirsdags. Der blev talt meget om tryghed for de ældre. Man får nærmest tårer i øjnene. Hvordan kan det så være, at det første konkrete, vi hører fra den ny regering, er, at den vil skære ned for pensionisterne i fremtiden? Den vil ændre på det særlige pensionstillæg, så de pensionister, der har færrest penge, fremover skal have færre penge at gøre godt med. Er det sådan, den nye regering vil behandle den lille mand? Det er den lille mand med den store tegnebog.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg er såmænd ikke så enig med hr. Holger K. Nielsen, at det gør noget, og det tror jeg også de fleste ved. Men tingene bliver jo ikke nødvendigvis mere rigtige af, at de bliver gentaget, så derfor undlod jeg at bruge min taletid til det.

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg sige: Da man indførte SP, det særlige pensionstillæg, var der jo tale om, at det var en pension. Det var jo det, man solgte SP på. Men hvad er en pension? Hvis man går ned i banken og tegner en pensionsordning, får man jo sit beløb tilbage, det, man indbetaler. Hvis man laver udligningsordninger, er det jo ikke en pension længere, så er det en skat, og det var ikke det, man solgte SP på over for den danske befolkning. Jeg kan udmærket huske den diskussion, der var netop om det her dengang, og man kalder det en pension. Men som det er i dag, er det jo reelt en skat.

Det, vi ønsker, er at bringe ærligheden tilbage og sige, at her er der en pensionsordning, men det er en pensionsordning, hvor du selvfølgelig får de penge tilbage, som du selv indbetaler.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jamen hr. Jens Rohde kan da kalde det, hvad han vil, men fakta er jo, at det her betyder større ulighed blandt fremtidens pensionister. Der bli-

ver talt pænt om de svageste. Man kan overhovedet ikke komme med noget konkret, bortset fra at der skal være større forskel på de kommende pensionister.

Derfor vil jeg da godt stille hr. Jens Rohde ét spørgsmål, for hr. Jens Rohde har jo selv lige stået og sagt, at man altid skal have tilbage, hvad man giver: Er det dét, der gør sig gældende i Venstres ældrepolitik?

Så det meget, meget konkrete spørgsmål til hr. Jens Rohde er: Er det Venstres opfattelse, at personer, der har en indkomst på under 265.000 kr. om året, har en for høj pensionsdækning?

Formanden:

Hr. Jens Rohde, og derefter er det hr. Jann Sjørnsen.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det har jo ikke noget med det at gøre, vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen. Og det var i øvrigt også engang Socialdemokratiets politik og løfte, at dette her var en pensionsordning. Så vidt jeg husker, var det vist Enhedslisten, der fik presset omfordelingen ind i den her ordning i forbindelse med pinsepakken. Men det var jo ikke sådan, den startede, det var ikke sådan, man indledte SP, den sociale pensionsordning.

Jeg er nødt til at fastholde, at en pension er en pension: Der indbetaler man, og man får tilbage, hvad man har indbetalt. Ellers skal politikerne gå ud og sige ærligt til den danske befolkning, at der er tale om en ekstra skat.

For det her, som fru Pernille Blach Hansen taler for, svarer jo til, at man går ind i en bank og indbetaler et pensionsbeløb, og derefter siger bankrådgiveren: Det er fint, vi dividerer lige op med bankens antal kunder, og så fordeler vi pengene således, og du får pengene ud den vej.

Jeg tror ærligt talt ikke, at der vil være ret mange, der vil være tilfreds med det. Og virkeligheden er måske nok, at befolkningen får et chok, når den nu – hvis den ikke allerede har fundet ud af det – måske via den her debat ser, at der reelt set ikke er tale om en pension, men om en skat, hvilket man omgik over for befolkningen. Og jeg tror, at den bakker vores politik op.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil også gerne ønske hr. Jens Rohde til lykke med ordførerskabet.

Jeg er enig med Venstres ordfører i, at der er brug for en fornyelse af velfærdssamfundet, der er brug for mere valgfrihed for vores børnefamilier, for vores ældre, på sundhedsområdet og på arbejdsmarkedet, sådan som regeringen også har lagt op til det i sit nye regeringsgrundlag.

Men der er selvfølgelig også nogle punkter, hvor vi er uenige, og når hr. Jens Rohde i dag i debatten siger, at udviklingslandene skal føle, at vi tager dem alvorligt, så må jeg spørge hr. Jens Rohde: Tror Venstres ordfører, at udviklingslandene føler sig taget alvorligt, når det, som regeringen melder ud, er, at den nu vil spare 1,5 mia. kr. i udviklingsbistanden? Det er fint nok, at vi skal have tromlet toldmurene ned, og at vi skal have skabt mere frihandel – det vil vi også meget gerne fra Kristeligt Folkepartis side – men hvorfor skal vores fælles ansvar for de allerfattigste, ikke bare her i Danmark, men også globalt set, udmønte sig i krav fra regeringen om, at der nu skal spares 1,5 mia. kr. på udviklingsbistanden?

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Tak for ordene, vil jeg sige til hr. Jann Sjursen.

Ja, jeg tror på, at udviklingslandene føler, at de bliver taget alvorligt, hvis vi giver dem mulighed for selv at udvikle sig, og det gør vi først og fremmest ved, at vi skaber frihandel. Så kan vi støtte op med udviklingsbistand, men vi har, og det ved hr. Jann Sjursen jo godt, utallige eksempler på nytteløse, hovedløse projekter, og vi har desværre også eksempler på, at vi giver ulandsbistand til lande, som ikke viser vilje til demokratiske reformer og til at sikre, at det enkelte menneske har frihed, sådan som menneskerettighederne foreskriver det.

Det foretager vi nu en kritisk gennemgang af, og indtil vi har gennemgået hele området med en tættekam, fastfryser vi udviklingsbistanden på 1999-niveau. Det er vi så uenige om at man skal gøre, men det er altså den prioritering, som denne regering og regeringspartierne har valgt at foretage, og vi mener, at det er rigtigt at gøre det på den måde.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg synes, at det må høre med til Venstres erkendelse af denne her sammenhæng, at det jo ikke alene er et spørgsmål om kvalitet i udviklingsbi-

standen, der har bestemt, at der nu skal skæres 1,5 mia. kr.

Det, som har været det helt afgørende, er jo reelt, at Venstre og regeringen vil finansiere velfærdsforbedringer i Danmark ved at skære i udviklingsbistanden. Det er jo det, der dybest set er udgangspunktet, og som det tidligere er sagt, vil man for at forbedre f.eks. sundhedsvæsenet skære lige præcis de 1,5 mia. kr.

Jeg vil godt spørge hr. Jens Rohde her i dag: Når der nu er utallige eksempler på, at pengene er gået i de forkerte lommer og til de forkerte lande osv., hvem er det så, der skal have skåret i ulandsbistanden? Hvilke lande er det, vi ikke skal yde ulandsbistand til længere? Hvor vil Venstre finde pengene? Og hvorfor skærer vi ikke langt mere, end Venstre har foreslået, hvis det er et spørgsmål om, at vi hjælper udviklingslandene mest ved at give dem øget frihandel og få tromlet toldmurene ned? Hvor er i virkeligheden grænsen for, hvor vi skal skære?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg ved godt, at hr. Jann Sjursen og Kristeligt Folkeparti er meget kede af, at vi laver den fastfrysning på 1999-niveau, og det anerkender jeg. Det kan man have en holdning til, men sådan har vi valgt at gøre det. Politik er jo prioritering, og lad mig understrege: Vi er jo stadig væk blandt de førende lande. På trods af at vi fastfryser ulandsbistanden på 1999-niveau, er vi stadig væk blandt de førende lande, når det gælder udviklingsbistand, og jeg vil understrege, som jeg også sagde i min tale, at vi vil arbejde hårdt for, at andre lande med samme velstand som os hæver deres niveau til minimum 0,7 pct. af bruttonationalproduktet, nøjagtig som FN anbefaler det. Det vil kunne give en betragtelig sum penge i kassen, hvis vi kunne få de andre EU-lande med op bare nogenlunde på vores niveau.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil også gerne indlede med at sige til lykke til hr. Jens Rohde med den nye opgave og love en god debat.

Jeg har noteret mig, at der er mange, mange gode viljer i Venstres politik, som ordføreren har fremlagt den: en stærk miljøpolitik, en stærk kulturpolitik, en bedre konkurrenceevne osv. Jeg sad faktisk og ledte efter noget, jeg kunne være uenig i, og derfor bliver jeg mere og mere

spændt på, hvordan Venstre vil gøre tingene, men det vender vi tilbage til.

Jeg noterer også, at SP hedder et særligt pensionstillæg og ikke en særlig skat, men for min skyld må man gerne kalde det en særlig skat. Og det var et meget bevidst ønske fra SR-regeringen i sin tid at lave en omfordeling af hensyn til de økonomisk svageste folkepensionister i fremtiden. Men Venstre tager fra dem og giver til de rige. Det gør Venstre også med ulandsbistanden.

Nu spørger jeg hr. Jens Rohde: Hvor er det konkret, de 1½ mia. kr. fra ulandsbistanden skal bespares? Vi har endnu ikke hørt et eneste reelt bud på det. Hvordan og hvor?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er jo det, vi er ved at granske ganske nøje i disse dage og disse timer, og det kan vi tage op ved en senere lejlighed, når vi har konkretiseret det hundrede procent gennem det arbejde, som jo nu foregår i ministerierne, hvor vi laver et ordentligt kasseeftersyn. Og så kan vi diskutere substansen i, hvorvidt den besparelse eller den besparelse er rigtig på nuværende tidspunkt.

Må jeg så lige sige endnu en gang i forhold til denne pensionsopsparing, at for os er pension pension, skat er skat, og i vores øjne er og skal den særlige pensionsordning være en pension. Der er en holdningsforskel, fair nok, men sådan ser vi det.

Men ellers er jeg da glad for, at fru Marianne Jelved havde svært ved at være uenig i noget af det, jeg sagde. Når jeg tænker på de reaktioner, som fru Marianne Jelved har leveret efter valget og umiddelbart dagen før valget, så glæder det mig absolut, og det giver mig et håb om, at fru Marianne Jelved vil komme over og deltage konstruktivt i samarbejdet med vores regering.

Og hvis jeg lige må...

Formanden:

Nej, det må man ikke.

Jens Rohde (V):

Så vender jeg tilbage.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Til hr. Jens Rohde vil jeg sige: Det er da fuldstændig umuligt at være uenig i, at man gerne vil have en stærk miljøpolitik. Hvem vil ikke det i dette Folketing? Det er da umuligt at være

uenig i, at man gerne vil have en stærk kulturpolitik. Hvem er uenig i det?

I Det Radikale Venstre har vi noget, vi kalder for nejprøven. Man prøver at sætte et nej ind for at høre, om der er nogen, der vil være uenig i det, man siger. Vi vil da heller ikke give tilskud til korrupte regimer. Vi vil da også have respekt for udviklingslandene. Hvordan i alverden kan man da finde på at være uenig med hr. Jens Rohde? Hr. Jens Rohde kunne være ordfører for hele Folketinget på én gang. Det er en flot debut. Find 25-øren frem!

Jeg glæder mig til at få konkrete svar, og dér, hvor jeg virkelig kan se en uenighed, er, at Venstre vil tage fra de fattigste folkepensionister i fremtiden og give til de rige, og at Venstre vil tage fra de fattigste lande i verden for at give til det rige Danmark. Der har jeg noteret en meget katastrofal forskel uden at få nogen som helst reelle svar på det. Men det har jeg noteret mig.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det Radikale Venstre vil heller ikke være med til at give støtte til korrupte regimer, siger fru Marianne Jelved. Jamen det er jo det, det har gjort hele tiden. Hvad var det, vi hørte? Det tog os 1 år, før det lykkedes os at overbevise den tidligere udviklingsminister om, at Zimbabwe skulle have skåret i sit tilskud. Det pressede vi på med her i Folketingssalen. Sådan var det. Den daværende statsminister og fru Bay Bundegaard gik jo rundt under valgkampen og sagde, at hvis man stillede de krav, som V og K stiller, ville man til sidst kun kunne give Sverige ulandsbistand. Det er jo den reaktion, der har været på det.

Nu blev fru Marianne Jelved lidt sur her til sidst, men jeg er helt sikker på, at med de mange gode ideer, som Det Radikale Venstre jo også ofte præsenterer her i Folketinget, vil vi, når surheden har lagt sig, kunne skabe et godt og konstruktivt samarbejde, og det vil jeg glæde mig til.

Og hvis det kan hjælpe fru Marianne Jelved lidt på vej, vil jeg gerne ihukomme det gode gamle klassiske citat: »Hvorfor døje med Nystrup, når du kan rode med Jens?«.

Kl. 10.45

Formanden:

Det var vist sådan lige på grænsen af direkte tiltale.

Så går vi til anden runde med de korte bemærkninger, og der har jeg noteret fru Line Barfod og hr. Holger K. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det lyder meget godt, når hr. Jens Rohde taler om det generelle, men lige så snart det bliver konkret, bliver han uklar. Det var lige sådan med hans formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, under valgkampen. Det lød også meget godt, når han talte overordnet, men når det blev konkret, så begyndte øjnene at flakke, f.eks. når man kom ind på diskussionen om halve dagpenge til personer under 30 år.

Når hr. Jens Rohde bliver spurgt om aktivering af kontanthjælpsmodtagere, så begynder han straks at tale om flygtninge og indvandrere. Men der findes altså også en lang række danskere på kontanthjælp, og det er sådan i dag, at man ikke optjener dagpengere, når man bliver tvangsaktiveret. Der er ingen dokumentation for, at tvangsaktivering fører til, at man kommer i rigtigt arbejde med overenskomstmæssig løn. Så jeg vil meget gerne høre, om Venstre nu vil foreslå, at man indfører optjeningsret til dagpenge, og om det bliver på overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V)

Nej, det vil vi ikke.

Det er sjovt, at man fra venstrefløjen, der er så vild med aktiveringspuljer, skal høre, at aktivering ikke bringer folk i arbejde. Er det korrekt?

Derfor ønsker vi også at gennemgå hele aktiveringsområdet. Vi ønsker at fjerne den hovedløse aktivering og sikre en langt mere målrettet aktivering for hver enkelt, således at hver enkelt får en bedre mulighed for at komme i reelt, fast arbejde. Derfra bliver der så selvfølgelig mulighed for på lige fod med alle andre at optjene til dagpenge.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstår det, hr. Jens Rohde sagde, sådan, at det ikke var korrekt, når statsministeren i sin åbningstale sagde, at kommunerne skal til at anvise arbejde til kontanthjælpsmodtagere. De skal fortsat i tvangsaktivering.

Hr. Jens Rohde var i sin ordførertale inde på spørgsmålet om tryghed og nævnte, at for Venstre er det tryghed, at et offer ikke skal se sin

gerningsmand på gaden kort efter overfaldet. Det er ikke specielt tryghed for Enhedslisten. For os er tryghed, at man helt undgår at blive overfaldet. Derfor er det for os vigtigt, at man gør noget for at forebygge, at der finder vold og overfald sted. Men der var ikke et ord om forebyggelse i hr. Jens Rohdes tale. Hvordan kan det være?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Naturligvis, alle og enhver er jo klar over, at der skal være forebyggelse. En måde at forebygge på er jo også, at man fra starten går ind med en kontant linje og stiller nogle krav, når folk, unge mennesker, er ved at komme på afveje. Og så er det for os helt afgørende, at vi får skærpet straffene for vold, voldtægter og menneskesmugling.

Det handler også om retsbevidstheden, retsfølelsen hos den enkelte dansker, den enkelte lovlydige borger, og den sætter vi meget højt. Så vi mener faktisk, at det både handler om tryghed, når vi ønsker at skærpe straffene for vold, og om den enkeltes retsfølelse.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt bidrage yderligere til at forsøge at få klarhed over det med ulandsbistanden. Hr. Jens Rohde pustede sig jo vældigt op og talte om, at man ikke kunne finde ud af at trække støtten væk fra korrupte regimer. Kan vi ikke nok her i dag få løftet sløret for, hvad det er for lande, den nye regering ikke længere vil give ulandsbistand. Der har været forskellige eksempler fremme i valgkampen. Kan vi ikke nok få det konkret at vide her i dag?

Kl. 10.50

Og så siger hr. Jens Rohde, at man ikke vil give støtte til korrupte regimer. Jo, men støtten går jo ikke til de korrupte regimer, men modsat til støtte af menneskerettighedsbevægelser, til demokratibevægelser – præcis til bevægelser, der har til hensigt at svække de såkaldt korrupte regimer og de korrupte regimer. Det er det, der er sandheden i det. Hvad har hr. Jens Rohde imod, hvis vi f.eks. ser på et land som Burkina Faso, at der gives støtte til menneskerettighedsgrupper, at der gives støtte til lokalradioer, til kritiske lokalradioer, at der gives støtte til kvindegrupper, at der gives støtte til rent vand? Hvad har hr. Jens Rohde imod det? Er det en

modsatning i forhold til en liberal politik? Lad os få et svar fra hr. Jens Rohde.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det har jeg intet imod, og jeg har slet ikke noget imod, at man giver støtte til lokalradioer.

Til hr. Holger K. Nielsen: Det er jo ikke støtten til menneskerettighedsorganisationer, ngo'er, vi vil ind og pille ved. Det er jo ikke korrekt, at det udelukkende er den støtte, som det handler om. Det er programsamarbejdet med de enkelte lande, hvor vi indirekte er med til at finansiere, at de kan sende soldater ind i nabolandene. Vi er med det programsamarbejde, vi har med det enkelte lands regering, f.eks. med til at finansiere en infrastruktur, som gør, at man kan sende soldater ind i nabolandet. Det er jo disse programsamarbejder med de lande, hvor vi kan konstatere, at der er problemer, som vi ønsker at kigge nærmere på.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen så må hr. Jens Rohde da fortælle, hvad det er for lande, det drejer sig om. Der bliver talt om de lande, hvor der sker det og det. Jamen hvad er det for lande? Lad os få det at vide, løft sløret! Talerstolen er til, for at hr. Jens Rohde kan stå heroppe og fortælle hele den danske befolkning, hvad det er for lande, der ikke længere skal have ulandsbistand. Lad os få det at vide. Hvorfor skal det være en hemmelighed? Lad os da få det at vide.

Og så taler hr. Jens Rohde om infrastruktur, der kan sikre, at man fører krig. Jamen hvordan kan støtte til lokalradioer betyde, at man bedre kan føre krig? Hvordan kan støtte til kvindegrupper betyde, at man bedre kan føre krig? Sandheden er jo, at den danske ulandsbistand jo ikke går til de korrupte regimer, men netop går til støtte af det, man kalder det civile samfund, til lokalområder, til menneskerettighedsgrupper. Derfor er det da en fantastisk vigtig pointe, at vi fastholder en støtte, der kan sikre good governance, som man kalder det i fagsproget, demokratiudvikling i de pågældende ulande.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Til hr. Holger K. Nielsen: Det er jo heller ikke den støtte til kvindegrupper, til menneskerettighedsorganisationer, til lokalradioer, vi vil gå ind og kigge på. Det er jo de programsamarbejder, vi

har med de enkelte landes regeringer, hvor vi skal ind og vurdere nøje.

Jeg kan ikke hundrede procent lægge mig fast på, hvilke lande det er, men der er da ingen tvivl om, at lande som Burkina Faso, Bangladesh og Vietnam er lande, som vi vil have under en særlig lup. Men vi kommer det altså ikke nærmere på nuværende tidspunkt, fordi vi er ved at gennemgå det hele. Vi har lige sat os. Nu må vi se, hvad der ligger fra den tidligere regering. Det er ikke altid lige nemt at overskue.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Nej, det er ikke lige nemt at overskue for unge mennesker. Men jeg skal gerne hjælpe, og hr. Jens Rohde er altid velkommen til at tage telefonen og ringe.

Jeg noterer mig, at hr. Jens Rohde i et af sine svar formulerer sig sådan, jeg tror, det næsten er ordret: Vi har besluttet – og »vi« er altså regeringen – at det skal være 1,5 mio. kr. i besparelse. Citat slut.

Det er jo sådan set fair nok, men det harmonerer jo ikke særlig godt med den begrundelse, som hr. Jens Rohde kommer med heroppe fra talerstolen, at man vil gå alle projekter igennem for at se, hvad der ikke er godt og pille det ud. Så burde man jo starte den vej rundt i stedet for at starte med et måltal for besparelser. Derfor virker den argumentation virkelig meget søgt og udvendig. Og det er en mistillid til det arbejde, der er udført af et bredt flertal i Folketinget i mere end 10 år omkring udviklingsbistanden.

Kl. 10.55

Og så forstår jeg stadig væk ikke, må jeg understrege, at Venstre vil tage fra de fattigste folkepensionister i fremtiden, bare fordi der er en bestemt overskrift på en konto. Hvis jeg nu hjælper hr. Jens Rohde med at ændre den overskrift, kan vi så blive fri for, at der bliver taget fra de fattige folkepensionister og givet til de rige?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi var meget skeptiske over for den tvungne opsparring, som blev lavet dengang, og når det nu skulle være en tvungen opsparring, var betingelsen jo, at man fik de penge, man satte ind, tilbage. Det var i øvrigt regeringens eget forslag. Vi er imod den omfordeling, der sker af pensionsbidraget.

Må jeg så sige: Vi lander på 1,5 mia. kr., og det er jo tilfældigt. Det er det, for det, vi siger, er, at

vi fastfryser 1999-niveauet. Vi fastfryser ulandsbistanden på 1999-niveau, og det gør vi midlertidigt, indtil vi har gennemgået det hele. Det giver 1,5 mia. kr. Så vi har taget det den rigtige vej rundt, nemlig ved at sige: Vi laver en fastfrysning.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det, der er så ærgerligt i den sag, det, der er virkelig ærgerligt, er, at Danmark har haft en meget entydig og klar profil internationalt og nationalt, og det, der sker nu, er jo, at det bliver legalt at gå ind og tage ulandsbistanden op ved hver finanslov.

Det er det, der bliver problemet fremover, udelukkende fordi Venstre skal finde nemme 1,5 mia. kr. til at finansiere sundhedsudgifter – udgifter, som vi udmærket kunne finde andre steder at finansiere fra.

Det er den omlægning af politikken, som den nye regering står for, der påkalder sig meget, meget stor betænkelighed. Det er ærgerligt, at Danmarks liberale parti har taget teten i den sag. Det er dybt trist.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Som jeg kunne forstå fru Marianne Jelved sidste år, så har det vist også været et tema i den tidligere regering ved stort set hver eneste finanslovsforhandling. Så det er der såmænd ikke så meget nyt i.

Når man laver finanslov, skal man selvfølgelig være åben for at kigge på alt. Det er skatteborgernes penge, vi taler om. Det er ikke fru Jelveds penge, det er heller ikke mine penge. Vi har da en forpligtelse til at være meget præcise, meget nøje med, hvad det er, vi bruger pengene til.

Når fru Marianne Jelved nu står heroppe og siger »penge, som vi nemt kunne finde andre steder«, er jeg nødt til at spørge hvor. Hvad er Det Radikale Venstres anvisning?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg synes, det har været meget spændende at opleve hr. Jens Rohde som ny ordfører, men jeg synes, det var en god lejlighed bare for en ordens skyld her ved starten af den nye regerings arbejde at få Venstres ordfører til at bekræfte, når der nu bliver lagt op til samarbejde, at regeringen vedstår de aftaler, de forlig, den har med andre partier i Folketinget.

Kl. 11.00

Jeg tænker på satsreguleringsforliget, folkeskolen, forsvaret, politiet, telepolitikken, vandmiljøet, elreformen. Og jeg tænker ganske særligt på den aktive arbejdsmarkedspolitik, som den tidligere regering sammen med Venstre og De Konservative har lavet aftaler om i november 1998, i november 1999, i oktober 2000, hvor der er klare regler for, hvornår man skal aktivere folk, og hvor regeringen har lagt op til en nedskæring til det halve af aktiviteten.

Det mener jeg er i ganske klar modstrid med de aftaler, vi har indgået. Og derfor vil jeg bare gerne have hr. Jens Rohde herop for at bekræfte, at regeringen selvfølgelig overholder indgåede forlig.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Vi står naturligvis ved de forlig, vi har indgået. Og med hensyn til arbejdsmarkedspolitikken er det jo modellen, vi har indgået forlig om, og det er modellen, vi er enige om.

Selve beløbet og finansieringen er et regeringsansvar. Det er klart i aftalen.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Så vil jeg gerne have hr. Jens Rohde til at fortælle mig, hvordan han har forestillet sig at man skulle leve op til den forståelse, der blev lavet til den aftale, der blev lavet og justeret senere, men grundlæggende, mellem den nuværende statsminister og mig selv og andre forhandlere i november 1998, inspireret af arbejdsmarkedets parter, om, i hvilket omfang man skal aktivere folk, der er på dagpenge.

Hvordan forestiller hr. Jens Rohde sig, at man kan holde den aktivitet, samtidig med at man halverer udgiften til den? Det vil jeg bare gerne have forklaret. Og er hr. Jens Rohde ikke enig i, at hvis man går ned i ambitionsniveau, med hensyn til hvornår og hvor meget man skal aktivere folk, så er det forligsbrud?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Til hr. Mogens Lykketoft: Vi vil simpelt hen gøre det ved, at vi gør det bedre. Det må blive svaret på det, at vi fjerner den hovedløse aktivering. Vi kender jo alle masser af eksempler på aktivering, som jo nærmest har diskvalificeret folk til at komme på arbejdsmarkedet. Det er den hovedløse aktivering, vi selvfølgelig vil gøre op

med. Og vi vil gøre det bedre, mere målrettet. Så ambitionsniveauet er ikke faldet.

Men finansieringen – ja, der går vi ind, nøjagtig som Det Radikale Venstre jo gjorde for at finansiere deres skatteoplæg, og vurderer, at her kan vi godt, uden at man sænker ambitionsniveauet, spare 1,5 mia. kr.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti konstaterer med tilfredshed, at regeringen vil forstærke indsatsen over for de svageste i samfundet, og at der vil blive afsat flere ressourcer til hjemløse sindslidende, de svageste handicappede samt til at forebygge narko- og alkoholmisbrug.

Regeringen vil også inddrage de mange frivillige organisationer, som yder en formidabel indsats; der skal lyttes til og læres af de frivillige organisationer. Regeringen vil så nedsætte et råd, de svage grupperes LO, hvor de frivillige hjælpeorganisationer skal spille en afgørende rolle, og det er alt sammen positivt. Men vil hr. Jens Rohde løfte sløret for nogle af de konkrete initiativer, der kan komme på tale for at løse de svagestes problemer?

Vedrørende de svageste vil jeg også spørge til indsatsen for de døende, som vel må regnes blandt de allersvageste blandt de svageste. De døende er overhovedet ikke nævnt i statsministerens åbningstale eller i hr. Jens Rohdes indlæg i dag. Vil denne regering ligesom den forrige acceptere, at døende kommer på venteliste de sidste få dage af deres liv, eller vil denne regering tage konkrete initiativer på dette område?

Kl. 11.05

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Denne regering ønsker naturligvis, som vi i øvrigt har sagt flere gange – nu var det ikke det, jeg lige kom ind på ind min ordførertale – at udbygge hospicevæsenet i Danmark, ingen tvivl om det. Vi ønsker også at skabe bedre helhed i behandlingen af de psykisk syge, det skal der sættes meget kraftigt ind på. Og så skal vi selvfølgelig sørge for, at der er herberger til vores hjemløse. Det er nogle af de konkrete initiativer, som vi vil sætte ind med.

Men derudover vil der være en lang række andre ting, og Folketinget skal nok blive præsenteret for flere tiltag, som vi så kan diskutere hen ad vejen.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Hr. Jens Rohde siger, at regeringen vil være med til at udbygge hospicevæsenet, men jeg vil gerne spørge helt konkret: Vil regeringen komme med forslag om en hospicelov, som samler alle de mange forskellige brikker, som nu ligger på hospiceområdet? Vil regeringen være med til at sikre, at der kommer et hospice i hvert amt? Vil regeringen være med til at sikre, at alle, uanset hvor de bor og uanset deres pengepung, kan komme på hospice i de sidste dage af deres liv?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Naturligvis vil vi gerne være med til at sikre, at det ikke er pengepungens størrelse, der afgør, om man kan komme på hospice eller ej, helt klart. Vi har jo også tidligere, mens vi var i opposition, haft et glimrende samarbejde med Kristeligt Folkeparti på det her område. Jeg er helt sikker på, at vi finder en vej til sammen at få udbygget hospicevæsenet i Danmark, således at det fungerer på tilfredsstillende vis.

Formanden:

Hr. Mogens Lykketoft som ordfører.

Mogens Lykketoft (S):

Valgets tale var klar. Et flertal stemte for en ny regering bestående af V og K med støtte fra Dansk Folkeparti.

Jeg tror, at vældig mange af dem, der stemte anderledes denne gang end sidste gang, så tilvandrigen af udlændinge, der har svært ved at tilpasse sig i Danmark, som den vigtigste eller eneste trussel mod velfærdssamfundet. Og så var det vel sådan, at budskaberne fra det nye Venstre, der blev designet efter valgnederlaget i 1998, ikke lød velfærdstruende, tværtimod. Der lød jo toner om, at danskerne kunne få noget mere og noget bedre og endda betale mindre.

Jeg kan da godt forstå, at man kan blive gevaldigt fristet af sådan et tilbud, selv om det lyder lidt for godt til at være sandt. Mange har nok tænkt, at disse Venstretroldmænd skulle have en chance for at vise deres tryllekunstner.

Men nu kender jeg den nye statsminister fra godt et kvart århundredes diskussioner. Netop derfor hører jeg til de skeptiske, til dem, der er bange for, at den velklingende sprogpragt, som statsministeren har fået syet af sin hærske af dygtige reklamefolk og spindoktorer, mere bru-

ges til at dække over de reelle hensigter end til at fortælle om dem.

Men nu skal man jo ikke dømme en ny regering på mistanken, kun på gerninger. Og derfor vil jeg byde alle nye ministre velkommen og udtrykke håbet om, at i den tid, I har embedet, vil det både være til glæde for jer selv og for vores land.

Som en af dem, der længst har fået lov til at være minister, vil jeg uden forbehold sige til de nye, at det er fascinerende, det er vældig udfordrende. Det giver enorme muligheder for at udfolde sig. Det giver en vældig kapacitet, fordi man bakkes op af et stort kompetent og loyalt embedsværk.

Kl. 11.10

Der er med andre ord mange bagmænd bag de succeser, der måtte komme, mens de fejl og fiaskoer, som Folketinget og medierne vil nagle jer på, har I kun jer selv at takke for.

Jeg kender statsministeren godt nok til at vide, at regeringens medlemmer aldrig får lov til at glemme, at det nu er dem, der har magten. Nu er det dem, der skal tage initiativerne. Nu kan V og K gennemføre alt det, V og K har sagt – hvis de tør. Midterpartierne står ikke i vejen som i 1980'erne.

Fra valgkampen, fra regeringsgrundlaget, fra tirsdagens redegørelse kender vi det billede, V og K gerne vil tegne af sig selv. Nu skal V og K vise, hvad V og K faktisk duer til. Vi ser frem til at få fremlagt paragraf for paragraf, initiativ for initiativ, hvad man faktisk tør.

Vi vil fra Socialdemokratiet love en stærk, konstruktiv, konsekvent opposition. Vi vil med argumentets kraft og offentlighedens bistand holde den nye regering fast på, at den bruger magten med ynde og med omtanke.

Den nye regering arver et stærkt fundament. Dansk økonomi er i balance på alle de vigtige poster med store overskud på de offentlige finanser, på betalingsbalancen og med den laveste ledighed i 25-30 år. Som overvismanden sagde forleden: en unik udvikling i nyere historisk tid.

Og når det er gået så godt, så er det jo netop, fordi Danmark slet ikke er det stivnede samfund, man fik indtryk af ved at lytte til statsministerens redegørelse i tirsdags. Der mangler hverken arbejdsglæde eller virketrang her hos os.

Vi har en arbejdsstyrke, der er veluddannet og forandringsparat. Vi har en stærk teknologisk udvikling, og der er i de sidste 9 år sket en historisk enestående udbygning af fællesskabet: ser-

vice på sygehuse, børnepasning, ældreomsorg osv. Sagt med andre ord: Så langt tilbage, nogen kan huske, har ingen ny regering fået forærende så godt et grundlag at starte på, som denne her får. Husk det, og vær om det.

Jeg har ikke efter statsministerens redegørelse i tirsdag nogen grund til at tro, at regeringen vil overbetone forgængernes resultater. Det er måske også for meget forlangt. Jeg beder bare indtrængende om, at man husker på, at det, der blev bygget op de sidste 9 år, har krævet hårdt arbejde og af og til upopulære beslutninger.

Den solide økonomi og beskæftigelse, som vi har opnået, er imidlertid den bedste, ja, den eneste sikre garant for, at de næste generationer kan få valgmuligheder, kan få frihed til at udfolde sig, selv om der kommer mange flere pensionister, der også skal have det godt.

Derfor må jeg henstille til regeringen om ikke letsindigt at sætte stabiliteten over styr for at indfri alt for hårdt oppustede valgløfter. For alt det, der er bygget op over 9 år, kan brydes ned på få måneder, hvis den nye regering tænker mere på næste valg end på næste generation.

Stabilitet er jo ikke det samme som stagnation, tværtimod. Kun ved at fortsætte reformkursen og fornyelsen, som vi har gennemført den gennem 1990'erne, kan vi fastholde et velfærds-samfund for det 21. århundredes mennesker. Vi har et fælles ansvar for, at kampen for et bedre samfund aldrig degenererer til et bevidstløst forsvar for bestemte strukturer og institutioner eller organisationer.

Det er i øvrigt påfaldende, at statsministeren i sin redegørelse i tirsdags havde så utrolig mange låneord og lånesætninger fra sin forgænger, hr. Poul Nyrup Rasmussen, ord om behovet for et stærkt fællesskab og om nogle grundlæggende værdier og holdninger, om at give den enkelte endnu større frihed, om omsorg for de svageste, om styrkelse af sygehuse, ældreomsorgen og skolen, om en forstærket investering i fremtiden.

Kl. 11.15

Jeg vil gå så vidt som til at sige, at hvis statsministeren havde været lederskribent på Berlingske Tidende, så tror jeg, han ville have været i alvorlig fare for at blive fyret for at skrive af fra den konkurrerende lederskribents leder.

Men er vi da slet ikke uenige? Er ideologierne døde? Er klassekampen blevet afløst, og skete det i tirsdags? I traditionel forstand har klassekampen jo været afløst i mange, mange år. Det er blevet sagt meget klogt, at Socialdemokratiet

har meget tilovers for Marx, men ikke meget tilovers fra Marx.

Vi udlignede jo de gamle dybe skel, vi skabte velfærd og tryghed for de mange, og selv om de borgerlige altid var vrangvillige og tøvende, så blev de nødt til at løbe med, fordi der var tilslutning til vores idé. Men det betyder jo ikke med de resultater, der er nået, at enhver forskel i holdninger er forsvundet, eller at der ingen uligheder er at kæmpe imod.

Vi synes jo, at efter den 11. september burde alle kunne se, at ulandsbistand er langsigtet sikkerhedspolitik, at det, der er brug for, er, at den rige verden yder meget, meget mere til at udrydde sult og armod og til at rydde op efter de konflikter, som vi selv i den rige verden har næret i fortiden.

Danmark er en spydspids med hensyn til international indsats, og det skal vi blive ved med at være, for det giver os slagkraft på det globale topmøde om bæredygtig udvikling i Johannesburg i september næste år, og det kan give os slagkraft som EU-formandskab, når det gælder om at trække de andre med op.

Derfor er det flovt, når VK-regeringen vil skære 1,5 mia. kr. i ulandsbistand og anden international indsats. Jeg vil sige, at det er et meget skævt indslag i den globale klassekamp. Vi kan simpelt hen ikke være nedskæringerne bekendt over for nogle af de mest forarmede og svage mennesker i nogle af verdens fattigste lande, som vi har aftalt programsamarbejde med.

Vi hører på en masse bortforklaringer fra udenrigsministeren og fra hr. Jens Rohde her i dag, men der er jo kun én sandhed i det her, og den handler om skattestop og om, at skattestop og dyre løfter til danske vælgere ikke passer sammen, og derfor må man tage fra nogle af dem, der ikke har stemmeret i Danmark. Det er fordelingspolitik.

Så har regeringen ellers udtrykt sig meget omsorgsfuldt over for de svage. Der var en enkelt avis, der sagde, at der måske gemte sig noget hattedameretorik i det. Jeg vil ikke gå så vidt, men der er meget, der tyder på, at regeringens omvej til at styrke de svage er at styrke de stærke, så de stærke bedre kan hjælpe de svage.

Nu har vi haft diskussionen om det særlige pensionsbidrag, og der fik vi en kaskade af søforklaringer fra hr. Jens Rohde. Jeg vil sige, at det er meget, meget enkelt, hvad det forslag fra regeringens side går ud på. Det går ud på, at den arbejdsløse næste år skal have tilskrevet 1.300 kr.

mindre på sin pension og jeg skal have tilskrevet 7.000 kr. mere på min pension.

Det er forslaget indhold, det er regeringens fordelingspolitik, og det er det første konkrete udslag af regeringens omsorg for de svage. Det er noget, man er klar til at udmønte i paragraffer her og nu. Det er noget, der haster.

Kl. 11.20

Vi synes, at det system, vi havde fået aftalt i forbindelse med pinsepakken, var godt, fordi det bevirkede, at de, der ikke havde de store pensionsopsparinger, fik et mere solidt fundament end folkepensionen og ATP. Det vil man ødelægge nu. Det beklager jeg meget. Det beder jeg om at man tænker en ekstra gang over.

Der, hvor regeringen i øvrigt er konkret i forhold til fordelingspolitikken, er i meget høj grad i andre forslag til at gøre de stærke stærkere, så de kan overveje at hjælpe de svage.

Når regeringen taler om, at ejendomsavancebeskatningen er for voldsom, taler vi om skattelettelser til mennesker, der har fået en stor ejendomsavance. Når regeringen taler om, at generationsskiftet skal lattes, taler vi om, at de mennesker, der har tjent mange og lavtbeskattede penge i deres virksomheder livet igennem, ikke skal betale så meget skat af dem, når de holder op. Det er lettere skat på optioner osv. Det er de konkrete udslag af regeringens fordelingspolitik. Hvem var det, der sagde, at klassepolitikken var død? Jeg tror, det var statsministeren.

Vi har mange spørgsmål, så mange, at taletiden udelukker, at de alle bliver stillet her i dag. Vi har så svært ved at forstå, hvordan det er med sammenhængen mellem de mange nye, dyre løfter, når det gælder sygehusene, uddannelserne, der skal styrkes, de psykisk syge, der skal hjælpes, den faglige standard, der skal forbedres i folkeskolen, og større frihed for børnefamilierne. På den ene side milliardløfter og på den anden side et skattestop, som godt nok ikke, som det blev lovet under valgkampen, blev iværksat fra dag 1, men som ser ud til at blive gennemført fra år 2. Hvordan skal det hænge sammen på længere sigt?

Det er egentlig meget let at forstå, at det ikke er til at forstå. Jeg mener: Vi skal have noget mere af det, vi alle sammen synes vi skal sørge for, på velfærden, og så skal vi gradvis betale en mindre andel af vores indkomster og forbrug i skat.

Derfor vil vi selvfølgelig interessere os utrolig meget for, hvordan det skal hænge sammen, og hvordan det skal hænge sammen med regerin-

gens erklærede målsætning om, at man vil følge den gamle regerings ambitioner om, hvor meget gælden skal nedbringes frem til 2010.

Hvad er det, der skal bringe det regnestykke sammen? Er det en massakre på de mennesker, som skal gennemføre reformerne i forvaltningen, og deres ansatte, eller er det privatisering af statsjede virksomheder? Det bliver vi sådan set som samfund ikke rigere af. Det kan godt være, at det nedbringer bruttogælden, men det styrker ikke statens samlede værdi i regnskab. Og det gør det frem for alt ikke muligt at styre økonomien med den stabilitet, som vi andre har forsøgt, hvis man vil dække sig ind med engangsindtægter i stedet for solid finansiering af den velfærd, man tilbyder.

Vi vil studere alle disse svar med meget stor interesse og går ud fra, at når regeringen fremsætter sit eget finanslovsforslag, får vi nogle bidrag til at forstå, hvordan miraklet kan ske.

Lad mig så sige, at Socialdemokratiet her i Folketinget vil bede om at få nogle temaer, som indtil nu er svagt betonet i regeringens udspil, behandlet, så vi kan få klarhed over, hvad linjen er, og søge tilslutning til at fortsætte den gamle regerings initiativer for at skabe flere almennyttige boliger, flere ældreboliger, flere ungdomsboliger, så vi kan få gennemført den arbejdsskadedereform, der ikke bare, som regeringen siger, skal være en afbureaukratisering og en kortere sagsbehandlingstid, men også gøre ret i forhold til mennesker, som i dag ikke har fået tilkendt erstatning for en vitterlig arbejdsskade.

Vi vil også lægge stor vægt på, at vi i sammenhæng med regeringens forslag til forlænget barsel får diskuteret de valgfriheder, som er nok så vigtige for småbørnsfamilierne: at de, der gerne vil starte tidligere, også kan få en børnepasningsmulighed, at vi nu kan få børnepasningsgarantien gjort generel, at vi kan få sikret, at der fortsat er muligheder og valgfriheder, også efter at barnet er fyldt 1 år. Derfor vil vi søge at forhindre, at regeringen får held til at afskaffe den nuværende forældreorlov.

Kl. 11.25

Arbejdsmarkedspolitikken vil vi interessere os meget for. Jeg markerede et enkelt, meget vigtigt tema i mit spørgsmål før til hr. Jens Rohde, og jeg gjorde det, fordi det, der har været karakteristisk for arbejdsmarkedspolitikken op gennem 1990'erne, jo ikke er meningsløs aktivering. Der har været eksempler på det, og dem skal vi

have udryddet. Vi er bestemt tilhængere af at forbedre kvaliteten i aktiveringen, men vi er imod en nedskæring af aktivitetsniveauet.

Det, regeringen her har budt på, er fuldstændig uforeneligt med bare at opretholde det nuværende og i øvrigt utilstrækkelige aktivitetsniveau på aktiveringen. Derfor er der tale om, at regeringen sejler hen mod et isbjerg, hvor man enten ikke kan spare disse penge eller også frontalt vil bryde med aftaler, vi har indgået om dansk arbejdsmarkedspolitik.

Det vil jo ikke skabe tillid til, at regeringen på andre vigtige områder, hvor vi også har aftaler, vil holde sig til god skik i dansk parlamentarisme. Derfor går jeg ud fra, at det her bliver udredt, og at regeringen vedstår de aftaler, vi har, og den forpligtelse, den har, i forhold til de aftaler til at sikre den brede opbakning om dansk arbejdsmarkedspolitik.

Vi ser med en vis bekymring på regeringens meldinger på miljøområdet. Vi kan ikke finde ud af, om regeringen accepterer den bæredygtighedsstrategi, der blev udviklet under den forrige regering, hvordan holdningen er til butikcentre, til kystnærhed og staldbyggeri. Vi håber, at vi får svar på det.

Der er mange andre ting, vi skal søge svar på, vigtigst selvfølgelig: Hvad er udlændingepolitikken? Jeg misunder ikke den nye integrationsminister, der skal skabe den klarhed. Vi ser frem til den.

Nu må vi på alle områder, men ikke mindst på dette område, sige til regeringen: I har fået et meget klart mandat af vælgerne til at levere en kursændring, fortæl, sig frem, tal ud, lad os se den i paragraffer, i alle detaljer og i den fulde overensstemmelse med internationale konventioner, som integrationsministeren har lovet.

Så vil jeg da i øvrigt ønske til lykke med den nye erkendelse, som kom ud straks efter valget: at det vil være klogt, inden en regering lægger sig fast, at tage en pejling på, hvad der sker i nabolandene. Det var vi nogle der blev hånet noget for under valgkampen at sige, men også dér har den nye integrationsminister jo vist sig banebrydende klog.

Formanden:

Jeg har noteret følgende for korte bemærkninger: Hr. Jens Rohde, fru Pia Kjærsgaard, hr. Søren Søndergaard, fru Pia Christmas-Møller og hr. Jann Sjursen.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg har forståelse for, at Socialdemokratiet lige skal komme sig over chokket, men jeg håber, at Socialdemokratiet vil være konstruktiv i opposition og vil søge indflydelse og arbejde konstruktivt med de ting, som regeringen kommer med.

Så vil jeg stille hr. Mogens Lykketoft det spørgsmål, når nu hr. Lykketoft og andre fra partiet jo selv har nævnt denne her særlige til lægspension, om hr. Lykketoft kan bekræfte, at det, som VK-regeringen nu foreslår, er nøjagtig det samme, som blev foreslået af den tidligere regering i 1997 i lov nr. 803 af 24. oktober, vedtaget af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og CD.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Svaret på det sidste er, at det var en betingelse for Venstre og De Konservative, at det forslag så sådan ud. Så det er jo sådan set, om jeg så må sige, et lidt mærkværdigt spørgsmål at stille.

SR-regeringen gennemførte så noget sammen med SF og Enhedslisten i sommeren 1998, som var varigt, og som var solidarisk. Nu kommer man så og siger, at det jo ikke var nogen opsparingsordning. Nej, det var det ikke. Det var faktisk en ordning, der skulle supplere folkepensionen.

Derfor ville jeg godt spørge hr. Jens Rohde: Når vi nu skal have det tilbage, som vi indbetaler, er det så et princip, der skal videreudvikles til folkepensionen? For det er jo en interessant tankegang. Den er i overensstemmelse med, hvad Venstre har sagt tilbage i tiden, men det er ikke de toner, vi ellers har hørt. Så jeg forstår, at fordelingspolitikken er på skred og på skred tilbage til de gamle tider.

Kl. 11.30

Så vil jeg i øvrigt sige til hr. Jens Rohde om det med samarbejde: Ja, men vi vil meget gerne som udgangspunkt for samarbejdet have fuldstændig klippefast besked om, at gamle aftaler overholdes. Det er sådan set et meget godt fundament at starte det nye samarbejde på.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Vi løber ikke fra aftaler, og når jeg siger det, kan jeg jo komme med den tilføjelse – jeg ved ikke, om hr. Lykketoft har glemt det – men vi har faktisk en aftale om folkepensionen. Den blev lavet under ØMU-afstemningen foranlediget af hr.

Poul Nyrup Rasmussen, og da lavede vi en aftale om, at folkepensionen kan der ikke røres ved, medmindre vi alle sammen er enige. Så der er ingen grund til at gå rundt og skabe frygt om folkepensionen. Uanset hvem det var, der forlangte, hvordan den lov i 1997 skulle se ud, så var det dog noget, regeringen indgik på.

Så er det rigtigt, at den ændrer det et halvt år efter, men man skriver faktisk i lovforslaget, at den særlige pensionsopsparing videreføres grundlæggende efter de samme principper. Synes hr. Lykketoft, at det var helt i overensstemmelse med sandheden?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg er sikker på, at mit forhold til sandheden er mindst lige så veludviklet som hr. Jens Rohdes.

Med hensyn til aftaler må jeg sige, at med den tankegang, der nu udvikles omkring den særlige pensionsopsparing, kan man jo være dobbelt lykkelig for, at vi fik lavet en aftale, som jeg forstår Venstre vedkender sig, om, at der ikke kan pilles ved folkepensionen, uden at vi er enige om det. Der var gode grunde til at lave den aftale. Venstres, regeringens holdning i forhold til den særlige pensionsopsparing demonstrerer, at der var endnu flere gode grunde end dem, vi tænkte over ved den lejlighed.

Men jeg vil godt koge hele holdningen til den særlige pensionsopsparing ned til det, jeg sagde før: Synes hr. Jens Rohde virkelig, det er rimeligt, at vi skal lave om i forhold til nu, sådan at den arbejdsløse får tilskrevet 1.300 kr. mindre om året og jeg får tilskrevet 7.000 kr. mere om året, selv om jeg har rigeligt med pensionsordninger i forvejen?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg hæftede mig lidt ved hr. Mogens Lykketofts udtalelser vedrørende ulandsbistanden. Det var også på tale i det forrige svar til hr. Jens Rohde.

Jeg vil godt melde klart ud og sige, at jeg forstår ganske enkelt ikke den vending, man nu bruger fra oppositionen, at man tager fra de fattige og giver til de rige. De rige, er det dem, der står på venteliste og gerne vil på hospitalet? Det er jo det, de 1½ mia. kr., der er sat af til at afhjælpe ventelisterne, skal bruges til. Det har da overhovedet ikke noget med Robin Hood-politik at gøre. Den vending, man har brugt, synes jeg er lodret forkert.

Og hvorfor i alverden – hvorfor i alverden – har Socialdemokratiet og andre så meget imod at se på et fornuftigt kasseeftersyn af ulandsbistanden, se, at vi stadig væk ligger i den tunge ende, hvad angår bistand til verdens mindre udviklede lande, men at vi har et prioriteringsproblem, hvor vi bliver nødt til at prioritere, hvis vi vil have tingene til at hænge sammen.

Jeg er fuldstændig enig i, at ventelisterne er et meget stort problem. Jeg er fuldstændig enig i, at man tager fra ulandsbistanden for at give mere for at afhjælpe ventelisterne. Det er ikke de rige, der står på ventelisterne.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Socialdemokratiet vil naturligvis meget gerne medvirke til at give flere penge til at nedbringe ventelisterne. Vi har stillet os kritisk over for regeringens metode. Vi tror meget, at de ekstra penge, man stiller op her, vil gå til højere omkostninger og profitter privat og i udlandet. Det er en anden sag.

Kl. 11.35

Men skal der bruges flere penge på at nedbringe ventelisterne, er vi med til at skaffe dem, og vi er med til at skaffe dem på en social, fordelingsmæssigt ordentlig måde. Vi synes, det er uanstændigt i forhold til de programsamarbejder, vi har aftalt med nogle af de allerfattigste lande i denne verden, at skulle gå ud og skære 1½ mia. kr. f.eks. i forhold til en befolkning i Burkina Faso, hvis helbredstilstand er, at de gennemsnitlig lever 30 år kortere end danskerne, og hvor vi går ind og hjælper i forhold til aids og andre alvorlige sygdomme. Fru Pia Kjærsgaard synes, det er anstændigt, at vi frem for selv her i Danmark at skulle betale for at få nedbragt de ventelister skal tage pengene derfra. Jeg siger velbekomme!

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det synes jeg er usagligt at sige velbekomme til. Jeg må bare sige til hr. Mogens Lykketoft, at det jo er fantastisk, og jeg tror, vi vil komme til at høre meget mere til det i dag i mange, mange flere indlæg, når vi andre, den saglige opposition, har været på talerstolen; så tror jeg, vi vil komme til at høre meget mere af det.

Men jeg må så sige, at det jo er fantastisk at høre det her. Man har siddet ni år – ni år – med regeringsmagten. Og så sætter man sig op på den høje hest og ved præcis nu, hvordan alle

problemerne skal løses. Tænk, man har haft ni år, og nu kan man lige pludselig godt finde en masse penge til at afhjælpe sygehusenes ventelister. Nu kan man lige pludselig finde en masse penge til at hjælpe de svage i det her samfund. Det er for sent.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Det er jo alligevel fantastisk, at fru Pia Kjærsgaard og andre fra den borgerlige lejr synes, at de skal efterlade et billede af, at der ikke er sket noget de foregående år.

De foregående ni år har været en utrolig investerings- og vækstperiode, også i det danske sygehusvæsen. Alene i de sidste fem år har vi gennemført et løft i antallet af behandlinger på 250.000 om året. Der er løftet samlet 11 mia. kr. i faste værdier i penge til det danske sygehusvæsen under SR-regeringen, hvorimod budgettet stagnerede i de 10 år forud under borgerlige regeringer.

Så vi har ikke noget imod at vedkende os, hvad der er gjort. Vi har heller ikke noget imod at vedkende os den aftale, der blev lavet så sent som sidste sommer med den Venstreledede Amtsrådsforening om yderligere et par milliarder kroner til investering i nedbringelse af ventelisterne.

Så det billede, fru Pia Kjærsgaard prøver at tegne, er selvfølgelig falsk. Naturligvis, havde jeg nær sagt. Realiteterne er, at meget er gjort, realiteterne er; at vi skal hjælpe hinanden med at gøre endnu mere.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, der var mange gode punkter i den socialdemokratiske ordførers tale. Der var bl.a. en god kritik af, hvor Venstre vil forringe forholdene for almindelige lønmodtagere.

Derfor vil jeg også godt spørge: Ærgrer det ikke Socialdemokratiet og ærgrer det ikke den socialdemokratiske ordfører, at partiet selv har været med til i regeringen i den foregående periode at bane vejen i hvert fald ideologisk for en række af de forringelsesforslag, som kommer fra den nye regering?

Tag spørgsmålet om Venstreforslaget om halve dagpenge for arbejdsløse under 30 år, som jo vel at mærke ikke omhandler arbejdsløse, der ikke vil tage et aktiveringsstillbud, for de mister fuldstændigt dagpengene ifølge forslaget, men som handler om dem, som er klar til at tage et

og alligevel skal ned på halve dagpenge. Den idé er desværre ikke ny. Det var den socialdemokratiske regering, som sammen med Venstre og De Konservative præcis gennemførte, at det skulle gælde for dem under 25 år, i stedet for at holde fast i et princip om, at alle, der var på arbejdsmarkedet, skulle behandles ens, og at der ikke skulle være aldersdiskrimination. Så ærgrer det ikke den socialdemokratiske ordfører, at man gik med på den galej, da man var i regering?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Nej, jeg vil gerne vedkende mig det, vi har gjort under vores regering, og som har været med til at skabe den stærkeste fremgang i beskæftigelsen i nyere tid.

Kl. 11.40

Men jeg vil godt sige om den nye regerings forslag om at udstrække en eller anden form for nedsatte dagpenge til dem mellem 25 og 29 år, at det forslag synes jeg ændrer karakter, hver gang jeg læser om det. Jeg vil meget gerne have anledningen til her i dag måske at få opklaret, for jeg tror, at jeg lige så lidt som hr. Søren Søndergaard kan finde ud af, hvad det egentlig er, regeringen vil. Den kan jo ikke både spare 250 mio. kr., som den har sagt den vil, og så garantere disse unge mellem 25 og 30 år, at de kan få et job til overenskomstmæssig løn, selv om der ikke er nogen efterspørgsel efter dem på arbejdsmarkedet.

Derfor ser jeg meget frem til at få forklaret, hvad det er for et forslag. Men hvis det var en videreførelse af vores ungeindsats til en ældre aldersgruppe, så er vi selvfølgelig frontalt imod det.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jo, men jeg synes bare, at det er ærgerligt, at den socialdemokratiske ordfører og tidligere finansminister sådan set giver regeringen alt for gode argumenter, bl.a. det argument, at ungeindsatsen hjalp. Det er jo notorisk forkert. Og den tidligere finansminister, der kender tallene, kan bekræfte, at ungdomsarbejdsløsheden var på vej ned på det tidspunkt, man besluttede at gennemføre halve dagpenge for dem under 25, og den fortsatte med den nøjagtig samme takt nedad.

Der skete ingen dramatisk stigning i takten nedad. Det var en proces, der var i gang i kraft

af den almindelige udvikling i samfundet, hvor flere og flere kom i arbejde. Den havde ingen positiv værdi.

Derfor skal den nye regering slet ikke kunne bruge det argument, at det har vist sig, at det hjalp, for det hjalp ikke. Det, der hjalp, var, at folk kom i beskæftigelse, og det er det, man skal arbejde for: at folk kommer i beskæftigelse, i stedet for at skære ned på indkomsterne for de arbejdsløse. For når folk kommer i beskæftigelse, bliver arbejdsløsheden selvfølgelig mindre for alle grupper.

Så jeg bliver desværre nødt til at gentage spørgsmålet: Ærgrer det ikke den tidligere regering, at man på den måde har givet den nuværende regering for gode kort på hånden, som de slet ikke fortjener?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Til det helt generelt formulerede spørgsmål, om det ikke ærgrer mig, at vi har givet den nye regering alt for gode kort på hånden: jo.

Men jeg synes, det ville have været embedsforfølgelse, hvis ikke vi havde forsøgt at styre det her land på ret kurs. Det har vi gjort. Og vores ungeindsats var jo rettet specifikt til de unge, der ikke havde fået en faglig uddannelse, og som gik meget lang tid ledige, med et krav om, at de gik ind og fik en uddannelse på samme økonomiske vilkår som andre i deres aldersgruppe.

Når det var et forslag, som jeg er overbevist om virker, selv om hr. Søren Søndergaard tror noget andet, så har det jo sammenhæng med, at vi ved af al erfaring, fra al statistik, at der er en klar sammenhæng mellem manglende kvalifikationer og alt for stor ledighed livet igennem, og at vi har et piskende behov for at gøre alt, hvad vi kan, for at give tilskyndelser til og for at indrette vores systemer sådan, at folk får en uddannelse.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg skal ikke nægte, at hr. Lykketofts ordførerindlæg gav noget stof til eftertanke. For på den ene side beskyldte hr. Mogens Lykketoft den nye regering og den nye statsminister for at skrive af fra den foregående regering, og på den anden side brugte hr. Lykketoft mange kræfter på at lufte dybe bekymringer ved tanken om, at ideerne rent faktisk skulle blive ført ud i livet.

Det fik mig til at tænke lidt. Betyder det, at den væsentligste forskel, altså set med hr. Lykketofts øjne, er den, at den nye VK-regering og den nye statsminister rent faktisk sætter handling bag ord og løfter i modsætning til den regering og den statsminister, som hr. Lykketoft gik til valg på at fortsætte? Er det i virkeligheden dét, der var budskabet i hr. Lykketofts indlæg?

Kl. 11.45

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jamen jeg vil gerne svare fru Pia Christmas-Møller, at min bekymring overhovedet ikke er forårsaget af, at den nye statsminister og den nye regering låner vores ord. Det har jeg ingen bekymring over, det har jeg ikke noget problem med. Det giver mig en sansning af, at vores ord er de rigtige.

Det, som min bekymring går på, er, som jeg sagde i min indledning, at det mere er en sprogdragt, bedre egnet til at skjule de egentlige hensigter end til at forklare. Det var dét, jeg prøvede at illustrere i løbet af debatten: forskellen mellem de store ord om omsorgen for de svageste og de konkrete forslag, der især gik ud på at gøre de stærke stærkere.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Ord, ord, ord – jeg tror faktisk, det var dét, vi fik et opgør med den 20. november. Vælgerne kunne godt gennemskue, at det var ord, når socialdemokraterne sagde »mennesket før systemet«, for de oplevede det modsatte i hverdagen. Nu ville de have en regering, der rent faktisk også ville gøre tingene sådan, at mennesket kom før systemet. Det var det egentlige systemskifte, vi fik den 20. november.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Hr. Lykketoft gjorde et forholdsvis stort nummer ud af de tryllekunster, som den nuværende statsminister efter hr. Lykketofts opfattelse benyttede sig af under valgkampen, og jeg er enig i, at mange ting pludselig har kunnet lade sig gøre; men det gælder jo sådan set ikke kun med hensyn til Venstre og De Konservative. Jeg synes også, vi oplevede fra socialdemokratisk og fra SR-regeringens side, at der var mange ting, der lige pludselig kunne lade sig gøre kort før valgdatoen den 20. november. Men lad det nu være.

Et af de punkter, hvor hr. Lykketoft efterlyste handling og konkrete forslag fra VK-regeringens side, var udlændingeområdet. Jeg er sådan set ikke helt enig i, at de konkrete forslag ikke foreligger. Er der noget, der er sagt noget konkret om af den nye regering, så er det – desværre vil jeg sige – lige præcis udlændingepolitikken, som er særdeles velbeskrevet i regeringsgrundlaget.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Lykketoft, for det synes jeg ikke vi har fået noget svar på endnu fra Socialdemokratiets side: Er Socialdemokratiet indstillet på at støtte den politik, regeringen vil føre på udlændingeområdet, sådan som den rent faktisk er beskrevet? Eller hvordan vil man forholde sig til den? Det har vi faktisk endnu ikke fået at vide her efter valget.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg er ikke enig med hr. Jann Sjørnsen i, at regeringens politik er så klar, at man kan forholde sig til den.

Vi er indstillet på, når regeringen har fremlagt alle sine forslag i paragraffer og forklaringer; at gå ind i en forhandling. Vi er meget optaget af at forbedre integrationsindsatsen. Vi havde en række forslag fra SR-regeringen, også i valgkampen, og dem vil vi meget gerne søge at fremme.

Men jeg vil ikke forholde mig til en politik, der kun er beskrevet i det omrids, vi har set fra den nuværende regering, for på dette område mere end på utrolig mange andre ligger – og nu må hr. Jann Sjørnsen undskyld mig – djævelen i detaljen. Det er jo ikke noget svar, når man siger, at man ophæver retskravet på familiesammenføring. Det åbner 100 nye spørgsmål, og dem vil vi gerne se svaret på, før vi tager stilling.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg må indrømme, at jeg synes faktisk, det er lidt utroligt, at Socialdemokratiet ikke kan forholde sig mere præcist til regeringens udlændingepolitik, for det er noget af det mest konkret beskrevne i hele regeringsgrundlaget.

Jeg er da enig i, at der er mange detaljer, som må gås efter i sømmene, når de konkrete lovforslag bliver fremsat af regeringen. Men man må da f.eks. kunne forholde sig til, om grænsen for, hvornår der kan gives permanent opholdstilladelse, skal være 7 år, og om der skal knyttes et optjeningsprincip på 7 år til retten til at få konstanthjælp. Det må Socialdemokratiet da kunne

give svar på. Man kunne jo svare på de selvsamme spørgsmål, da man sad i regeringsposition og skulle forholde sig til Venstre og De Konservatives beslutningsforslag på dette område, som stort set svarer præcis til det, der står i regeringsgrundlaget.

Derfor er spørgsmålet: Hvad mener Socialdemokratiet om regeringens udlændingepolitik? Den er relativt velbeskrevet, men selvfølgelig har vi ikke set lovforslagene endnu.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg vil gerne sige noget helt principielt: Der er ikke nogen som helst tvivl om, at Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har fået et meget klart mandat fra vælgerne til at føre en anden udlændingepolitik end den, der har været ført hidtil, og den proces vil jeg ikke forstyrre ved at begynde at give karakterer til enkelte af de mere eller mindre tiltalende eller især mere utiltalende detaljer, vi kender fra denne regerings planer.

Kl. 11.50

Jeg vil godt sige, at det er jo helt åbenbart med f.eks. 7-års-forsørgelsesoptjeningskravet, at regeringen godt er klar over, at det holder ikke vand i det virkelige liv. Det bliver jo en skønspapragraf, og kommunerne skal alligevel give socialhjælp bagefter. Der vil komme 1.000 af den slags mærkelige spørgsmål, når man først begynder at blive konkret i forhold til de tynde omrids i de beslutningsforslag, vi har set under SR-regeringen fra de tre partiers side.

Formanden:

Vi går til anden omgang, og her har jeg noteret fru Line Barfod, hr. Thulesen Dahl og hr. Ole M. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Lige inden valget blev udskrevet, præsenterede den tidligere regering et udkast til en terrorpakke, og der blev talt meget om, hvor vigtigt det var, og hvor meget det hastede. Men siden har terrorpakken i høj grad været fraværende, og den har også været fraværende i debatten i dag.

Jeg vil gerne høre, om Socialdemokratiet har lyttet til de mange advarsler, der er kommet imod forslaget til terrorpakken, imod den undergravning af retssikkerheden, der ligger i forslaget, og herunder: Vil Socialdemokratiet være

med til, at man ændrer forslaget om definition af terror?

I den tidligere regerings udkast defineres terror som aktiviteter rettet mod de siddende magthavere, og definitionen er så bred og så vag, at det er umuligt at se, hvilke aktiviteter der kan karakteriseres som terror eller sympati for terror, og hvilke der ikke kan det. Dermed kan man risikere, at folk afholder sig fra at bruge deres demokratiske rettigheder.

Jeg vil gerne høre, om man vil støtte Enhedslistens forslag om en definition af terror som aktiviteter mod uskyldige civile med det formål at sprede skræk og rædsel. Dermed vil man også ramme de stater, der bomber uskyldige civile.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg må indrømme: Jeg er ikke parat til at færdigbehandle terrorpakken i denne debat.

Vi har haft forslag fra SR-regeringen ude i høring, og vi skal selvfølgelig lade os inspirere og påvirke af de høringssvar, der kommer. Men jeg er ikke i den situation, at jeg har læst dem igennem, og derfor vil jeg simpelt hen ikke forholde mig til, hvilke justeringer der skal ske.

Jeg vil derimod gerne sige, at jeg mener, det er utrolig vigtigt, at vi holder tempoet i gennemførelse af en antiterrorpakke, som hænger sammen med de beslutninger, der er truffet i FN's Sikkerhedsråd, resolution 1373, der jo er bindende for alle FN's medlemslande – hvis man vil forblive medlem af FN, må man leve op til den – men også følger op på de beslutninger, som også SR-regeringen har været med til at træffe i den Europæiske Union. Det vedkender vi os.

Men om der skal ske omskrivninger af enkelte paragraffer, vil jeg overlade til den nærmere drøftelse, når regeringen kommer med sit udspil på baggrund af høringsrunden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Mogens Lykketoft talte om, at det var nødvendigt at holde tempoet. Nu er jeg ikke helt klar over, hvilket tempo det er, hr. Mogens Lykketoft taler om, men jeg vil gerne høre, om Socialdemokratiet vil være med til at sikre, at vi får grundig tid at debattere så afgørende angreb på retssikkerheden og de meget store indgreb, bl.a. over for privatlivets fred, så vi kan nå at diskutere sagen, og vi sikrer retssikkerheden – også set i forhold til, at den nye regering jo har talt en del om, at retssikkerheden skal sikres. Det må vi jo

være flere der prøver at holde regeringen fast på, så jeg vil gerne høre, om Socialdemokratiet vil sikre, at vi får grundig tid til behandlingen.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Socialdemokratiet vil medvirke til en ordentlig behandling af det her, men vi vil også lægge vægt på, at de frister, vi har påtaget os over for det internationale samfund, overholdes.

Kl. 11.55

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det var velgørende, at hr. Mogens Lykketoft sagde så klart for et øjeblik siden her fra Folketingets talerstol, at han ikke var i tvivl om, at valgresultatet kunne tolkes på den måde, at vælgerne nu havde givet et nyt flertal opbakning til at gennemføre en helt anden udlændingepolitik end den, Socialdemokratiet har stået for. Det var en god erkendelse.

Men det, der så er spørgsmålet, når en langt strammere udlændingepolitik nu skal gennemføres, er naturligvis: Hvad skal Socialdemokratiets nye rolle så være? Vil Socialdemokratiet engagere sig aktivt? Vi har fra Dansk Folkepartis side gjort det klart, at vi meget gerne ser et bredt forlig om udlændingepolitikken, forudsat at vi får gennemført de nødvendige stramninger.

Hvor står Socialdemokratiet i det spørgsmål? Er det Socialdemokratiets ønske, ligesom det er Dansk Folkepartis ønske, at tilgangen til det danske samfund af udlændinge skal ned? At hvis der overhovedet kan være tale om, at de, der er her, kan blive velintegrerede, handler det om, at der kommer færre hertil?

Vi har tidligere, før valget, forsøgt at få nogle svar om den overordnede målsætning på området fra de daværende socialdemokratiske ministre. Nu kan det være – det har vi da en forhåbning om – at vi kan få et svar, nu hvor Socialdemokratiet er i opposition.

(Mogens Lykketoft afstår fra at svare).

Formanden:

Hr. Thulesen Dahl har jo for så vidt en kort bemærkning mere, og den er hr. Thulesen Dahl selvfølgelig velkommen til at udnytte. Ret skal være ret.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er simpelt hen målløs. Tidligere her i dag har vi haft socialdemokrater på talerstolen, der har udfrittet andre ordførere og bedt om kontante og konkrete svar og ikke har kunnet forstå, at man ikke kunne fortælle Folketinget og omverdenen, som lytter til denne debat, hvad man ønsker. Men så skal vi opleve, at hr. Mogens Lykketoft ikke kan svare på, hvad Socialdemokratiets overordnede målsætning på udlændingeområdet er, og ikke kan svare på, om Socialdemokratiet sammen med os andre vil trække i arbejdstøjet og sikre, at der kommer færre udlændinge her til landet, så vi kan sikre, at de, der skal være her, bliver velintegrerede.

Det kan da godt være, at det er et eller andet taktisk fif om, at nu har jeg brugt mine to bemærkninger, så nu kan jeg ikke komme herop igen, og nu vil hr. Lykketoft måske svare. Men så lad dog gå, hellere det end slet ikke noget svar.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg kan give én forsikring: Der bliver ikke nogen fælles udlændingepolitik mellem Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Lykketoft gjorde meget ud af, at den afgæde regering har efterladt et land, der er i god orden, og at der er et godt fundament.

Det første, hr. Lykketoft nævnte, var, at økonomien er i orden og der er balance i tallene. Det er jeg ikke uenig i, og det er vi heller ikke utilfredse med. Men der er dog andre mangler, og jeg vil godt høre, om man ikke er enig i, at man trods alt ikke har nået sine mål med hensyn til beskæftigelsen, altså afskaffelse af ledigheden.

Jeg husker tydeligt, at statsministeren og arbejdsministeren i november 1998 stod her på talerstolen, da vi skulle lave arbejdsmarkedsreform, og sagde: Nu er vi i en situation, hvor der er brug for alle. Jeg sagde dengang, at jeg syntes, det var alt for letsindigt at sige det, og at det var at træde på de mennesker, som bestemt ikke føler, at der er brug for dem. Her synes jeg virkelig, at Socialdemokratiet har trådt på nogle mennesker, og jeg tror, det i virkeligheden er en af grundene til, at Socialdemokratiet har tabt magten.

Vi har stadig en ledighed på 5 pct. plus dem, der er i aktivering, og som jo også er en slags le-

dige. Jeg tænker specielt på det grå guld, og jeg erkender, at der er store problemer med at få dem i arbejde. Men vi mangler trods alt at løfte den opgave, og jeg vil gerne høre, om den afgående regering har været tilfreds med resultaterne på specielt det område.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg er helt enig med hr. Ole M. Nielsen i, at der er meget mere at gøre i beskæftigelsesindsatsen. Men det er nogle andre opgaver end dem, vi har løst og har løst meget, meget langt hen ad vejen i de foregående 8-9 år. Det, det handler om nu, er jo, som også SR-regeringen sagde, at skabe rum til de grupper, som har haft særlige vanskeligheder med at hænge på arbejdsmarkedet eller komme ind på arbejdsmarkedet.

Kl. 12.00

Det drejer sig om folk, som har en arbejdsvilje, men ikke en fuld arbejdsevne. Det drejer sig om at skabe de rummelige job, der gør, at vi kan holde langt flere fra at være fuldtids på overførsel. Det er også hele tankegangen i den førtidspensionsreform, vi er fælles om.

Det drejer sig om – som hr. Ole M. Nielsen rigtigt siger, drejer det sig om det grå guld – hvordan vi kan påvirke arbejdsmarkedet, så ældre, der ønsker at gøre en indsats, men mindre end den, de har gjort hidtil, kan blive fastholdt længere, og det drejer sig selvfølgelig først og sidst og ikke mindst om, hvordan vi kan få dem, der kommer hertil med fremmed baggrund, langt hurtigere og langt bedre integreret på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Mener hr. Lykketoft dog ikke, at når det ikke er lykkedes at komme længere med aktivering af dem, der er svagest – jeg tænker på dagpenge-modtagere – ikke svage legemligt, måske ikke engang psykisk, men måske på grund af alder, fordi de har en forkert uddannelse eller ikke har en uddannelse overhovedet, men i øvrigt ikke fejler noget, er det i højere grad, fordi der er for mange fordomme, og der har været for meget regelrytteri, at der har været for mange krav fra de faglige organisationer om, hvordan aktiveringen skulle foregå, hvilke krav man må stille til de aktiverede og om fleksibilitet i de uddannelsesstilbud, der skal til for at få folk tilbage på arbejdsmarkedet?

Mener hr. Lykketoft ikke også, at der ved at lempe de aktiveringskrav og målrette dem mere til dem, der har brug for dem, og sådan at det virkelig er noget, folk får fornøjelse af, også er en overbudgettering på det område i den tidligere fremsatte finanslov?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg mener bestemt ikke, at aktiveringen er overbudgetteret i forhold til de målsætninger, vi er enige om, nemlig at vi skal gøre kvaliteten af de tilbud, vi giver de ledige, endnu mere individuel og god. Vi skal prøve at opfylde – det gør vi jo endnu ikke – de målsætninger om omfanget og tidspunktet for aktivering, som vi for længst har aftalt, og vi skal ikke mindst i forhold til indvandrere/flygtninge være langt tidligere ude med gode tilbud, der ikke kan afslås, om at komme i arbejde.

Hvis alle disse mål skal opfyldes, er aktiveringsbudgettet ikke for stort, så er det for lille.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det, der lige fik mig op, var det svar, som hr. Lykketoft gav hr. Kristian Thulesen Dahl, nemlig at der ikke kan blive nogen aftale bredt, sådan må jeg forstå det.

Kan hr. Lykketoft virkelig mene, at det er vigtigere, hvem man laver aftaler med, end hvad der er deres reelle indhold? Kan det virkelig være rigtigt? Er det den måde, Socialdemokratiet ønsker at arbejde på i det nye Folketing, at man skeler til, hvem der sidder der, og ikke hvad der er på bordet?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Når man skal tage stilling til, om man kan lave fælles politik med Dansk Folkeparti, er man nødt til at forholde sig til det reelle indhold i Dansk Folkepartis politik, og det var det, jeg svarede på.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.04

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Pia Kjærsgaard (DF):

VK-regeringens 40 sider store regeringsgrundlag og statsministerens efterfølgende åbningstale den 4. december 2001 giver håb om, at regeringen vitterlig er generelt interesseret i at forbedre vilkårene for den enkelte dansker, forstået på den måde, at man netop ikke som den tidligere regering bruger sin energi og store dele af det danske samfunds midler på den forgæves opgave at redde hele verden, men i stedet koncentrerer sin indsats her i landet til fordel for det danske folk.

Jeg betragter det som noget af det mest lovende i statsministerens åbningstale at give den enkelte dansker udfoldelses- og valgmuligheder, at give den enkelte dansker større frihed og samtidig at sætte mennesket før systemet ved at sikre, at samfundet tager sig bedre og mere af de svageste.

Jeg ser bl.a. denne markante forskel på denne regering og den tidligere i statsministerens forsikringer om, at de ældre skal have frit valg af hjemmehjælp, plejehjem og plejeboliger, og at ægtefæller til plejehjemsbeboere har ret til at komme med, hvis det er det, der ønskes.

De ældre i vort samfund har alt for længe været en overset gruppe. Det er jo ikke dem, der har de store forkromede interesseforeninger og smarte lobbyister, der med et trylleslag kan få de offentlige kasser til at åbne sig. Det er jo netop ikke de gamle, der råber op og kræver, og derfor har det i årevis været alt, alt for let at skøjte hen over dem, når der skulle bevilges.

I Dansk Folkeparti har vi altid set os selv som disse gruppers talsmand i Folketinget. I forhold til den nye regering og det nye Folketing, hvor vi har fået den nødvendige parlamentariske indflydelse, vil vi derfor være garanten for, at der ikke skæres ned over for de ældre, men tværtimod skabes bedre betingelser for dem.

Jeg konstaterer med tilfredshed, at regeringen agter at indføre et frit sygehusvalg – hvis de offentlige sygehuse ikke kan klare behandling eller operation inden 2 måneder – samtidig med at de offentlige sygehuse styrkes. For at komme ventelisterne til livs bebuder man at ville afsætte store midler. Også her kan man naturligvis regne med Dansk Folkeparti.

Jeg kan også kun være tilfreds med, at man langt om længe også i retspolitikken nu vil begynde at ændre på den måde, vi tænker på, at man fremover vil være mere interesseret i at hjælpe ofrene og deres pårørende og meget mindre interesseret i forbryderne, at man fremover i Danmark skal betragte forbrydelser mod mennesker som noget langt alvorligere end forbrydelser mod penge.

Dansk Folkeparti har længe ønsket sig højere straffe netop for voldsforbrydelser, voldtægter og lignende – gerne med en minimumsstraf – og ser frem til at disse straffe nu forhøjes klækkeligt. Vi står bag en skærpeelse.

Ligeledes glæder det mig, at regeringen har lovet at forstærke indsatsen for de allersvageste i vort land. Dansk Folkeparti er beredvilligt til at hjælpe alle de forslag igennem, som forbedrer indsatsen for de hjemløse, de sindslidende, narkomaner, alkoholikere og andre misbrugere. Vi ser frem til, at regeringen holder ord, og vi vil være opmærksom på, at det sker.

Dansk Folkeparti kvitterer også for, at regeringen står fast på sine løfter om et skattestop og giver forhåbning om, at bøvet og bureaukratiet for specielt de små og mindre erhvervsdrivende bliver fjernet, så iværksætterlysten ikke kvæles i eksempelvis dokumenter.

Der er i det hele taget en lang række elementer i statsministerens åbningstale, som Dansk Folkeparti meget gerne vil være med til udmøntningen af, og vi ser frem til positivt at deltage i forhandlingerne om de enkelte lovforslag, som samlet set vil kunne give den fornyelse af det danske samfund, som statsministeren har stillet i udsigt.

Jeg er helt enig i, at den valgkamp, der er blevet ført, har ført til et markant flertal i Folketinget, som nu naturligvis også skal leve op til de løfter, der er givet.

Jeg er enig med regeringen i, at folketingsvalget netop var et opgør med den gammeldags opdeling af politik i højre og venstre. Disse gamle skel, som har været god latin, og desværre stadig er god latin i manges univers, mener jeg er passé.

Noget af det, som Dansk Folkeparti har sagt siden partiets stiftelse for godt og vel 6 år siden, er i øvrigt, at man ikke længere kan dele partierne op i højre og venstre. Det er gammeldags, det er unødvendigt, og jeg synes, det er godt, at vi også får en diskussion af det.

EU-politikken er jo en afdeling for sig selv. Den er Dansk Folkeparti ikke enig med regeringen i. Sådan er det. Det ved regeringen.

Kl. 13.05

Vi er af den opfattelse, at de store, afgørende beslutninger med hensyn til Danmarks engagement i Den Europæiske Union træffes af det danske folk ved folkeafstemninger. Vi er også af den mening, at når der har været en folkeafstemning, så efterlever og respekterer man naturligvis resultatet. Man prøver ikke igen og igen og igen og venter hele tiden på, at stemningen nu skal blive til fordel for et ja til de forskellige områder, som regeringen godt vil have. Man respekterer altid folkets afgørelse. Man går ikke og lurer og venter på, at der er en opinion, meningsmålinger, som lige pludselig skulle vise noget andet.

Jeg skal minde om, at dengang man udskrev folkeafstemning om en fjernelse af den danske krone og en indførelse af euroen, ja, da troede man faktisk på i den daværende regering – og jeg må så også sige i den nuværende – at man ville få ret. Det fik man ikke. Den danske befolkning ville noget andet.

Statsministeren har antydnet, at der ikke røres ved de danske forbehold, før der er en folkelig vilje til, at der skal røres ved dem. Jeg mener, det er en meget klog beslutning, som regeringen her har truffet, og der skal være en ægte folkelig vilje. Man skal faktisk mærke et pres udefra på, at der nu skal ske noget herindefra, før man lægger en ting ud til folkeafstemning.

Jeg vil i al beskedenhed give statsministeren dette råd: Lad være med at bruge energi eller kostbar tid i denne valgperiode på overhovedet at overveje at røre ved Danmarks forbehold. Der er masser af langt, langt vigtigere opgaver at tage fat på; jeg har allerede nævnt nogle stykker af dem.

Folketingsvalget fik som det altoverskyggende tema udlændingepolitikken. For første gang i den tid, jeg husker folketingsvalgkampe, drøftede også andre politikere muligheder for at stramme på en lovgivning, man havde trukket ned over hovedet på det danske folk. Sådan måtte det også være denne gang. Danmarks fremmedpolitik er det emne, som i ca. 10-15 år flittigst er blevet diskuteret på arbejdspladser, i sportsklubber, i foredragsforeninger, blandt venner og bekendte i danske familier og i de senere år ikke mindst i medierne.

Jeg synes nok, at der herinde har været en meget lille vilje til først at debattere og ikke

mindst til at gøre noget ved forholdene. Vi diskuterer emnet, og vi forholder os til det, netop fordi det er et problem, fordi udviklingen er foruroligende. De kriser, vi har været igennem i danmarkshistorien, og det har jo været mange, er vi altid på den ene eller den anden måde kommet igennem, fordi vi havde en national samhørighed. Vi vidste, hvor vi stod. De trusler og det tryk, der kom udefra, havde vi generelt en fælles holdning til, grundfæstet som vi var i kærligheden til det danske folk og fædrelandet.

Det har beklageligvis ikke været tilfældet med hensyn til den umådelig store indvandring, der siden 1983 er foregået. Jeg har selv midt i 1980'erne, da jeg kom i Folketinget, forgæves advaret imod denne trussel mod nationens fundament, som indvandringen er, og siden Dansk Folkepartis stiftelse i 1995 har vi ihærdigt arbejdet på at få udlændingeloven ændret. Det er der naturligvis en grund til, for medens vi som nævnt tidligere i Danmark har haft en generel fælles holdning til vore kriser, er det danske folk denne gang splittet. Genialt, kan man sige fra tilhængerne af udlændingelovens side, men ikke til fordel for danskerne. Familierne er spaltede, venskaber er på prøve. Danskere har man spillet ud mod danskere. Kan det være mere nedrigt?

Beskyldninger om en skinger tone i valgkampen kom man selvfølgelig også med, da de saglige argumenter ophørte. Jeg hørte også skingre toner i valgkampen, men de var anderledes end dem, jeg hørte fra den anden side. Jeg hørte meget skingre toner, da det gik op for tilhængerne af udlændingeloven, at danskerne faktisk mente alvorligt, at der skulle gøres noget ved det problem.

Kl. 13.10

Arkitekten og bygmesteren for den landsskadelige udlændingelov, som blev vedtaget i 1983, hed henholdsvis Hans Gammeltoft-Hansen og Poul Schlüter, begge af sind gemytlige, men lidt behagesyge personligheder, der næppe havde nogen som helst anelse om, hvad det egentlig var, de satte i gang. De gjorde det nok ikke af ond vilje, men det var ondt, det, der skete, og det er ondt, det, der har været efterfølgende.

I dag har piben fået en anden lyd, i dag falder demografer, eksperter af enhver art over hinanden og egne ben for at advare. De erklærer sig nu chokerede over, hvor svimlende hurtigt indvandring og fødselsmønstre er i færd med at ændre vort lands etniske og kulturelle sammensætning – med god grund, for allerede nu er

hver fjerde nye medborger enten indvandrer eller barn af indvandrere.

Det er glædeligt, at selv de eksperter, som i årevis har leget gemmeleg, nu står frem med advarsler. Det er glædeligt, at der nu er kommet røster fra folk, som ikke ville åbne munden før i tiden, at de også er blevet bekymrede, at de er blevet angste, at de ikke kan forestille sig, hvad fremtiden vil indebære. Det er jo ikke noget nyt i historien, at sådanne sidste dages hellige forskræmte dukker frem, når virkeligheden overhaler drømmerierne.

Og ét har eksperterne ret i, at det største problem, det danske folk har måttet slås med, er misinformationen, en årelang fortielse og fordrejning af, hvad der rent faktisk foregår, og værst, en fortielse af, hvad der venter os som samfund, hvis vi bare lader stå til.

Folketingsvalget den 20. november 2001 var det danske folks stærke markering af, at kursen må og skal ændres, og situationen er heldigvis endnu ikke uløselig. Det påhviler det nye Folketings medlemmer at rydde op i det virvar, de bange og sløsedede forgængere i Tinget lod virkelighedsferne lobbyister skabe dengang i begyndelsen af 1980'erne. Vi bliver nødt til det, alternativet er faktisk ikke til at holde ud at tænke på.

Nu er muligheden der; den historiske mulighed vil jeg kalde den, for kommer den nogen sinde igen? For med Folketingsvalget, hvor vælgerne gav flertal til Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative, fik vi en historisk mulighed for markant at få ændret udlændingepolitikken, som løb totalt af sporet med vedtagelsen af udlændingepolitikken i 1983.

Jeg vil i denne forbindelse endnu en gang erindre om, at loven dengang blev vedtaget af en regering, som havde Venstre og De Konservative som ansvarlige. Det bliver således de samme partier, der nu står med hovedansvaret for, at den dyrekøbte fejltagelse bliver gjort god igen. Og man ved det godt i regeringens.

Regeringen har så valgt at ansætte tidligere EU-parlamentariker hr. Bertel Haarder som den, der overordnet skal rette fejltagelsen. Den nye minister har givet sig selv og sin regering 4 måneder til at fremlægge sine planer. De 4 måneder tager vi med, eftersom vi har ventet tålmodigt i 17 år.

Det er ikke alene Dansk Folkeparti, men det er en meget stor del af danskerne, der med spænding venter på regeringens udlændingepakke. Pakken er regeringens manddomsprøve

og giver os svaret på, om VK-regeringen har viljen og modet til at gøre det nødvendige. Vi tror og håber på, at VK-regeringen lever op til de løfter, den har givet befolkningen.

Dansk Folkeparti har således før valget, efter regeringsdannelsen samt i den efterfølgende tid loyalt bakket den nye regering op. Dansk Folkeparti har i modsætning til andre partier konsekvent undladt at stille ultimative krav, idet partiet nemlig er fuld af fortrosthed om, at statsministeren virkelig har forstået, hvor afgørende det er at ændre udlændingepolitikken, og foreløbig har vi ikke grund til betænkelige miner.

Vi har stor tillid til, at VK-regeringen heller ikke fremover vil skuffe vore og egne vælgeres berettigede forventninger. Den tillid er i behold, fordi vi netop ved, at statsministeren om nogen er helt bevidst om, at VOK-flertallet er en historisk mulighed og nødvendighed for forandring.

I forsommeren udsendte Dansk Folkeparti sin 221-siders bog »Danmarks fremtid – dit land, dit valg«. Bogen slutter med denne sætning: »Lad ikke Danmark blive løbet over ende, lad os sammen standse op og få et pusterum. Det er forståeligt, at mange danskere bebrejder politikerne den udvikling, der foregår på udlændingområdet, men alligevel ligger det overordnede ansvar ikke hos politikerne, men hos folket. Ønsker det danske folk andre ved roret, så må man markere dette ved folketingsvalget. Det er dit land, det er dit valg.«

Kl. 13.15

Folket foretog sit valg den 20. november 2001. Nu er det så op til os genvalgte og nyvalgte folketingsmedlemmer at gøre det fornødne.

Lad mig afslutningsvis forsikre statsministeren, at han med Dansk Folkepartis 22 mandater har fået sig en loyal opposition og samarbejdspartner, et parti, han kan regne med. Når og hvis vi afgiver løfter, og når og hvis vi indgår i forlig, så står vi ved forligsresultatet. Vi ser frem til et rigtig godt samarbejde til gavn for Danmark.

Første næstformand (Svend Auken):

Følgende ordførere har meldt sig med ønske om en kort bemærkning: Fru Line Barfod, hr. Holger K. Nielsen og hr. Jens Rohde. Jeg giver først ordet til fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Dansk Folkeparti har lagt op til, at der skal være et bredt samarbejde. Man ønsker endda at sam-

arbejde med Socialdemokratiet om udlændinge-politikken.

Enhedslisten har fremsat en række forslag, der skal komme de syge, de handicappede og de ældre til gode, og vi har sikret os, at de forslag, vi har fremsat, også er klart omfattet af Dansk Folkepartis program og af de løfter, som Dansk Folkeparti er kommet med under valgkampen. Det er bl.a. forslag om at hæve folkepensionen, at give retskrav på hjemmehjælp, at der skal være gratis medicin for børn og flere andre punkter.

Vi vil gerne høre, om Dansk Folkeparti kan støtte disse forslag.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det, fru Line Barfod læste op, lyder jo godt. Jeg kan forstå, at de forslag allerede kommer til behandling i næste uge, og så tager vi selvfølgelig stilling til forslagene.

Men jeg vil sige helt generelt, at de ting, som fru Line Barfod læste op, jo er ganske udmærkede, når man pludselig har fået parlamentarisk indflydelse, når man pludselig bliver inviteret til finanslovforhandlinger, når man pludselig kan sætte sit præg på den finanslov, som skal vedtages efter jul og nytår. Så de dér ting vil vi tage med i rette forum.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Pia Kjærsgaard må undskylde, men jeg forstår ikke helt, om det betyder, at Dansk Folkeparti vil støtte vedtagelsen af disse forslag til gavn for de ældre og de syge og de handicappede.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg havde jo slet ikke regnet med, at fru Line Barfod ville komme med de her ting, men det er da helt i orden. Jeg kan ikke komme det nærmere end at sige, at det, fru Line Barfod læser op, lyder godt, det lyder som fornuftige ting.

Og modsat tidligere, hvor vi forsøgte at præge udviklingen i politik på den måde, at vi fremlagde alle forslag i Folketinget, har vi nu en enestående mulighed for at være med hele vejen rundt, for at påvirke en regering til at komme med de rigtige forslag, og den mulighed vil vi naturligvis ikke frasige os, specielt ikke da vi allerede skal til finanslovsdrøftelser på den anden side af jul og nytår. Det ville da være helt tosset

på nuværende tidspunkt at frasige sig den mulighed.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Når man hører fru Pia Kjærsgaards tale, må man jo sige til sig selv: Oh, hvilken forandring. Jeg må sige, at det jo er ganske nye toner, vi hører her. Man skal til finanslovforhandlinger. Og jeg kan læse i Berlingske Tidende i dag, at hvis finansloven bliver lavet med Dansk Folkeparti, er partiet endda villig til at stemme nej til flere af sine egne ideer, hvis de ikke passer ind i den samlede økonomiske prioritering.

Jamen hvad er nu det for noget? Man går ud i en valgkamp og siger til vælgerne, at man vil gennemføre en masse forbedringer for de ældre og på velfærdsområdet, og så, fordi man skal til finanslovforhandlinger, stemmer man nej til de forslag. Jeg må nok sige, at Dansk Folkeparti er kommet under ansvarets åg.

Jeg har sjældent hørt så slesk en tale fra fru Pia Kjærsgaard som den, jeg hørte før i forhold til statsministeren. Han må være glad. Det er da virkelig et samarbejde, der vil noget.

Men hvad siger vælgerne? Hvad siger de mennesker, som hører den her debat, som har forventninger om, at fru Pia Kjærsgaard vil hjælpe dem, og som hører, at fordi fru Pia Kjærsgaard skal til finanslovforhandlinger, så kan man ikke længere hjælpe dem? De må da føle sig fuldstændig bedraget.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kan da godt forstå, at statsministeren er glad. Det har han da også grund til at være. Jeg kan da godt forstå, at jeg er glad. Det har jeg da også grund til at være. Jeg kan da godt forstå, at hr. Holger K. Nielsen er sur. Det har han da også grund til at være. Sådan er det. Rollerne er byttet om.

Kl. 13.20

Jeg skal bare minde hr. Holger K. Nielsen om, at hr. Holger K. Nielsen har været i nøjagtig samme situation som den, jeg står i. Og var det dog ikke en vidunderlig fornemmelse?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Omkring søde fornemmelser tror jeg godt jeg kan give nogle erfaringer til fru Pia Kjærsgaard. Jeg er også villig til at give nogle staldtips. Men

fru Pia Kjærsgaard skulle da tage og svare på mit spørgsmål.

Det, jeg sagde til fru Pia Kjærsgaard, var: Der sidder en masse mennesker ude i det her land og forventer, at fru Pia Kjærsgaard vil forbedre forholdene for dem. Det vil fru Pia Kjærsgaard ikke, fordi fru Pia Kjærsgaard skal til forhandlinger. Hr. Kristian Thulesen Dahl har fået nyt kontor og sekretær og er formand for Finansudvalget. De har fået poster i udvalgene. Jeg må sige, at statsministeren har gjort det godt. Jeg synes, det er genialt. Han har trukket tænderne fuldstændig ud på Dansk Folkepartis velfærdspolitik. Vælgerne må da føle sig bedraget over det her.

Hvordan kan man føre en valgkamp med så mange løfter, og så, fordi tingene pludselig skal hænge sammen – det har de aldrig før gjort for Dansk Folkeparti – vil man ikke?

Vi lavede en beregning i valgkampen, hvor vi kom frem til, at de samlede forslag ville koste 70 mia. kr. i manglende finansiering. Men o.k., man er kommet under ansvarets åg. Det er meget interessant, ikke mindst for de mange vælgere, der virkelig må være skuffede. Hvad føler de ved det her?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg modtager gerne staldtips, hvis jeg må have lov til at give et til hr. Holger K. Nielsen. Hvis man ønsker at blive hørt, skal man faktisk ikke hæve stemmen, så skal man sænke den. Og det, der skete nu, var, at hr. Holger K. Nielsen råbte højere og højere.

Men der er jo ikke noget vedtaget eller forkastet på nuværende tidspunkt. Vælgerne kan have en tryk forventning om, at Dansk Folkeparti vil gøre sit bedste til evig tid. Vælgerne kan være fuldstændig trygge. Der er overhovedet ingen problemer i forhold til det. Men rollerne, som jeg sagde før, er bare byttet om.

Og sagt til hr. Holger K. Nielsen: Prøv dog i stedet for at være lidt konstruktiv, som der blev sagt fra oppositionens side at man ville være, i stedet for at se ud, som om man havde spist tre citroner på én gang. Det er dog helt utroligt, at den surhed skal vare så længe. Jeg synes, det er sølle.

Men må jeg spørge med hensyn til de useriøse beregninger, som SF lavede, var det midt i valgkampen eller i begyndelsen af valgkampen, om de måske er o.k. nu? Altså hvor skal pengene komme fra? Vil hr. Holger K. Nielsen være

med til at lave yderligere besparelser på ulandsbistanden eksempelvis? Der har Dansk Folkeparti jo ingen problemer. Vi skal også lige finde penge.

Første næstformand (Svend Auken):

Selv om det er store beløb, vi taler om, skal man overholde tidsfristen.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg vil prøve at tale så sagte som muligt, så jeg er sikker på, at jeg bliver hørt.

Fru Pia Kjærsgaard havde et stort afsnit med om udlændingepolitikken, og nu har vi jo tidligere på dagen hørt, at Socialdemokratiet under ingen omstændigheder vil være med til at deltage i noget på det område, hvis Dansk Folkeparti er part i det.

I Venstre har vi jo hele tiden sagt, at for os betyder det ikke noget, om en kat er sort eller hvid, bare den fanger mus. Ergo er det, det handler om, indholdet. Derfor vil jeg gerne høre fra fru Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti, om Dansk Folkeparti, hvis det nu lykkes os at få Socialdemokratiet med på noget fornuftigt, så vil modsætte sig at være en del af det?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Vi er et venligt parti. Naturligvis. Vi er et parti, der ikke ser på, hvor man kommer fra. Vi vedkender os og tager med glæde imod de mange vælgere, som har valgt at stemme på Dansk Folkeparti, som kom fra Socialdemokratiet. Og derfor synes vi, at det er helt naturligt, hvis Socialdemokratiet vil være med til stramninger. Ingen problemer med os overhovedet.

Hvis Socialdemokratiet vil prøve at lytte lidt til deres bagland, til borgmestrene ude i Vestegnen, til hr. og fru Jensen ude på Nørrebro, til fru Nielsen, som er bekymret over de mange fremmedsprogede, der går i hendes barns skoleklasse; hvis Socialdemokratiet vil tage alle de bekymringer alvorligt, så burde Socialdemokratiet sige ja naturligvis, nu er vi dér. Vi er godt nok kommet i opposition, men det skal da ikke ændre, at vi godt vil være med de steder, hvor det er virkelig nødvendigt. Og hvor de udmærket godt selv ved at en stor del af deres vælgere er med.

Så det er helt fint med os, vi har ingen problemer i den retning.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Fru Pia Kjærsgaard sagde i begyndelsen, tror jeg, det var, af sin ordførertale – og jeg citerer, sådan som jeg nu fik noteret det ned – at de ældre ikke har haft nogen, der taler deres sag, at det er en overset gruppe.

Er det nu helt retfærdigt? Nu tænker jeg på alle de mange ældre, der bruger meget tid i ældrerådene i kommunerne. Jeg tænker på alle de mange ældre, der er medlem af f.eks. Ældre Sagen, men også af andre ældreorganisationer, som faktisk gør et meget stort arbejde. Det Radikale Venstre vil i hvert fald gerne kvittere for den indsats, der gøres dér.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det vil jeg bestemt også. Vores socialordfører, fru Aase D. Madsen, har haft meget stor kontakt netop med de grupper, som fru Marianne Jelved omtaler her fra talerstolen. Så der vil jeg også gerne sige fra talerstolen, at det synes jeg er helt fint.

Det, der jo er problemet, er, at de grupper har så svært ved at nå ind i Folketinget til os, der laver lovene, til os, der beslutter, til os, der skal finde ud af, hvordan tingene skal være fremover. Det var det, jeg sagde.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg finder det meget beklageligt, hvis det er Dansk Folkepartis erfaring, at de pågældende grupper har meget svært ved at nå ind i Folketinget. Jeg synes, at der har været meget stor lydhørhed over for de pågældende grupper. De har præget lovgivningen langt hen ad vejen, og der er meget stor og tæt kontakt imellem i hvert fald Det Radikale Venstre og de pågældende organisationer. Så det undrer mig meget.

Men fru Pia Kjærsgaard kunne måske også hjælpe med at afklare en anden sag, nemlig det, vi har drøftet tidligere i forbindelse med hr. Jens Rohdes ordførerindlæg: regeringens planer om at ændre den omfordeling, der ligger i det særlige pensionstillæg, som jo er til gavn for de svageste folkepensionister. Hvordan forholder Dansk Folkeparti sig til det?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Vi havde jo ikke haft alle de problemer, som også har været oppe at vende i valgkampen,

hvis det forholder sig sådan, som fru Marianne Jelved siger, i forhold til de ældre i vores samfund. Der har været to helt afgørende temaer: udlændingepolitikken og velfærdspolitikken, primært sygehuse og ældre. Vi havde nok ikke debatteret det så meget, hvis vi havde haft løsninger på det her område og der ikke havde været nogen problemer.

Med hensyn til det, der har været med SP-ordningen, har Dansk Folkeparti jo klart givet udtryk for sin holdning. Vi var faktisk ikke med, dengang regeringen indførte det. Vi var ikke med sammen med VK-partierne, da man lavede det til en midlertidig ordning. Vi synes ikke om den slags tvangsforanstaltninger. Jeg skal henvise til Den Sociale Pensionsfond, som også var en tvangsforanstaltning, som skulle komme til senere udbetaling. Hvordan er det gået med den?

Sådan nogle tiltag bryder vi os ikke om, og vi har klart tilkendegivet, at det, vi godt så, var en anderledes ordning, der tilgodeså de mindrebedmedlede i vort samfund, og at det ikke umiddelbart er den ordning, som regeringen har lagt op til.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil godt prøve at afprøve fru Pia Kjærsgaards nye fornemmelser. Fru Pia Kjærsgaard har jo ret i, at rollerne er byttet om med henvisning til den debat, der var mellem fru Pia Kjærsgaard og hr. Holger K. Nielsen for lidt siden.

Men jeg vil godt stille et spørgsmål om den etårige fleksible barselorlov, som regeringen jo vil gennemføre, og som jeg nu har forstået at Dansk Folkeparti støtter: Hvordan forholder Dansk Folkeparti sig til det faktum, at regeringen på den ene side vil indføre en etårig fleksibel barselorlov og på den anden side ønsker helt at afskaffe børnepasningsorloven, sådan at der rent faktisk ikke bliver mere tid at holde orlov i på fuld tid, hvis det er det, man vil?

Vil Dansk Folkeparti i de forhandlinger, som påbegynder efter nytår om finansloven, være med til at sikre, at børnepasningsorloven ikke bliver sparket ud af lovgivningen? Vil Dansk Folkeparti være med til at sikre, at småbørnsforældre kan holde orlov i længere tid end det, som regeringen lægger op til?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, det er da rigtigt, der har da allerede indtil nu i den korte tid, hvor regeringen har været til, og hvor Dansk Folkeparti har været parlamentarisk grundlag – det har Kristeligt Folkeparti så også på sin vis – været emner, hvor der ikke har været enighed, det er indrømmet, og hvor vi kan følge Kristeligt Folkeparti et stykke hen ad vejen, og hvor der skal foregå forhandlinger. Men jeg må sige, at vores udgangspunkt er, at det skal være en fleksibel ordning, og at forældre og børn skal have mest tid sammen i den første periode.

Men igen: En af de ting, som vi er fuldstændig overbevist om kommer ind i de forhandlinger, som skal foregå, og hvor det altså er vores holdning, som jeg giver udtryk for, er en mere fleksibel ordning, og at det er i den første periode, at forældre og små børn har mest mulig tid sammen.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg er helt enig med fru Pia Kjærsgaard i, at der skal være tale om en fleksibel ordning. Det er jo da også det, som regeringen lægger op til med deres etårige fleksible barselorlov. Jeg er også enig i, at det skal være til gavn for de mindste børn.

Det, der helt præcis er mit spørgsmål til fru Pia Kjærsgaard, er: Ønsker Dansk Folkeparti at være med til at bevare muligheden for at gå på børnepasningsorlov? Ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes, det lyder som et godt udgangspunkt, det vil jeg godt sige til hr. Jann Sjørnsen fra Kristeligt Folkeparti.

Det, der jo også kommer til at være en del af debatten efterfølgende, er, hvordan det skal finansieres. Kan det på nogen måde hænge sammen, synes jeg, det lyder som et godt udgangspunkt.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi til anden runde, og den første, jeg vil give ordet, er fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

I Enhedslisten går vi ind for et samfund, der bygger på mangfoldighed og respekt for forskellighed. Vi går ind for, at alle i samfundet har lige

ret. Derfor støder det mig at høre, at der fra talerstolen på Dansk Folkepartis årsmøde er blevet udtalt følgende af Mogens Camre: Det drejer sig om at drive denne ondskabens ideologi ud af den vestlige civilisation. Aldrig skal islam få plads i vore lande.

Jeg vil gerne spørge fru Pia Kjærsgaard: Hvad betyder det? Betyder det, at alle muslimer skal smides ud af Danmark? Betyder det, at religionsfriheden skal fjernes fra vores grundlov?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nej til de to sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Så vil jeg da gerne høre fru Pia Kjærsgaards kommentarer til de ting, der blev sagt på fru Pia Kjærsgaards eget partis årsmøde; ting, om hvilke hun efterfølgende siger: Der er ikke sagt noget fra talerstolen, som ikke burde være sagt.

Jeg synes, det er interessant, at man i den grad kan krænke nogle fundamentale ting i vores samfund og samtidig sige, at det er indvandringen, der krænker fundamentet for det danske samfund.

Nu er jeg jo af den slags, der mener, at det er meget positivt, at der er kommet farve på vores Folketing, at vi nu har muslimer i vores Folketing. Jeg vil gerne have, at fru Pia Kjærsgaard forholder sig til, at der nu i det danske samfund, i det danske Folketing, er muslimer, når man samtidig på Dansk Folkepartis årsmøde siger, at islam ikke er en religion i rigtig forstand. Det er en terrororganisation.

Kan det være rigtigt, at fru Pia Kjærsgaard på den ene side siger, at der ikke er sagt noget fra talerstolen på det årsmøde, som ikke er sandt, som ikke skulle have været sagt, og at islam er en terrororganisation, og på den anden side godkender to muslimer i det danske Folketing? Undskyld, jeg kan ikke se, hvor sammenhængen i hendes politik er.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg skal nok lade være med at bruge min tid på at konfrontere fru Pernille Rosenkrantz-Theil med tidligere udtalelser, som ville være dybt krænkende for fru Pernille Rosenkrantz-Theil, fra hendes tidligere tid blandt de autonome. Jeg skal nok lade være med det.

KI. 13.35

Men lad mig sige til fru Pernille Rosenkrantz-Theil, at alt det, fru Rosenkrantz-Theil kom med her fra talerstolen, var et forsøg, som jeg ikke hopper på; en måde at afspore debatten på, som jeg ikke hopper på.

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil sagde, at det var godt, at der var kommet farve i det danske Folketing, og det synes jeg er en meget primitiv måde at udtrykke sig på.

Jeg vil godt sige, at jeg er totalt farveblind, når det gælder mennesker. Ét sted er jeg ikke farveblind, og det er, når man trykker på knapperne, om det er den grønne, den gule eller den røde, og dér er jeg så farvebevidst, at jeg trykker på den rigtige hver gang.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er ganske sjældent, at jeg finder anledning til at rose Dansk Folkeparti, men der er nu ét område, hvor jeg til min overraskelse gerne vil gøre det, og det er i et arbejdsprogram fra september 2001, hvor der er et afsnit om rent miljø, som jeg finder – i hvert fald for mig – overraskende progressivt og fornuftigt.

I det hedder det bl.a., at takket være en forudseende landsplanlovgivning har vi i Danmark formået at friholde det åbne land for bebyggelse, som ikke er naturligt hjemmehørende her. Og så kommer der flere betragtninger om værdien af det åbne land og af at bevare naturen og sådan nogle ting.

Jeg synes, det er interessant, at det kommer fra Dansk Folkeparti, det åbner nogle nye samarbejdsmuligheder, som jeg ikke havde forventet, og på den baggrund vil jeg gerne spørge: Betyder det også, at der muligvis er et flertal imod regeringens planer om at flytte gylletanke ud på marken, om at tillade ny ekstra bebyggelse i det åbne land, at man måske har et flertal imod at flytte landzonekompetencen – som jo har været meget forudseende placeret – til kommunerne? Er der en mulighed for et samarbejde her?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg glæder mig da også på det her område til, at Dansk Folkeparti kan indgå i nogle seriøse miljødiskussioner. Det har jo heller aldrig nogen sinde været på tale før.

Det, som hr. Jørn Jespersen læser i arbejdsprogrammet, er fuldstændig korrekt. Altså hvor man skal køre gyllen hen, kan vi da tage en dis-

kussion om i miljøsammenhæng. Det, vi ikke ønsker, er, at den skal ligge inde i de små enheder. Hvor den skal køres hen, synes jeg er en detaill Diskussion omkring miljøproblemer, som jeg er helt overbevist om at Dansk Folkeparti også vil deltage i på et givent tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hvis Dansk Folkeparti mener det, som man skriver i sit arbejdsprogram fra september i år, så er der da bestemt muligheder for et samarbejde meget bredt, tror jeg, på en lang række miljøpolitiske områder. Og det skulle da kun glæde mig, hvis de samarbejds muligheder er der, for det betyder, at regeringen muligvis ikke får så nemt ved at komme igennem med nogle af sine planer, som den ellers ville have haft, og det tror jeg miljøet har godt af.

Derfor kunne jeg godt tænke mig en lidt mere præcis tilkendegivelse af, om man rent faktisk vil være med til at afværge det angreb på det åbne land med gyllebeholdere ude på markerne, med fuldstændig frit slag for, at man i de små kommuner kan give alle mulige former for tilladelse i landzonesager osv.

Vil man fra Dansk Folkepartis side tage sit arbejdsprogram alvorligt, eller mener man det ikke, når det kommer til stykket?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Vi tager det meget alvorligt, og hr. Jørn Jespersen har ret i, at det da kan være, at der vil være områder, hvor vi kan samarbejde med SF. Det er også nye toner. Det er jo en gunstig situation at stå i.

Det, som jeg kom med i min åbningstale her i forhold til regeringen, er naturligvis, at vi er en loyal opposition, at vi langt hen ad vejen kan være enige med regeringen på nogle væsentlige punkter, men jeg vil da ikke afskære mig nogen som helst muligheder, andre konstellationer på mange områder – naturligvis ikke.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne kvittere for fru Pia Kjærsgaards svar på mit foregående spørgsmål, men alligevel sige, at jeg er lidt ked af, at den særlige pensionstillægsordning paralleliseres med Den Sociale Pensionsfond. Der er meget stor forskel, og jeg synes ikke, at det er godt at mistænkeliggøre den opsparingsordning, der er, hvor der er en

konto til hver borger, der indbetaler en procent af sin lønindkomst. ATP er jo lidt den samme type model bare med et fast beløb.

Kl. 13.40

Men jeg erkender også, at SP-ordningen er en skatteordning, det vil jeg gerne medgive. Ikke desto mindre er det en ordning, der bedrer vilkårene i fremtiden for de økonomisk dårligt stillede pensionister.

Det sker altså over en skattemodel, og derfor vil jeg gerne spørge fru Pia Kjærsgaard, om Dansk Folkeparti så vil finde en anden måde over skattesystemet at bedre de vilkår, og hvilken? Hvilke overvejelser gør Dansk Folkeparti sig?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Der er da i hvert fald den sammenligning, at det er en konfiskering på den ene eller den anden måde af borgernes penge. Sådan er det.

Men må jeg sige til fru Marianne Jelved, at den mest solidariske ordning, som burde være gældende, jo er, at vi finansierer velfærdssystemet over skattebilletten. Det er langt den mest solidariske ordning. Sådan har det været i det danske samfund, indtil man fandt på alle mulige andre ordninger, hvor man på anden vis kunne få fat i borgernes penge. Men langt den mest solidariske ordning, som vi hele tiden vil stå bag, er, at man over skattebilletten finansierer velfærdsydelser og prioriterer i forhold til, at det er de ringest stillede, der skal have mest muligt ud af det.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil sige, at hvis Dansk Folkeparti har magt, som de har agt, så sker der virkelig forandringer i det danske samfund nu. Virkelig.

En meget, meget stor styrke i den danske fremtid ligger i, at vi har en kombination af en skattefinansieret pensionsordning, nemlig folkepensionens grundbeløb, og opsparingsordninger. Det er årsagen til, at vi kan se nogenlunde roligt på fremtiden, hvis vi i øvrigt bevarer den sunde fornuft. Og den vil Dansk Folkeparti åbenbart gå fuldstændig op imod: ATP er også en konfiskering af borgernes penge, kan jeg forstå. Ellers må fru Pia Kjærsgaard forklare, hvori forskellen består. Begge dele er opsparinger.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er jo bare sådan, vil jeg sige til fru Marianne Jelved, at sporene skræmmer. Den Sociale Pensionsfond, som ingen andre end Dansk Folkeparti gad berøre i valgkampen, skræmmer virkelig den danske befolkning, den skræmmer også Dansk Folkeparti.

Jeg har intet imod pensionsopsparinger, intet, tværtimod. Men den måde, man har gjort det på, var forkert. Den måde, man gjorde det på, var Dansk Folkeparti ikke med til. Fru Marianne Jelved og hendes parti har været med hele vejen igennem, både i den midlertidige ordning og den senere ordning. Der er ikke så meget at prale af. Vi står fuldstændig uden for det dér. Får vi indflydelse på det nu, er det fint.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Blot for at være helt sikker på, hvor vi har Dansk Folkeparti i debatten om en udvidet barselorlov og børnepasningsorloven: Skulle jeg forstå fru Pia Kjærsgaards seneste svar til mig sådan, at det er Dansk Folkepartis holdning, at vi skal have en etårig fleksibel barselorlov, og at den nuværende børnepasningsorlov på et halvt år, på 60 pct. af dagpengemaksimum, også skal fastholdes? Er det sådan, jeg må forstå Dansk Folkepartis holdning?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kan ikke komme det nærmere, end hvad jeg sagde før, at det er et udgangspunkt, og vi vil være med til at debattere, hvordan vi får det hele til at hænge sammen, sådan at indtægter og udgifter og ordninger kommer til at hænge sammen.

Men det lyder som et godt udgangspunkt, vil jeg sige til hr. Jann Sjursen.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Klart nok skal finansieringen af barselorloven hænge fornuftigt sammen. Det mener vi også fra Kristeligt Folkepartis side, og vi har i vores finanslovudspil fra september måned også fremlagt vores finansiering til en etårig fleksibel barselorlov plus fastholdelse af børnepasningsorlovsordningen.

Så er jeg tilfreds med, at fru Pia Kjærsgaard dog siger, at det er udgangspunktet her i dag. Jeg håber så, at det ikke kun er udgangspunktet,

men at Dansk Folkeparti også vil stå fast på det. For Dansk Folkeparti har jo rent faktisk på det område sikkert også et afgørende ord at skulle have sagt i forhold til, hvordan en etårig fleksibel barselorlov bliver udformet sammen med Socialdemokratiet, som jo også har sagt, at de vil fastholde børnepasningsloven.

Kl. 13.45

Derfor er Dansk Folkepartis melding vedrørende børnepasningsloven helt afgørende. Skrider Dansk Folkeparti i svinget på det punkt dér, så har vi ikke længere nogen børnepasningslov. Det er fakta. Så jeg takker derfor fru Pia Kjærsgaard for svaret. Jeg håber ikke, at det bare bliver som et udgangspunkt for Dansk Folkeparti i forhandlingerne, men at det er et krav, og at man står fast, for så er den der: 1 års fleksibel barselorlov plus børnepasningsloven.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg lyttede meget nøje til, hvad fru Pia Kjærsgaard sagde om Dansk Folkepartis principper og prøvede at måle dem op imod det, vi har i Den Særlige Pensionsopsparing. Der har vi jo en ordning, hvor vi betaler en skat. Så siger fru Pia Kjærsgaard, at det skal man gøre, og så skal man dele ud til dem, der har mest brug for det.

I Den Særlige Pensionsopsparing har vi valgt at dele ud i lige store beløb til alle, der har tilknytning til arbejdsmarkedet og ikke i forhold til, hvad der er indbetalt. Jeg går ud fra, at med de principper, fru Pia Kjærsgaard hylder, kan vi roligt regne med, at skal der ske ændringer i Den Særlige Pensionsopsparing, er det i hvert fald i stik modsat retning af det, regeringen foreslår, hvor man vil tage fra dem, der har lidt, og give tilbage til dem, der har meget. Fru Kjærsgaard taler for det modsatte synspunkt. Måske var det klogeste at bevare ordningen, som den er.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Der må vi jo se, om man kan finde frem til noget med de partier, som i sin tid indgik i denne her ordning, eller hvor VK-regeringen vil forhandle.

Det, jeg bare skal sige, er, at hr. Mogens Lykketoft er anderledes ærlig nu. Dengang man indførte det, kaldte man det jo en pensionsopsparing. ... (Afbrydelse af Mogens Lykketoft). Jo, man gjorde. Det kan jeg meget tydeligt huske, for der var ved at blive udskrevet valg den aften. Det husker jeg meget, meget tydeligt. Det blev

der ikke alligevel, fordi regeringen desværre kom igennem med sit forslag.

Nu kalder man det så pensionsopsparing. Altså, man ændrer sig som en kamæleon i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Nu kan jeg godt forstå, når man har været med så mange år, som fru Pia Kjærsgaard og jeg har, at man kan komme til at blande årene sammen.

Men det, vi taler om, er to forskellige ordninger. Med hensyn til Den Midlertidige Opsparing, som blev vedtaget herinde i 1997 for at holde orden på finanspolitikken, var regeringen nødt til at søge sit flertal hos Venstre og De Konservative, og derfor fik man en ikkesolidarisk ordning.

Det, SR-regeringen kom igennem med det følgende år, var en reelt skattefinansieret, omfordelt, solidarisk og permanent pensionsordning, der forbedrer grundvilkårene for de folkepensionister, der har mindst ved siden af. Det er den, VK-regeringen nu vil ødelægge, og jeg må appellere til fru Pia Kjærsgaard – på baggrund af de principper, hun selv har redegjort for, at hun støtter – om at forhindre, at det sker.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg skal bare henvise til den skriftlige fremsættelse af 2. juni 1998 af den tidligere arbejdsminister Ove Hygum, hvor der står:

»Regeringen foreslår derfor, at Den Midlertidige Pensionsopsparing gøres permanent. Den Særlige Pensionsopsparing videreføres grundlæggende efter samme principper.«

Sådan var det. Man kaldte det altså en pensionsopsparing. Det lyder til gengæld også lidt mere charmerende, det kan jeg godt høre.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Pia Christmas-Møller som ordfører.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vælgernes tale den 20. november var, som hr. Mogens Lykketoft sagde det, befriende klar. Tålmodigheden med og tilliden til den gamle regering var simpelt hen brugt op. Man ville have en ny, borgerlig regering, som man kan have tillid til vil sætte hensynet til mennesket over systemet. Ikke bare i ord, men også i handling. Man krævede simpelt hen et systemskifte. Man krævede et lederskab med nye tanker, ideer, løs-

ningsforslag og ikke mindst handlekraft. Og det får de.

Kl. 13.50

Vælgernes krav hilser vi fra konservativ side varmt velkommen, og både den konservative folketingsgruppe og de konservative ministre har ikke hurtigt nok kunnet komme i gang med arbejdet, så meget glæder vi os.

VK-regeringen har allerede placeret sig som dynamikkens regering med et højt ambitionsniveau på Danmarks vegne, og jeg kan garantere, at det spor vil vi fra konservativ side vide at holde den fast på.

Statsministeren gjorde i tirsdags i en meget visionær og konkret åbningstale rede for, hvad der er VK-regeringens mål, og hvordan man vil tage fat. Mange af forslagene i den kommende folketingssamling vil handle om at give borgerne et frit valg og større selvbestemmelse og råderum, simpelt hen fordi der er behov for at gennemføre et opgør med den systemtænkning, der er båret af ideen om, at politikere og embedsmænd bedst ved, hvad borgerne har brug for. Sådan er det jo ikke.

Vi Konservative ikke alene ved, at det ikke er sådan, vi vil også vise det ved at respektere det enkelte menneskes ret til valgmuligheder og valgfrihed, og vi vil gøre det på en måde, som ikke lader nogen i stikken.

Stive systemer har for længe ladet syge i stikken på en helbredstruende venteliste. Vi Konservative har i årevis kæmpet for en behandlingsgaranti, som sikrer behandling i tide, og som tager udgangspunkt i en oprustning af det offentlige sygehusvæsen, men samtidig respekterer de private sygehuse som et nødvendigt supplement.

Noget er det da lykkedes os at få igennem via den gamle regering, men nu bliver hastigheden sat markant op, og det glæder vi os til.

Stive systemer har alt for længe ladet for mange ældre i stikken, når hjemmehjælpen bliver aflyst og helt udebliver, fordi kommunen simpelt hen har budgetteret med, at den lovede hjemmehjælp ikke skal komme som aftalt.

Stive systemer har alt for længe forhindret ældre i at vælge, hvor de vil bo som gamle. Stive systemer har alt for længe kunnet skille ældre ægtepar ad, når den ene har brug for mere pleje end den anden. Det finder vi Konservative dybt umenneskeligt og helt uacceptabelt, og nu, nu sker der endelig noget på ældreområdet.

Det samme gælder arbejdsmarkedet. Også her er der brug for mere frihed og respekt for, at

arbejdstagere og arbejdsgivere er selvstændige mennesker med egen solid dømmekraft, hvorfor de naturligvis er i stand til selv at aftale sig frem til, om der er brug for en deltids- eller fuldtidsansættelse. Det skal andre systemer ikke forhindre dem i.

Overflødige finder vi også de regler, der forhindrer tværfaglige a-kasser. Det gøres der også op med nu. Svaret – man kan nærmest sige det evindelige svar – på finansiering af nye offentlige opgaver har simpelt hen alt for længe været nye skatter, nye afgifter og nye byrder på erhvervslivet. Også det gøres der op med med den nye regerings initiativer.

Lad mig sige det klart: Fra konservativ side er vi overordentlig tilfredse med den nye kurs, der nu er lagt op til.

Den socialdemokratiske regering brugte størsteparten af sine 9 år ved magten til at bekæmpe danskernes muligheder for at vælge. Jeg synes, det er utroligt, at Socialdemokratiet bliver ved med at bekæmpe muligheden for frit valg.

Er socialdemokrater ikke lige så glade som alle andre for, at der er varer at vælge imellem på hylderne, når man køber ind? Benytter socialdemokrater sig ikke også af muligheden for at købe den ene slags rødkål frem for den anden, hvis de nu finder, at den anden er besk eller uspiselig? Det tror jeg faktisk de gør, og derfor forekommer det mig noget hyklerisk, når partiet har brugt og tilsyneladende fortsat vil bruge så mange kræfter på at forhindre f.eks. ældre og syge danskere i at vælge.

Det er klart, at ethvert valg også indebærer et fravalg af noget andet, sådan må det nu engang være. Men det lader til, at Socialdemokratiets kamp mod frit valg for ældre og syge bunder i en urimelig mistanke om, at det pr. definition må føre til, at alle landets ældre og syge vil vælge privat. Det er da noget af en mistillidserklæring til ens eget højt besungne system.

Vi Konservative deler ikke denne mistro til det offentlige, for vi ved, hvor dygtige hjemmehjælpere, hvor dygtige sygeplejersker og sygepassere og læger, vi har, men vi deler altså heller ikke Socialdemokratiets mistro til de private virksomheder, og frem for alt deler vi ikke Socialdemokratiets mistro til danskernes evner, når det drejer sig om at tilrettelægge deres egne liv.

Vi vil sikre, at alle ældre får mulighed for at vælge mellem den kommunale hjemmehjælp og en privat. Vi vil ikke acceptere, at danske borgere bliver frataget indflydelse på eget liv og un-

derkastet stive systemer, bare fordi de er blevet ældre. Det hører simpelt hen en helt anden tid til, hvor det var socialdemokratisk tænkning, der dominerede.

Kl. 13.55

Vi har igennem alt for lang tid set alt for mange eksempler på, hvor galt det kan gå, hvis systemer får lov til at hvile i sig selv. Jeg behøver blot at nævne Københavns hjemmepleje. Her havde vi endnu et eksempel på, hvordan systemet ganske enkelt svigtede og lod de ansatte og de ældre i stikken. Det skal være slut. Der skal være konsekvenser, hvis kommunerne ikke kan leve op til deres forpligtelser, og det kommer der.

Når de ældre får muligheden for at vælge mellem den kommunale og private udbyder af hjemmepleje, sker der nemlig ting og sager. Det viser erfaringerne fra de alt for få kommuner, som allerede har gennemført fritvalgordningen. Her stiger de ældres tilfredshedsgrad nemlig ganske betragteligt og det vel at mærke, uanset om de har valgt den kommunale eller den private løsning.

Alene det faktum, at der er noget at vælge imellem, og at det dermed har konsekvens, hvis servicen er for dårlig, får resultaterne til at blive markant bedre. Det kan ingen da for alvor have noget imod. Og når nu det frie valg har vist sig at fungere i praksis, er det da dumstædigt ikke at ville betræde den vej. Sådan ser vi altså på det i Det Konservative Folkeparti.

Med udgangspunkt i et stærkt offentligt sygehusvæsen får også vore syge medborgere en større sikkerhed og bedre mulighed for at blive behandlet. Også her på et område, som rammer nogle af de svageste, nemlig de syge, lod den tidligere regering i alt for lang tid hårdnakket ideologi stå i vejen for sund fornuft. Også her blev systemet sat før det enkelte menneske. Når det drejer sig om syge mennesker, er der i mine øjne kun én ting, der er interessant, og som tæller, virkelig tæller, og det er: Hvordan får vi bedst og hurtigst tilbudt behandling?

Det Konservative Folkeparti har gang på gang påpeget, at tilbud om behandling på et privat eller udenlandsk sygehus kunne være en mulighed i øjeblikket, hvor vi ikke har pladserne på det offentlige område. For den enkelte patient er det jo ligegyldigt, om lægen, der fører kniven, er ansat på et privathospital eller i det offentlige. Afgørende er, om han eller hun kan operere, så patienten bliver rask.

Vi Konservative har også gang på gang påpeget, at det er det offentlige sygehusvæsen, der skal være rygraden i behandlingen af danske patienter. Det er hjørnestenen. Men vi har nu i for lang tid set, at der er problemer. Et af de mest markante beviser på dette er jo netop fremkomsten af de private sygehuse. Hvis det offentlige sygehusvæsen fungerede helt optimalt, ville der jo ganske enkelt ikke være et marked for de private sygehuse. Men det er der.

Vi er yderst tilfredse med, at regeringen lægger op til at afsætte 1,5 mia. kr. til en ekstra saltvandsindsprøjtning til det offentlige sygehusvæsen. Det er vort håb og vores forventning, at den pulje vil kunne dæmme op for de værste problemer, men det er også vores dybe overbevisning, at det ikke er gjort med penge alene. Der er også behov for en ændret indstilling. En ny indstilling, der sætter patienten i centrum, må til. Den tidligere regering satte systemet i centrum og patienten på sidelinjen; det skal der ændres markant og radikalt på nu.

Netop over for de svageste skal vi som velfærdssamfund vide at træde til med en hjælp, der virker, og jeg er derfor utrolig glad for statsministerens betoning af lige præcis dette element og denne forpligtelse i et velfærdssamfund. Det er jo lige præcis den opgave, det offentlige først og fremmest skal tage vare på, nemlig sikre dem, der ikke kan klare sig selv. Her er der netop brug for et stærkt offentligt system, men også her så vi, hvordan den tidligere regering på afgørende punkter svigtede.

Vi skal vise, at vi med den forøgede frihed til de ressourcestærke vil sikre et større ansvar for dem, der ikke kan klare sig selv. Det er i virkeligheden det, der er hele meningen. Sæt de kræfter fri, som kan, sådan at vi får overskud til at hjælpe dem, som ikke kan.

Regeringen må ikke og vil heller ikke – er jeg sikker på – glemme, hvad der er fundamentet for en fortsat og forbedret indsats på alle disse velfærdsområder. Vi står over for en række udfordringer, som kræver en ny retning i den økonomiske politik. Udfordringerne er ikke nye, men der er brug for handling, så der skabes bedre rammer for vækst og fremgang i beskæftigelsen. Der er brug for en ny retning, hvor den enkelte, der kan arbejde, får en større tilskyndelse og gevinst ved selvforsørgelse og ved at yde en ekstra indsats. De ydre rammer, som regeringens økonomiske politik vil blive baseret på, er det fundament, der bragte den danske økonomi væk fra aggrunden i 1980'erne.

Hjørnesteinen er den faste valutakurspolitik, som den borgerlige regering med succes indførte i 1982. SR-regeringen holdt klogeligt fast i det te anker, og det vil denne regering naturligvis også gøre. Det føler vi i Det Konservative Folkeparti os overbevist om.

KL 14.00
 Det mest sikre fundament for ro om valutaen og lav rente opnås, hvis vi holder inflationen på et lavt niveau og fastholder solide overskud på betalingsbalancen og sikrer en fortsat nedbringelse af den offentlige gæld. Det er en klar målsætning, at finanspolitikken skal tilrettelægges, så den offentlige gæld og renteudgifterne nedbringes frem til år 2010. Der skal ikke sendes ubetalte regninger videre til vores børn og børnebørn.

Inden for de rammer vil regeringen føre en stram udgiftspolitik, som sigter på at sænke skatterne, særlig på arbejdsindkomst og derigennem skabe flest mulige arbejdspladser i den private sektor. Ikke mindst dette punkt glæder vi os utrolig meget over i Det Konservative Folkeparti og ser frem til virkningerne af denne markante kursændring i forhold til den tidligere regering.

Orden i økonomien og et større arbejdsudbud er nemlig forudsætningen for en stabil vækst og fremgang i den private beskæftigelse. Faldet i arbejdsudbuddet skal bremses, hvis der også skal være råd til udbyggede offentlige velfærdsydelser i de næste årtier, hvor der bliver flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder.

Den tidligere regering har ikke formået at sikre en sund udvikling på en række centrale områder. Lad mig nævne nogle af dem:

På trods af 8 år med medvind fra høj vækst i udlandet og fra en stigning i antallet af personer i den erhvervsaktive alder er arbejdsstyrken faldet med ca. 40.000 personer under SR-regeringen. Den offentlige sektor er vokset mere end dobbelt så meget som planlagt, vel at mærke uden at der er sikret effektivisering og god service på kerneområderne, her særlig sundheds- og ældreområdet, men også uddannelsesområdet har været et stedbarn.

Regningen for dette svigt har man sendt til skatteyderne. Både familierne og erhvervslivet er år efter år pålagt nye skatter. Derfor er der brug for en ny retning, hvor der tages hul på at løse de problemer, som den tidligere regering ikke havde modet og handlekraften til at løse.

Det Konservative Folkeparti vil målrette den offentlige indsats, så den bliver til gavn for de

mennesker, som har de største behov for hjælp. Der skal skabes konkurrence, så man ikke lader ideologiske standpunkter stå i vejen for den bedste løsning for borgerne. Ældre og andre svage grupper skal sikres en anstændig behandling.

Der er behov for at prioritere den offentlige indsats og gennemføre effektiviseringer, særlig i administrationen. Den seneste budgetredegørelse fra Finansministeriet viser, at produktiviteten i den offentlige sektor er faldet med 10 – 10 pct. i løbet af 1990'erne. Det svarer til cirka 80.000 heltidsbeskæftigede, det er jo dog noget.

Produktiviteten i den private sektor er i samme periode steget med ca. 20 pct. Der kan altså med rimelighed stilles krav om, at den offentlige sektor under ét kan præstere en mindre årlig produktivitsfremgang eller effektivisering, f.eks. via bedre arbejdstilrettelæggelse, anvendelse af ny teknologi, udbud af visse ydelser og billigere indkøb.

Effektiviseringer giver råderum til prioriterede forbedringer af den offentlige service, og det gælder ikke kun for de svage grupper, men også for børnefamilierne. Regeringen vil indføre en forsvarlig og fleksibel forlængelse af barselorloven, så der bliver mulighed for tættere kontakt mellem barn og forældrene i det første leveår.

En stram udgiftspolitik giver også råderum til at forbedre vilkårene for vækst og beskæftigelse i den private sektor, uden at fremgangen sker på bekostning af miljøet, herunder arbejds-vilkårene for de ansatte.

Der skal skabes mange nye arbejdspladser i den private sektor, og danskerne skal have en større gevinst ved at øge arbejdsindsatsen. Der er brug for en markant stigning i arbejdsstyrken og arbejdsindsatsen i de næste 10 år. Fremgangen skal ske, samtidig med at den demografiske medvind vender til en modvind i form af færre i den erhvervsaktive alder.

Det er selvindlysende nok en stor opgave, og resultaterne kommer ikke af sig selv. Der er brug for initiativer, hvis arbejdsstyrken og beskæftigelsen skal øges kraftigt frem til 2010.

Der er behov for tiltag på erhvervs-, skatte- og arbejdsmarkedsområdet. Der er behov for en opkvalificering af hele uddannelsessystemet og en markant indsats på it-området. Erhvervslivets rammevilkår skal forbedres over en bred kam. Det er jo via overskud i erhvervslivet, at vi overhovedet har noget velfærd at dele ud af. Et stop for nye skatter og afgifter og lettelse af administrative byrder vil være et stort skridt i den

rigtige retning til gavn for konkurrenceevnen og beskæftigelsen.

Der er også brug for målrettede initiativer i form af tiltag for iværksættere, for generations-skifte og mere tidssvarende afskrivningsregler på aktiver med en kort levetid. Til gengæld skal der luges ud i udgifterne til erhvervstilskudde-

ne. Regeringen vil gennem en stram udgiftspolitik finde råderum til at lette skatten på arbejdsindkomst fra 2004. Der er særlig behov for, at skatten på den sidst tjente krone nedbringes, så danskerne får en større gevinst ved at udbyde mere arbejdskraft i løbet af deres arbejdsliv. Det giver større velfærd til familierne og vil via den øgede arbejdsindsats også forbedre de offentlige finanser.

KL 14.05

Problemerne med de mange beskæftigede, der rent faktisk ikke har en økonomisk gevinst ved at gå på arbejde, kan realistisk set ikke alene løses via skattepolitikken. Det ville kræve voldsomme skattelettelser, som det ikke vil være realistisk at finansiere. Skattelettelser kan løse en del af problemet, men det er også nødvendigt med tiltag på arbejdsmarkedet, der målrettet øger kvalifikationerne hos aktiverede og tilskyndelsen for ledige til at finde ordinær beskæftigelse.

Derfor er det, at der skal gennemføres en forbedring af aktiveringsindsatsen og en udvidelse af ungeindsatsen, så flere kommer i gang med en uddannelse eller finder et job.

Modet og handlekraften til at gennemføre alle disse tiltag, som vil sikre, at flere bidrager til at finansiere de offentlige udgifter, er forudsætningen for, at vi i de kommende årtier har råd til at tilbyde de svage grupper værdige vilkår.

Regeringen vil vise, at der er andre og bedre veje end de socialdemokratiske, når det gælder om at sikre velfærden. Vi Konservative vil være med til at vise, at der er muligheder for at øge velfærden ved at skabe bedre vilkår og større frihed til dem, der er i stand at yde mere til gavn for os alle. Vi i den konservative folketingsgruppe vil gøre vores til, at arbejdet med at modernisere velfærdssamfundet kommer godt i vej. I statsministerens åbningstale er bolden givet flot op.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi over til runden med korte bemærkninger fra ordførerne. Jeg har foreløbig på min liste hr. Keld Albrechtsen, fru Pernille Blach Hansen,

hr. Ole M. Nielsen, fru Marianne Jelved, og andre, der ønsker, skal bare melde sig.

Jeg giver ordet til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg var en lille smule overrasket over, at fru Pia Christmas-Møller i sin ordførertale ikke berørte det meget, meget voldsomme og grove angreb på daværende statsminister Poul Schlüter, som fru Pia Kjærsgaard kom med, hvor hun ligefrem betegnede den lovgivning, han som statsminister i 1983 fik gennemført, som landsskadelig. Jeg tror faktisk, jeg hørte udtrykket landsskadelig. Fru Pia Kjærsgaard nikker bekræftende.

Det er jo en så grov udtalelse, at man i og for sig kan rejse det spørgsmål, om den kan siges her fra Folketingets talerstol, men det er jo formandens afgørelse.

Men det, der undrer mig, og det, jeg godt vil spørge den konservative ordfører om, er: Hvorfor reagerer Det Konservative Folkeparti overhovedet ikke på et sådant angreb? Hvor er den konservative selvrespekt blevet af? Man sidder tilsyneladende passivt og lader et andet partis ordfører tilsvine en mangeårig formand for sit parti.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu ved jeg ikke helt, hvordan hr. Keld Albrechtsen har det med sin egen prioritering af tid og lignende, men vi Konservative har faktisk megen respekt for os selv, og vi udviser den selvrespekt ved at prioritere vores tid. Og det er altså ikke alle angreb, som man skal besvare, for nogle af dem taler så tydeligt for sig selv, at det er helt unødvendigt. Jeg er fuldt ud overbevist om, at tidligere statsminister Poul Schlüter vil give mig fuldstændig ret i den betragtning. Det, der blev sagt tidligere, er ikke et svar værdigt.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er ikke altid, man bliver så glad, når man står op om morgenen og ser morgen-tv, men i morges blev jeg faktisk glad, for da så jeg den konservative ordfører udtale sig om storcentre, og jeg må sige, at det var sød musik i mine ører så tidligt på morgenen at høre den konservative ordfører sige nej til at plastre landet til med nye storcentre.

Nu ved vi jo, at det er Venstres politik at åbne for storcentre over det ganske land. Det er fak-

tisk noget af det, der er blevet sagt under valgkampen. Derfor vil jeg gerne spørge den konservative ordfører: Skal vi forstå det sådan, at planloven ikke bliver ændret i den henseende? At der ikke bliver åbnet for ekstra storcentre over det ganske land?

Kl. 14.10

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti har både før, under og efter valgkampen haft den opfattelse, at der ikke er behov for dramatiske ændringer i planloven. Vi mener, at der er behov for en varieret butiksstruktur i Danmark. Det mener vi egentlig grundlæggende er tilgodeset med den nuværende planlov.

Det forhindrer ikke, at der kan være behov for justeringer, som gør, at loven kan komme til at fungere mere hensigtsmæssigt. Det har vi givet tilsagn om til enhver tid at ville se på.

Må jeg så ikke sige til det socialdemokratiske forsøg på at bore en kile ind imellem K og V: Der er ikke noget at bore i, for efter den bedste underrøtning, jeg har – jeg har talt med miljøministeren så sent som for en lille times tid siden – er der ikke nogen uenighed. Den historie, der var i Politiken, var en avisand.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er meget glad for dette stålsatte tilsagn fra den konservative ordfører om, at planloven ikke skal ændres dramatisk. Ja, jeg havde glædet mig mere, hvis ordet dramatisk var undladt, så der stod, at planloven ikke skal ændres på dette punkt. Derfor vil jeg gerne spørge meget, meget konkret: Kommer der i den kommende tid efter en ændring af planloven flere storcentre i Danmark? Ja eller nej?

Så har jeg set et Ritzau-telegram vistnok fra i dag, og der står der godt nok, at den nuværende miljøminister på et tidligere tidspunkt har sagt, at de borgerlige har den grundlæggende holdning, at planloven skal decentraliseres m.v. Hvis det ikke er dækkende mere, er det selvfølgelig beklageligt, at det er forkert. Men jeg vil godt sige: Det Konservative Folkeparti har jo ikke alt for gode erfaringer med at få sin politik gennemført i den her regering.

Så vidt jeg husker, var den mest klare melding fra De Konservatives landsråd, at Det Konservative Folkeparti ville kræve skatteministerposten. Det var den vigtigste post i den kom-

mende borgerlige regering. Hvad sker der? Vi har ikke en konservativ skatteminister.

De Konservative har sagt, at de vil afskaffe mellemskatten. Jeg tror, det var i forgårs, at man kunne høre statsministeren sige, at det var bundskatten, der var afgørende. Så hvor faste i kødet er Det Konservative Folkeparti med hensyn til planloven?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Den politik, man prøver at skyde Venstre i skoene, går jo ud på, at man ændrer planloven sådan, at nu skal al butikshandel flyttes over i storcentre.

Jeg har talt med Venstres fremmeste repræsentant på dette område, nemlig miljøministeren: Det er ikke Venstres politik. Ergo er der ikke nogen uenighed mellem Venstre og Det Konservative Folkeparti. Nu er det forretningsordenen, der gør, at jeg er nødt til at referere, hvad jeg opfatter som værende Venstres politik.

Under alle omstændigheder kan jeg garantere den socialdemokratiske ordfører for, at Det Konservative Folkeparti ikke vil være med til ændringer i planloven, som vil føre til, at vi lukker den ene butik efter den anden. Det vil vi ikke. Kan det siges klarere?

Med hensyn til vores muligheder for at få indflydelse i den borgerlige regering kan jeg sige, at vi er yderst tilfredse. Vi er yderst tilfredse med det regeringsgrundlag, som ligger. Og hvis det er forbigået fru Pernille Blach Hansens opmærksomhed, var det faktisk Det Konservative Folkeparti, der for mere end 1 år siden satte skattepolitikken på dagsordenen. Vi har fået ind, at nu skal der ske skattelettelse. Selvfølgelig skal de finansieres. Skattelettelserne skal først og fremmest finde sted på arbejdskraft.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er det samme emne, jeg bad om ordet til. Og der må jo have været et eller andet, da fru Pia Christmas-Møller i går fandt anledning til at udtale, at hun blokerede for Venstres ønske om osv., osv.

Jeg skyndte mig da også at sende en mail til fru Pia Christmas-Møller og takkede hende for den indsats. Nu har jeg også i mellemtiden snakket med miljøministeren, og han siger, at han ikke er helt så slem, som det lyder til. Så jeg håber virkelig, at vi sammen kan holde Venstre fast på, at vi ikke skal ophæve det stop for storcentre

osv. Jeg er også dybt bekymret for at flytte landzonekompetencen fra amterne til kommunerne. Det er virkelig en af mine store bekymringer med hensyn til den her regering.

Jeg vil spørge nu: Kan vi regne med, at De Konservative er lige så faste i kødet, når det handler om lukkeloven, og at vi ikke vil have den yderligere liberaliseret i forhold til det niveau, vi har nu?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan godt mærke på aktiviteten, at vi åbenbart skal have tiden til at gå med noget.

Kl. 14.15

Jeg er meget glad for hr. Ole M. Niensens kvittering for mine meldinger til Ritzaus Bureau.

Det glæder mig, at vi fortsat er enige på det her område. Jeg har nu ikke udtalt noget om, at jeg vil blokere noget eller lignende. Jeg har bare refereret, hvad der er Det Konservative Folkepartis position på de områder. Det har Ritzau så tolket.

Jeg kan sige, at vores position i forhold til lukkeloven da heller ikke er under større forandring. Der er en lukkelov, og er der u hensigtsmæssigheder i loven, som den fungerer i øjeblikket, må vi da kigge på det.

Vi er da ikke stivsindede. Vi ønsker ikke at bevare nogen systemer bare for systemernes skyld. De skal have et formål, og det er at tjene befolkningen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg takker for tilsagnet om at kigge på u hensigtsmæssigheder, men det er jo ikke sikkert, at det er de samme, vi snakker om. Jeg synes, at der er u hensigtsmæssigheder. Jeg synes, at omsætningsgrænsen for, hvem der må have lov til at drive handel 7 dage om ugen, er for høj. Den vil jeg gerne have sat ned. Jeg vil også gerne have fjernet de her sidste fire søndage, der blev taget ind. Men en u hensigtsmæssighed kan man specielt kalde den der omsætningsgrænse. Jeg glæder mig over, at vi sammen kan tage det op.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg tror virkelig ikke, at vi er uenige. Når jeg siger, at jeg godt lige vil tage det lille forbehold, at vi godt vil kigge på u hensigtsmæssigheder, er det, fordi jeg er sikker på, at oppositionen ville fare i flint, hvis det skulle ske, at vi kom til at

ændre så meget som et komma på noget som helst tidspunkt. Så ville det jo pludselig være et løftebrud. Det er mere en helgardering, jeg prøver at foretage på forhånd.

Men grundlæggende mener vi ikke, at der er behov for ændringer, hverken når det drejer sig om planloven eller lukkeloven. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Når jeg stiller et spørgsmål nu, er det ikke for, som fru Pia Christmas-Møller sagde, at få »tiden til at gå med noget«. Det er faktisk vigtige debatter, vi har her. Derfor vil jeg gerne vende mig til en del af det indlæg, som den konservative ordfører havde om arbejdsstyrken og den utilfredsstillende udvikling af arbejdsstyrken.

Det Radikale Venstre er jo som bekendt fuldstændig enig med Det Konservative Folkeparti i nødvendigheden af at sænke skat på arbejde. Nu sidder de to partier i hver sin position. Det ene parti sidder i regering, det andet sidder i opposition. Derfor må jeg sige, at det er lidt skuffende set med radikale øjne, at Det Konservative Folkeparti ikke i regeringsgrundlaget har formået at få fremrykket sænkningen af skat på arbejde. Det, der står i regeringsgrundlaget, er forbeholdt, og det er først i udsigt fra den 1. januar 2004.

Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre er enige om, at skattesækning på arbejde er en del af løsningen på velfærdssamfundets udfordringer. Hvordan kan Det Konservative Folkeparti acceptere at vente?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg tror, at både fru Marianne Jelved og jeg skal vænne os til de nye roller, vores partier har fået, for jeg må sige, at jeg er lidt forundret over fru Marianne Jelveds spørgsmål. Hvordan var det nu lige, det gik med Det Radikale Venstres krav om skattelettelse på arbejdsindkomst i forhold til den daværende regeringspartner, Socialdemokratiet, og den daværende statsminister, hr. Nyrup Rasmussen, som til allerallersidst i valgkampen lige fik sagt et eller andet, der kunne tolkes, som om man måske nok havde givet efter for Det Radikale Venstre?

Det Konservative Folkeparti har rent faktisk fået sat skat og skattelettelse på dagsordenen. Vi har rent faktisk ikke bare fået sat det på dagsordenen, men vi har også fået det sat ind i regeringsgrundlaget.

Jeg synes, det er lidt pauvert at anklage os for, at vi ikke allerede har gennemført det i morgen. Vi har fået det ind, og det kommer. Vi er nødt til at gå ind over et skattestop. Alene det at sikre, at vi ikke får flere skatter og afgifter, er jo en opgave, som skal løses, før man kan gå over til egentlige lettelser. Men den strategi er besluttet, og den er nedfældet på skrift i regeringsgrundlaget. Ærligt talt synes jeg, at vi har gjort det bedre end Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Der tror jeg nok, at fru Pia Christmas-Møller har forregnet sig. Det Konservative Folkeparti sidder i en helt unik situation og skal forhandle et regeringsgrundlag. Det har Det Radikale Venstre prøvet nogle gange. Vi ved godt, hvordan vi bærer os ad med at få dét ind i regeringsgrundlaget, som vi finder er af den allerallerstørste vigtighed.

Kl. 14.20

Derfor mener jeg, at det, som Det Konservative Folkeparti siger om, at skatten på arbejde skal ned, er utroværdigt. Der er givet køb. Der spildes penge på et skattestop, som hverken giver nogen ny dynamik i samfundet eller nogen strukturforbedringer overhovedet. Det er dybt beklageligt. Og dansk erhvervsliv har Det Konservative Folkeparti at takke for det.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg må sige, at det er en helt ny stil fra fru Marianne Jelved. Jeg plejer ikke at opfatte fru Marianne Jelved som specielt skinger, men det var det sidste indlæg.

Hvor var Det Radikale Venstres fingeraftryk i forhold til skattelettelser i det tidligere grundlag, som Det Radikale Venstre har forhandlet sig frem til? Hvad var det, der skete med Det Radikale Venstre som regeringsdeltager? Man forøgede skatterne og afgifterne med pinsepakken. Det lå ikke engang i regeringsgrundlaget, så vælgerne kunne se, hvad de havde i vente. Det kom som lyn fra en klar himmel.

Det Konservative Folkeparti er gået til valg med henblik på at få skat på dagsordenen. Vi vil gerne have skat på arbejdsindsats nedsat. Det er lykkedes at få det med i regeringsgrundlaget. Det er ikke spor utroværdigt, tværtimod er der en lige linje mellem løfter, handling og de forslag, som man vil komme til at behandle her i Folketingssalen nu og i fremtiden. Så der er tale

om troværdighed, vil jeg sige til fru Marianne Jelved.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Pia Christmas-Møller talte en del om sygehusene, og vi er jo alle enige om, at der er store problemer i forhold til sygehusene. Et af de store problemer er mangelen på sygeplejersker bl.a. på grund af de nedskæringer, som en tidligere borgerlig regering gennemførte på sygeplejerskeuddannelsen.

Jeg vil gerne høre, om De Konservative vil arbejde for at få flere ind i sygeplejefaget, herunder om man vil arbejde for, at der kommer et løft ved de kommende overenskomstforhandlinger med sygeplejerskerne, så det bliver mere attraktivt at blive sygeplejerske?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi vil meget gerne tilrettelægge en politik, som sikrer, at flere får lyst til at gå ind i sygeplejuddannelserne. Det er helt nødvendigt. Så det er ikke bare et »gerne vil«, men det skal vi.

Med hensyn til at tage hul på de kommende overenskomstforhandlinger, kan jeg selvfølgelig ikke gøre det her fra Folketingets talerstol. Det ved fru Barfod jo også udmærket. Men grundlæggende vil jeg gerne sige, at sygeplejerskernes arbejdsforhold bl.a. skal forbedres ved, at vi fra politisk side – det gælder staten, det gælder amterne – sørger for en bedre tilrettelæggelse af arbejdet ude på afdelingerne. Meget af arbejdstilrettelæggelsen er jo så dårligt kørende, at det i sig selv er med til at presse sygeplejerskerne og de øvrige personalegrupper ualmindelig hårdt i dagligdagen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre, at De Konservative vil være med til at gøre det mere attraktivt at blive sygeplejerske, og jeg håber, at det også vil give sig udslag ved de kommende overenskomstforhandlinger.

Så sagde fru Christmas-Møller, så vidt jeg hørte det, at det er politikerne, der skal sørge for, at arbejdet bliver tilrettelagt bedre ude på sygehusene.

Vores forslag fra Enhedslistens side er, at man i langt højere grad giver medarbejderne på sygehusene mulighed for selv at tilrettelægge deres arbejde og herunder lytter til de erfaringer, der

er f.eks. fra et sygehus i Sønderjylland, hvor sygeplejerskerne selv har fået lov til at tilrettelægge deres vagtplaner, hvilket giver langt større arbejdsglæde og også gør, at arbejdet bliver tilrettelagt bedre.

Vil De Konservative være med til, at de ansatte rundt omkring på sygehuse selv får indflydelse på deres arbejdssituation og selv får lov til at tilrettelægge arbejdet?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er et problem, at man mange steder i dag ikke lytter til dem, der ved noget om, hvordan man kan løse de forskellige udfordringer, så det skal vi naturligvis gøre noget ved. Både læger, sygeplejersker, portører og andre ved jo præcis, hvad det er, der er generende i deres dagligdag, så det er da vanvittigt ikke at bruge den ekspertise og den viden aktivt og dynamisk til bedre løsninger.

Så vi vil gøre alt, hvad vi kan på de forskellige niveauer, hvor man kan gøre noget. Det være sig her, det være sig ude i amterne og ude på sygehuse. Vi må sørge for, at man simpelt hen bærer sig fornuftigt ad, og at ingen systemer kan blokere for fornufts løsninger. Det er problemet i dag. Systemet blokerer for for meget af den kraft, der jo i virkeligheden er ude på afdelingerne.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi til anden runde. Den første er hr. Ole M. Nielsen, og foreløbig har jeg også fru Marianne Jelved på min liste.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er angående sygehusdebatten. I Kristeligt Folkeparti mener vi, at det er det offentlige sygehusvæsen, der skal styrkes og forbedres, men vi har da ikke noget imod, at privathospitaler er et supplement. Men for det første er der jo ikke ret mange af dem, og for det andet kører de i dén grad på fribillet.

Kl. 14.25

Det, jeg tænker på, er det, der bliver omtalt i pressen i dag, nemlig at initiativtageren til Mølholm Hospital har planer om og har fuldt færdige tegninger til fire nye hospitaler i Jylland. Bygninger, inventar og det hele, undtagen det aller væsentligste: læger. Og det er lige nøjagtig dem, vi mangler.

Er det en støtte og en garanti i forhold til det offentlige sygehusvæsen, der kan bruges til noget som helst, at man bygger flere bygninger og sætter flere senge og mere inventar ind og så henter lægerne på de offentlige hospitaler? Det er dog armt, at det skal være på den måde.

Man må vel lave forholdene sådan for lægerne, at de bliver og passer deres arbejde dér, hvor de har deres første job, så de ikke skal bruge al den tid og alle de kræfter på at fare frem og tilbage. Jeg vil gerne høre, om ikke det er De Konservatives holdning?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Igen er jeg altså dybt enig med Kristeligt Folkeparti.

Det Konservative Folkeparti ønsker et gedigent offentligt sygehusvæsen, som kan behandle de syge i tide. Det er også derfor, at vi gang på gang har fremsat forslag om strukturelle forandringer, som kunne bedre forholdene, men også om, at der kom flere midler ind i området. Så det er der, indsatsen skal lægges.

Men vi har intet imod private sygehuse – præcis som hr. Ole M. Nielsen ikke har det – som et supplement til det offentlige. I øjeblikket er der jo mere brug for det supplement, end der ville være, hvis det offentlige faktisk fungerede optimalt.

Men jeg er fuldstændig enig i, at man kan tage en lakmusprøve på det offentlige sygehusvæsen ved at se på: Hvor mange initiativer er der i retning af nye privathospitaler? Jo flere der er i gang dér, jo dårligere kan man opfatte det offentlige sygehusvæsen som værende kørende.

Vi mener ikke, at det er et privat marked, der skal til her, men et ordentligt og gedigent offentligt sygehusvæsen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Kunne man forestille sig gennem lovgivning at stille et krav om, at privathospitalerne skulle have egne læger?

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Pia Christmas-Møller? Nej. Så er det fru Marianne Jelved.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg bliver jo nødt til at sige til fru Pia Christmas-Møller, at der er lavet tre skattereformer inden

for de sidste 20 år: en i midten af 1980'erne, en i begyndelsen af 1990'erne og en i slutningen af 1990'erne.

2003 bliver det første år – hvis det går, som Det Konservative Folkeparti accepterede – hvor der ikke sker sænkning af statsskatten. Marginalskatterne er sænket systematisk hen over årene.

Inden 2005 vil mere end en fjerdedel af de offentligt ansatte, det er hjemmehjælpere, skolelærere og sygeplejersker, gå på pension. Det er de store årgange. Det er nu, der er brug for at sænke skat på arbejde, og der er ingen som helst saglige begrundelser for ikke at have fået det ind på en ordentlig måde i regeringsgrundlaget, bortset fra at Venstre skulle dominere med sit skattestop, der er helt uden perspektiv.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er et svar til fru Marianne Jelved: Det er rigtigt, at der er gennemført tre skattereformer. De har alle sammen været omlægninger. Der har ikke været nogen skattereform, som har ført til et mærkbart fald i skatterne. Hvis vi ser på regeringens egne oplysninger, er der faktisk tale om skattestigninger i perioden. Det kan man konstatere ved at sammenholde finansredegørelsen fra 2001, side 145, med finansredegørelsen fra 1998-99.

Så jeg vil sige til fru Marianne Jelved, at jeg ikke tror, at der er grundlag for at bryste sig så forfærdelig meget af skattepolitikken fra 1990'erne, men mere holde fast i, at vi er enige om, at skatten på arbejdsindsats skal lettes i årene, der kommer. Det er det mest konstruktive udfald, vi kan få af denne her dialog.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Så vidt jeg husker, er Det Konservative Folkepartis skatteforslag også finansieret med forskellige forslag, nøjagtigt som Det Radikale Venstres er. Hvori består den principielle forskel? Hvorfor er Det Konservative Folkepartis skatteændringer skattelettelser, mens Det Radikale Venstres bare er en omlægning? Det er meget, meget interessant, og det kan være, at vi er nødt til at tage en debat uden for Folketinget for at kunne tale sammen om det her.

Kl. 10.30

Jeg er glad for, at vi ikke har en marginalskat, der er oppe i halvfjerdsere, som vi havde midt i 1980'erne. Nu er den temmelig meget lavere, og

den er også sænket under SR-regeringen, og det ved fru Pia Christmas-Møller. Der sidder andre i Det Konservative Folkeparti, der kan hjælpe med det.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg forstår ikke helt fru Marianne Jelveds belærende mine her fra talerstolen, for hun roder jo de reformer, der rent faktisk er gennemført, sammen med Det Radikale Venstres forslag, som kom her for nylig. Det er ikke befordrende for debatten.

Må jeg ikke godt sige om det, Det Radikale Venstre har været med til at gennemføre i regeringsårene: Hvis man tager en gennemsnitlig SiD-arbejder, så ved han nok, hvad han har tilbage efter skat og grønne afgifter, og når det hele er trukket. Har han en lille bil og et lille hus, så har han måned for måned 500 kr. mindre tilbage til sig selv end tidligere. Det er virkningerne ude i det virkelige liv af den skattepolitik, Det Radikale Venstre sammen med Socialdemokratiet har gennemført.

Men lad os dog glæde os over, at De Radikale er kommet med et udspil, som går i retning af, at vi får lettet skat på arbejde. Det er jo præcis det samme, Det Konservative Folkeparti vil, og det har vi overhovedet ikke kritiseret Det Radikale Venstre for, tværtimod har vi budt dem hjertelig velkommen i klubben.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Holger K. Nielsen (SF):

Der har været mange reaktioner på det danske valg uden for landets grænser. Og det passer jo ikke, at alle de reaktioner har været negative. Der har faktisk været adskillige positive reaktioner på det danske valg.

For eksempel udtrykte Le Pen fra den franske Front Nationale stor begejstring over det danske valgresultat. En tilsvarende begejstring så vi fra Jörg Haiders østrigske Frihedsparti. Den ekstreme højrefløj ude i Europa er tilfreds, stort set alle andre har udtrykt forbløffelse.

Liberala søsterpartier til statsministerens parti har været forbløffede over tonen i den danske valgkamp. Pæne borgerlige kræfter kan slet ikke forstå, hvordan en valgkamp kan være så rå i forhold til etniske minoriteter.

Svaret fra regeringen er, at det skal udlandet slet ikke blande sig i. Nej, nej, nej, vi skal selvføl-

gelig selv her i Danmark blandt danskerne have lov til at vælge det Folketing, vi ønsker. Og vi skal selvfølgelig alle sammen respektere valgsresultatet.

Men jeg håber, at statsministeren vil medgive, at det jo ikke desto mindre ikke er helt ligegyldigt, at Danmark har fået ry som et land, hvor intolerancen og fremmedfjendskeden råder. I betragtning af, at regeringen har ambitioner om en aktiv dansk udenrigspolitik og et markant dansk EU-formandskab, så må det da påvirke statsministeren, at hans egen retorik i valgkampen uundgåeligt vil svække ham og dermed danske interesser.

Statsministeren nævnte i sin tale i tirsdags, at regeringen på topmødet i Johannesburg vil arbejde for en global aftale om en mere retfærdig verdensorden. En sådan dagsorden har traditionelt været vigtig for danske regeringer, ikke mindst når vi også i praksis er gået foran, hvad angår ulandsbistanden. Det har skabt respekt i den tredje verden. Nu drager statsministeren til Johannesburg med en politik, hvor man skærer ned på ulandsbistanden. Det er de fattige i den tredje verden, der skal finansiere regeringens skattestop. Det vil uundgåeligt svække den danske regering. Det vil da tære på den goodwill, vi har bygget op i den tredje verden, en goodwill, som i øvrigt også erhvervslivet har glæde af.

Tingene hænger sammen. Verden bliver i tiltagende grad en global landsby, og vi kan ikke regne med, at den fremmedfjendske retorik og den asociale politik ikke får betydning i forhold til den verden, som ligger uden for Danmark.

Regeringen høster, som den har sået. Regeringen vandt valget på krav om en benhård udlændingepolitik. Den regerer på det klareste højreflertal siden 1920'erne og skal nu levere varen. Det er kravet til regeringen: Den skal levere varen i forhold til de stramninger på udlændingområdet, der blev lovet i valgkampen.

Kl. 14.35

Det ligger i sagens natur, at den ikke vil kunne regne med megen hjælp fra SF. Dertil ligger vi alt for langt fra denne regering. Vi vil være i opposition, og vi vil gøre, hvad vi kan, så regeringen falder fra hinanden.

Vi vil selvfølgelig være konstruktive i opposition. Vælgerne har givet os mandat til at arbejde i Folketinget, og det vil vi gøre. Og det vil sige, at vi, hvis der bliver mulighed for at lave ting med regeringen, vil gøre det, men vi tvivler meget på det. Vi vil fremlægge alternativer til rege-

ringens politik og vise, at der er andre veje end regeringens.

Regeringen har som sagt fået mandat til at stramme op i udlændingelovgivningen, og man har til det formål indsat en ny integrationsminister. Velkommen til ham i øvrigt og velkommen tilbage til Folketinget.

Hans første meldinger har nu været en smule forvirrende. Han ved ikke helt, hvad han vil fremlægge. Han vil først lidt til udlandet. Han vil snakke med nogle borgmestre. Og så har han ellers mest snakket om integrationsindsatsen. Jamen her er vi da helt enige.

Hele Folketinget lige bortset fra Dansk Folkeparti er jo enige om, at vi skal gøre en stor indsats for at integrere de fremmede i det danske samfund, ikke mindst på arbejdsmarkedet.

Integrationsministeren har lagt vægt på, at vi skal overholde alle internationale konventioner. Det punkt synes jeg er vigtigt. Godt nok sagde statsministeren ikke noget om det i sin tale i tirsdags. Men jeg må gå ud fra, at det er regeringens politik. Eller er det? Er det regeringens politik, at vi skal overholde alle internationale konventioner, ikke bare flygtningekonventionen, men også de andre, der er relevante: menneskerettighedskonventionen, torturkonventionen? Det synes jeg er meget vigtigt at få afklaret.

Jeg fortolkede statsministerens tale i tirsdags således, at Danmark ikke længere skal tage imod de facto-flygtninge. Jeg vil godt vide, om jeg har ret i den fortolkning. Skulle talen forstås således?

Men hvis vi skal overholde konventionerne, vil det kun ramme få. Så er det jo ganske få, man kan ramme ved at fjerne de facto-begrebet. Det vil primært være mennesker, der er flygtet fra krigstjeneste f.eks. i Tjetjenien.

Jeg håber, at regeringen er klar over, at det, der sker, er, at vi, det humane Danmark, vil sende mennesker, som eksempelvis er flygtet fra krigstjeneste, tilbage til den visse død. Jeg håber, man er klar over, at det er det, som er konsekvensen.

Regeringen vil ophæve retskravet på familiesammenføringer. Jeg håber også, at regeringen er klar over, at hvis man skal overholde konventionerne, vil det få konsekvenser også for mange danskere. Man vil få mange flere skøn ind i det. Men der skal alligevel føres en politik, der også vil ramme danskere.

Lad mig tage et eksempel, som kan give anledning til et spørgsmål: Hvis nu f.eks. statsministerens datter er i USA, finder sig en ameri-

kansk kæreste, som hun bliver gift med, og i første omgang slår sig ned i USA, vil statsministerens datter og hendes nye amerikanske mand få ret til at bosætte sig her i Danmark?

Hvis man ser på deres tilknytning, er den vel nærmere til USA end til Danmark. Statsministerens datter kan jo engelsk og dansk. Den amerikanske mand kan formentlig ikke dansk – det går jeg ud fra han ikke kan – og de har boet i USA i måske et halvt års tid. Vil de kunne få lov til at bosætte sig her i Danmark? Det er den form for spørgsmål, jeg synes det er meget, meget relevant at få afklaret, før vi begiver os ud i noget.

Det, som kan ske, er, at man – igen for at kunne leve op til en masse forventning, en masse ting, der er sat op i valgkampen – kommer til at stramme i forhold til en masse rettigheder, som mange danskere mener de har. For det er jo normalt: Der er mange unge mennesker, der tager ud i verden. Det tilskynder vi dem til. De finder kærester ude i verden. De kommer hjem med de kærester. Skal de ikke længere have lov til at blive familiesammenført med deres nye mand, deres nye kone? Det vil jeg godt have vi får en meget klar holdning til.

Den store nyhed i statsministerens åbningstale var jo, at klassekampen er død. Javel, javel. Hvis han mener den form for klassekamp, vi kendte for 50 år siden, så er den jo ikke længere så fremtrædende, som den var dengang. Men det er sådan set en gammel nyhed. Også vi på venstrefløj er jo udmærket klar over, at konflikterne i dag udspiller sig på en ny måde. Det er ret beset en banalitet.

Hvis statsministeren mener, at sociale konflikter ikke længere er til stede, så er han i bedste fald naiv, i værste fald stærblind. Kampen for social retfærdighed, som jo altid har været drivkraften i klassekampen her i Danmark og globalt, er så sandelig både relevant og nødvendig.

På trods af økonomisk vækst producerer det her samfund social udstødning i et omfang, så vi fortsat har mindst 400.000 mennesker, som er sat uden for arbejdsmarkedet. Det er mennesker, der er sat uden for fællesskabet, men som kunne bruges i fællesskabet, som kunne bruges i vores samfund. For dem er kampen for social retfærdighed – kald det klassekamp eller ej – aldeles nærværende.

Over en milliard mennesker ude i verden må leve for under 1 dollar om dagen. For de fattige i den tredje verden er kampen for global social

retfærdighed da aldeles relevant og nærværende.

Det bliver næsten tragikomisk, når statsministeren erklærer klassekampen for død og så i samme åndedrag fremlægger en række forslag, hvis eneste formål er at genere fagbevægelsen. Det kan ikke fortolkes anderledes, end at regeringen forsøger at undergrave den såkaldte danske model på arbejdsmarkedet, men hvis den vil det, så sig det dog direkte. Jeg vil garantere for, at det ikke kommer til at gå stille af, og så kan statsministeren erklære klassekampen for død nok så mange gange.

Ser man på regeringens politik i øvrigt, er der jo masser af gods fra især Venstres valgkamp. Mantraet er »frit valg«, og det kan på mange måder være fornuftigt nok; det er jo ikke det. Vi bidrager gerne til et velfærdssamfund, som er mindre bureaukratisk, mere demokratisk og mere overskueligt. Men det går jo nok hurtigt op for regeringen, at eksempelvis problemerne på sygehusområdet ikke skyldes mangel på valgfrihed, men derimod mangel på personale, mangel på læger og sygeplejersker osv. Også her vil realiteterne jo indhente regeringen.

Vi, der så sundhedsministeren i TV 2 i aftes, måtte ved den lejlighed konstatere, at manden ikke var helt så kæphøj, som han plejer at være. Da han skulle til at forklare, hvad han ville gøre i forhold til sygeplejerskemangelen, havde han jo ikke det der svar klar lige fra skydebæltet, som han plejer at have; det var sandelig noget med, at det kunne han ikke lige garantere i første omgang, det måtte man se på.

Realiteterne vil også indhente regeringen med hensyn til sygehuspolitikken og med hensyn til velfærdspolitikken, og mantraet om valgfrihed vil jo ikke løse de helt grundlæggende personaleproblemer i den offentlige sektor.

Vi må gå ud fra, at valgfriheden også skal gælde de små i samfundet. Vi ser med andre ord frem til, at der kommer forslag om, at de arbejdsløse og bistandsmodtagerne får valgfrihed i forhold til de aktiveringstilbud, som de i dag spises af med. Når de borgerlige taler om valgfrihed, er det jo aldrig for de små; dér er det kontrol, kontrol, kontrol. Men vi ser frem til, at det vil vise sig, om det skal tages for pålydende, at man vil afskaffe det enorme kontrolsystem, det blanketryteri, det bureaukrati, der er bygget op i hele vores dagpenge-system. Hvornår får de arbejdsløse frihed til et aktiveringstilbud allerede fra den første dag?

I valgkampen fik SF tilsagn fra statsministeren om en handlingsplan i forhold til de ældre på arbejdsmarkedet, det såkaldte grå guld. Det er jo positivt.

Det, vi især lagde vægt på, var, at efterlønnere skal have lov til at tjene op til 40.000 kr. om året uden at blive trukket i efterløn. Det vil være positivt for de pågældende efterlønnere, men jo også i forhold til i en vis udstrækning at kunne fastholde dem på arbejdsmarkedet. Men det er der jo intet af i regeringens forskellige udspil; jeg har i hvert fald ikke kunnet finde det.

Jeg vil godt høre: Er det glemt allerede nu? Var det bare mundsvejr fra statsministerens side, eller kan vi få nogle tilkendegivelser om, at han faktisk mener det her alvorligt?

Jeg har siden hen fået mange positive tilkendegivelser fra mennesker på over 50 år, der er sat uden for arbejdsmarkedet, og som i dag har enormt svært ved at komme tilbage igen. De føler, det er meget, meget uretfærdigt, at de på grund af alder ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet. De mennesker har set frem til, at der nu bliver gjort en mere målrettet indsats i forhold til det såkaldte grå guld.

Mange efterlønnere har set frem til, at de nu kan leve et liv, hvor de i højere grad kan realisere deres ønske om stadig væk at være aktive. De mennesker forventer, at der gøres noget. Jeg vil godt høre, om regeringen også vil det.

Statsministeren forsøgte i tirsdags at tale de svagestes sag. Det lød næsten som Jeppe Aakjær, der skrev om de fattiges værner og de riges ris. Men skindet bedrager; statsministeren er aldeles ikke de riges ris. Alene forslaget om ændringen af den særlige pensionsopsparing viser, at de rige har meget at vente af denne her regering.

Kl. 14.45

Er han så de fattiges værner? Ja, det med de svagestes LO er jo sympatisk nok – det havde vi en debat om her i formiddags – men der er jo intet som helst konkret fra regeringen. Indtil videre er det sniksnak, det er mundsvejr; der er intet som helst konkret.

Talen i tirsdags var stort set blottet for miljøpolitik. Tre sølle linjer om, at regeringen ville arbejde for et godt miljø, kunne det blive til. De første meldinger omkring regeringens grønne linje har i bedste fald været uklare, i værste fald meget lidt opmuntrende. Tilsyneladende skal Bjørn Lomborg ansættes som chefideolog for regeringen.

Betyder den nye linje, at der skal dereguleres og gives større spillerum for erhvervslivet? Vil man sætte ind mod landbrugets forurening? Næppe. I stedet tyder meget på, at det bliver godsejerinteresser, som kommer til at styre landbrugspolitikken: større brug, flere svinefabrikker, mere industri i landbruget.

Vil regeringen gøre noget i forhold til den enorme mængde af kemiske stoffer, som er i vores hverdag, og som for mange mennesker betyder voldsomme allergiproblemer? Skal Wilhjelmudvalgets rapport skrotes, eller vil man arbejde videre på det? Jeg spørger og vil gerne have svar.

Jeg vil godt advare imod, at man undervurderer de problemer, der er med vores miljø. Miljøet – det inderbønnen jeg – er ikke længere det store tema i debatten, men det betyder så sandelig ikke, at alt er, som det skal være. Klimaforandringerne er der, fiskene dør i vores indre farvande eller bliver tvekønnede, som jeg så nogle perverse eksempler på her for nylig. Der siver fortsat gift ned i grundvandet.

Vi er meget usikre på, om regeringen har en bevidsthed om det her, og endnu mere på, om man har tænkt sig at gøre noget ved det.

Vi vil holde regeringen fast på det, vi vil stadig væk arbejde som den grønne samvittighed i det her Folketing og arbejde for, at miljødagsordenen igen bliver fremtrædende i debatten i dansk politik.

Jeg har et par spørgsmål til regeringens udenrigspolitik. Jeg kender den nye ministers interesse for menneskerettigheder, og det er positivt, at der i Udenrigsministeriet er oprettet en særlig enhed, der skal tage sig af menneskerettigheds-spørgsmål. Ministeren er her ikke i dag, men jeg går ud fra, at statsministeren kan svare på de spørgsmål.

Spørgsmålet er, om menneskerettighedstemaerne vil få nogen betydning i den praktiske udenrigspolitik, også når det gælder stormagters overtrædelse af menneskerettighederne.

Kan vi forvente en stærkere kritik af Rusland og den russiske krigsførelse i Tjetjenien? Putin er blevet Vestens kæledægge og det på trods af, at han faktisk er ansvarlig for gedigne krigsforbrydelser i Tjetjenien. Vil den danske regering som andre vestlige regeringer sætte kikkerten for det blinde øje, eller kan vi forvente en markant kritik af Rusland?

Hvad med Kina? Udenrigsministeren har ved gentagne lejligheder kritiseret kinesernes overtrædelser af menneskerettighederne i Tibet, i

forhold til Falun Gong og med hensyn til fængsling af politiske aktivister.

Hvis der skal være nogen mening i regeringens fokusering på menneskerettigheder, må det jo i det mindste få som konsekvens, at man igen vil arbejde for og stemme for, at Kina skal kritiseres i FN's Menneskerettighedskommission, som det skete for nogle år siden. Jeg vil godt høre, om den nye regering vil det? Vil den nye regering tage kritikken af Kina op i FN's Menneskerettighedskommission og stemme for og arbejde for en sådan kritik?

Kan vi forvente, at Taiwans præsident kan få visum til Danmark, hvis han skal have en eller anden pris, eller vil den nye regering som den tidligere stikke halen mellem benene, når kineserne truer med blå og brand? Sker der nogen ændring i kinapolitikken med den nye regering? Det vil jeg godt have svar på.

Statsministerens åbningstale var meget ideologisk. Det skal han ikke have utak for. Politik er at forandre, og det gør vi jo alle på det idégrundlag, vi arbejder ud fra.

Vi skal have mere personlig frihed, vi skal have mere valgfrihed, vi skal tro mere på os selv, lyder budskabet. Javist, men friheden bliver jo illusorisk for mange, hvis der ikke samtidig er et stærkt fællesskab. Hvis friheden skal have mening for andre end de i forvejen stærke, forudsætter det solidaritet. Frihed og lighed er ikke hinandens modsætninger, de er hinandens forudsætninger.

Venstres frihedsbegreb bliver primært gjort til et spørgsmål om, at man kan vælge på markedet. Man skal kunne vælge mellem private og offentlige hjemmehjælpere, man skal kunne vælge mellem offentlige og private sygehuse osv., osv. Det kan da ikke udelukkes, at sådanne valgmuligheder kan give bedre velfærd og mere effektiv velfærd, men det er jo ikke her, kernen i problemet er. Kernen er, at vi får et velfærdssamfund, der i langt højere grad tager hensyn til de behov, den enkelte har.

Kl. 14.50

Det kan da godt være, man kan få en mere effektiv hjemmehjælp, men det er måske ikke det, der er problemet. Problemet er, at der i hjemmehjælpen for de ældre mangler menneskelighed, mangler personlig omsorg, mangler, at man tager hensyn til de behov, den enkelte har.

Når man i mange kommuner producerer de her manualer med skemaer, som også den nye statsminister tog op i valgkampen, skyldes det jo primært, at man vil markedsføre den offentli-

ge sektor, for når man skal konkurrere og udlicite, er det jo nødvendigt, at man får pris på de forskellige ydelser: Hvad koster det at skrubbe på ryggen, hvad koster det at feje gulvet, og hvor meget tid bruger man på det osv. Det er jo den tankegang, vi skal væk fra.

»Mennesket før systemet«, siger de borgerlige. Vi er fuldstændig enige. »Mennesker før penge«, siger Socialdemokraterne. Vi er fuldstændig enige. Men skal de her ting realiseres, forudsætter det jo ikke udelukkende et opgør med socialdemokratisk betontænkning, det kræver også et opgør med Venstres markedstænkning. Det kræver med andre ord en demokratisering af den offentlige sektor med mere brugerindflydelse og selvforvaltning, mere valgfrihed inden for den offentlige sektor, mere valgfrihed for den enkelte, bedre ledelse og en stimulering af kreativitet og medleven fra både ansatte og brugere.

Venstre vandt valget på et slogan om tid til forandring. Vi får se, i hvilken retning denne forandrings udvikling vil gå, hvordan samfundet vil forandre sig. Vi har vores bange anelser, men vi vil selvfølgelig gå ind i diskussionen.

Fremtiden er i vores hænder, og det er jo det, politik handler om. Vi skal forme den ud fra de værdier, vi slås for, og jeg kan forsikre for, at selv om vi er i opposition til regeringen i det her Folketing, ligger det stadig væk i vores arbejde, det ligger stadig væk i vores målsætninger, at vi vil gå ind og påvirke det danske samfunds udvikling ud fra de værdier om solidaritet, humanisme, medmenneskelighed, global ansvarlighed og social ansvarlighed, som vi ellers arbejder for.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der har ikke meldt sig nogen til mig i hvert fald med ønske om bemærkninger. Så vi går videre til fru Marianne Jelved som ordfører.

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne indlede med at sige til lykke til den nye regering og alle dens ministre.

Som bekendt er Det Radikale Venstre hverken parlamentarisk grundlag eller støtteparti for VK-regeringen. Ikke desto mindre havde Det Radikale Venstre et godt valg, vi fik en pæn fremgang på godt 28 pct. Jeg vil gerne sige tak til alle de vælgere, der har vist Det Radikale Venstre tillid. Vi vil leve op til den tillid, så godt vi overhovedet formår, og vi vil fremme Det Radikale Venstres politik, som vi gik til valg på.

Jeg håber, at de radikale vælgere har forståelse for, at det ikke er nemt, eftersom den nye regering har flertal med sit parlamentariske grundlag, Dansk Folkeparti, eller kan bruge Socialdemokratiet.

Det Radikale Venstres politik er den samme før som under og efter valget. Vi vil fremsætte vores egne forslag, og vi vil forholde os til regeringens forslag sag for sag. Vi vil være en kritisk og konstruktiv opposition, for sådan en skal en regering nu engang have.

Jeg vil gerne kvittere for statsministerens åbningsredegørelse. Det er jo blevet moderne at offentliggøre karakterer, men det vil jeg ikke gøre, for en karakter er ikke i sig selv særlig informativ.

Regeringens udgangspunkt var jo på en måde dårligt, den har ikke haft mange dage til at komme ud af valgkampretorikken og til at forberede sig på, at nu er det pludselig alvor og nu fanger bordet. Det er en formildende omstændighed, når man skal bedømme indholdet, for det er ikke nok, at man kan sætte ord sammen i tilpas korte hovedsætninger. Formen var ganske god, indholdet var til gengæld ganske mangelfuldt. Man kunne sige, at emnet var misforstået.

Redegørelsen ligger i forlængelse af valgkampen, budskaberne var genkendelige, og det er jo i virkeligheden også al ære værd, men vi har stadig væk til gode at få at vide, hvordan regeringen vil gennemføre sin politik, og hvordan regeringen vil få økonomien til at hænge sammen.

Det er lidt ærgerligt, og derfor bliver debatten i dag formentlig også noget tynd, men vi har slået os til tåls med, at regeringen vil skulle fremlægge sine forslag, og dem er vi til gengæld mere og mere spændte på.

Kl. 14.55

Det er med stor tilfredshed, at jeg kan notere mig, at regeringen ganske nøje vil følge den tidligere regerings økonomiske politik. Målene i »En holdbar fremtid – Danmark 2010« bliver fastholdt, og det vil sige, at gælden skal være halveret i 2010, stigningen i det offentlige forbrug skal holdes i kort snor, der skal 100.000 flere i arbejde, og det vil sige, at arbejdsstyrken skal udvides ganske meget. Der skal altså føres en ret stram økonomisk politik, nøjagtig som SR-regeringen havde lagt frem i sit finanslovsforslag. Det hører som bekendt med til fastkurspolitikken, og også den vil VK-regeringen følge, hvilket jeg heller aldrig nogen sinde har været i tvivl om. Og det vil jeg gerne rose regeringen

for. Det Radikale Venstre lover at holde VK-regeringen fast på disse mål.

Dengang SR-regeringen offentliggjorde »En holdbar fremtid – Danmark 2010«, var der bred anerkendelse af målene, men der blev også sagt, at målene jo ikke nås af sig selv; det ville kræve reformer. Det både var og er Det Radikale Venstre enig i, og vi har jo selv bl.a. fremlagt forslag til en skattereform, hvor vi sænker skat på alle arbejdsindkomster, så det bliver mere attraktivt at tage et ekstra nap.

Vi har foreslået en reform af arbejdsmarkedspolitikken, hvor kravet om 75 pct.s aktivering erstattes af en målrettet jobformidling. Den samme type reform vil vi gerne gennemføre for de mennesker, der ikke er forsikrede, og vi vil gerne bruge samme metode i integrationen.

Endelig har vi lagt op til nytænkning og nye løsninger i den offentlige sektor, bl.a. gennem regelforenkling og stop for kontroltyranniet. Det er, fordi vi gerne vil give de offentligt ansatte større frihed og mere ansvar, når de skal skabe velfærden i hverdagen, for det er jo netop dér, i mødet mellem borgeren og medarbejderne i den offentlige sektor, velfærden skabes i hverdagen. Det er jo ikke nok med flere ressourcer; der skal flere ressourcer til, men det er ikke nok i sig selv.

Vi er også i Det Radikale Venstre enige i, at der skal være valgmuligheder for borgerne, og det er der jo også allerede i dag på utrolig mange områder. I virkeligheden er det svært at se, hvor det nye er i den sundhedspolitik, der er gjort rede for i regeringsgrundlaget, men det får vi formentlig mere at vide om.

Men det er ikke nok med mere valgfrihed; det gør det ikke alene. Det vil jo bare betyde, at det er borgerne, der skal vælge på hylderne og dermed agere markeds kræfter, dvs. så at sige stemme med fødderne. De varer, der ikke bliver efterspurgt, må så fjernes fra hylderne, ligesom den fødeafdeling, der ikke efterspørges, må lukkes, eller den skole, der ikke har det rette karaktergennemsnit og derfor fravælges, må lukke.

Vi er spændt på, hvordan det såkaldt frie valg, som især Venstre beskriver det, overhovedet kan lade sig gennemføre i praksis, og jeg hæfter mig ved det, den nuværende finansminister, hr. Thor Pedersen, sagde som ordfører i december 2000, mener jeg det var: Det er jo de fysiske rammer, der sætter grænserne.

Uanset mulighederne for frie valg bør det være et krav, at kvaliteten skal være i top i alle de offentlige institutioner. Det kræver dygtig ledelse, høj faglig standard og motiverede medarbejdere.

bejdere, der har frihed til at løse deres opgaver fleksibelt. Der er jo en grund til, at mange opgaver løses i den offentlige sektor. Der er jo en grund til, at vi har kommuner med lokalpolitikere, der har ansvaret for opgaverne tæt på borgerne. Det er jo dér i fællesskab mellem borgerne og mellem borgerne og politikerne i lokal-samfundet, der skal skabes sammenhæng i samfundet. Det er i det daglige samvirke mellem borgerne og medarbejderne i de offentlige institutioner, der skabes medejerskab og fællesskab og ansvar for det, skattekroneerne bliver brugt til.

Demokrati er som bekendt mere end en afstemning. Demokrati forudsætter deltagelse, hensyn, samtale og fælles løsninger, og det lokale demokrati kan ikke erstattes af markedskræfter i form af frie valg på kryds og tværs af kommunegrænser.

Så vil jeg gerne erklære, at jeg er meget glad for at kunne aflevere en sund økonomi. Der er gennem årene skabt historiske resultater: Vi har i år et overskud på de offentlige budgetter på over 20 mia. kr., overskuddet på betalingsbalancen tyder på at være ved at nærme sig de 50 mia. kr., vi har den laveste ledighed i 25 år, vi har skabt meget høj beskæftigelse, og der er kommet en lang række forbedringer i det danske velfærdssamfund gennem årene.

Kl. 15.00

Kursen, som den tidligere regering og den nuværende regering er enige om, holdes jo heller ikke af sig selv; det kræver prioritering, styring og reformer. Og vi har til gode at høre, hvordan Venstre og De Konservative får alle deres gode løfter til at hænge sammen.

Den internationale afmatning rammer også Danmark – det ved vi, det kan vi allerede se – men det robuste, økonomiske grundlag gør, at vi kommer bedre igennem det, end så mange andre lande gør. Men vi ved, at væksten bliver lavere, og vi ved, at det også betyder, at ressourcerne bliver færre. Regeringens løfter betyder større udgifter, men det offentlige forbrug må kun stige begrænset, hvis velfærdssamfundet skal have et holdbart grundlag.

Vi har et fælles ansvar, uanset om vi sidder i opposition eller i regering, for at aflevere en overkommelig opgave til de næste generationer, og det er i det lys, jeg har svært at se, at regeringens politik hænger sammen. Men vi venter som sagt spændt.

Dertil kommer så skattestoppet. Hvis gælden skal afdrages gennem årene, kræver et skattestop også et udgiftsstop, ellers falder overskud-

det, og så hjælper det ikke at finansiere løfterne med besparelser på ulandsbistanden. Den finansiering giver jo ikke plads til at øge det offentlige forbrug. Derimod vil en sådan finansiering betyde, at betalingsbalanceoverskuddet bliver større. Det vil sige, at vi ikke nøjes med at få et betalingsbalanceoverskud på 50 mia. kr., vi får et betalingsbalanceoverskud på 51,5 mia. kr. Det er jo også en stor bedrift af regeringen, og det kan VK-regeringen så glæde sig over sammen med Dansk Folkeparti, selv om det i virkeligheden er en skam.

Er det først sket én gang, kan det jo ske igen. Så til lykke til Kristeligt Folkeparti, der har fået den regering, de har ønsket sig, og som nu er den regering, der tramper på Kristeligt Folkepartis mærkesag.

Vi kan stadig væk ikke få at vide, hvad det er for projekter, der skal spares væk i de fattige lande. Men jeg håber, at Venstre og De Konservative vil undlade at spare på de projekter, som danske virksomheder er involveret i. Det vil være en katastrofe for de pågældende virksomheder, der har indgået aftaler om udvikling af nye underleverandørvirksomheder i de fattige lande, i udviklingslandene. Det vil gå ud over de virksomheder, som ligger i udviklingslandene, og som er ved at starte op i samarbejde med danske virksomheder, og det er aftaler, der er afhængige af Danida-midlerne.

Et af de store temaer i valgkampen var spørgsmålet om udlændingeloven. Det Radikale Venstre har foreslået, at udlændingeloven skrives om. Den er jo fra 1983, og der er sket mere end 30 ændringer gennem årene. Det har gjort loven indviklet, kompliceret og vanskelig at overskue.

I 1983 kunne reglerne om familiesammenføring være på en halv A4-side; i dag fylder den tre A4-sider.

En gennemskrivning af loven vil give et bedre grundlag for borgerne for selv at forholde sig til loven, og det kunne jo bidrage til at kvalificere debatten, som jeg hverken tror eller håber er stoppet med valget.

En moderne udlændingelov bør indeholde regler for grundlaget for asyl, behandling af asylansøgninger og håndtering af store flygtningestrømme fra nærområdet. Den må også indeholde regler for familiesammenføring, regler for ophold med henblik på arbejde, regler for ophold med henblik på uddannelse og regler for udvisning. Og så bør loven selvfølgelig – og det mener jeg er en selvfølge – overholde alle

internationale konventioner, samtidig med at den skal give retssikkerhed og sikre ligebehandling.

Udlændingepolitikken er et meget alvorligt emne, for det handler om mennesker, hvis liv er i fare, det handler om deres familier, og det handler om integration i samfundet.

Debatten har under valgkampen antaget en form, der er stærkt beklagelig. Den har berørt mennesker, voksne og børn, som opholder sig lovligt her i landet.

Venstres formand har under valgkampen karakteriseret udlændingepolitikken i Danmark som slap. Det samme sagde Venstres formand i sin egenskab af statsminister i sin redegørelse i tirsdags.

I regeringsgrundlaget skriver VK-regeringen: »Flygtningebegrebet bringes i overensstemmelse med de internationale konventioner, så Danmark følger forpligtelserne efter konventionerne, men ikke giver opholdstilladelse til tusinder af andre, der ikke opfylder konventionernes krav.«

Hvad er det for tusinder af andre, der ikke opfylder konventionernes krav? Kunne statsministeren ikke uddybe dette?

Kl. 15.05

Statsministeren har skabt en forestilling, som ikke har meget med virkeligheden at gøre, men alt det vil tiden vise.

Vi har nu fået at vide i åbningsredegørelsen, at retskravet på familiesammenføring skal ophæves. Det beklager Det Radikale Venstre meget. Vi vil gerne opfordre regeringen til at genoverveje dette skridt, hvor retskravet og ligebehandlingen skal erstattes af skøn og individuelle vurderinger.

Der er en grund til, at Jyske Lov fremhæves på væggene i Vandrehallen. Jyske Lov repræsenterer værdier, holdninger og menneskesyn, som har præget det danske samfund gennem hundreder af år. Her kan vi tale om fælles værdier. Over en af dørene i Vandrehallen står der: Med lov skal land bygges. Gode love skaber retssikkerhed og sikrer ligebehandling af de mennesker, der er omfattet af lovene. Det er principper, som Det Radikale Venstre vil forsvare og kæmpe for. Retsstaten værner mod vilkårlighed, og jeg går ud fra som givet, at en borgerlig regering vil sikre, at danske statsborgere behandles ens.

Grundlovens § 70 siger:

»Ingen kan på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller

unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt.«

Det er en ganske klog grundlov, som selvfølgelig skal holdes, og sammen med det internationale samfunds fælles retsregler i form af konventionerne skaber det en ramme om de love, en regering kan fremsætte og Folketinget behandle og vedtage – og godt for det.

Det Radikale Venstre er enig med jeg tror alle partierne i Folketinget om, at integrationspolitikken hele tiden kræver en aktiv indsats. Vi har selv en række forslag, som vi vil bidrage med, og vi tror, at vi skal gøre mere og en meget mere målbevidst indsats især i forhold til kvinderne. Vi tror også, at det er godt, hvis vi kan bruge de integrerede indvandrere meget mere aktivt i integrationsarbejdet. De er langt bedre til at komme ind i forskellige sociale netværk og hjælpe med at forebygge konflikter og dermed også forebygge social polarisering.

En bedre integration kræver, at alle giver en hånd med. Integrationen vil give et godt bidrag til løsningen af disse års største udfordring: behovet for mere arbejdskraft. Det er et tema, som regeringen overhovedet ikke har været inde på i valgkampen. Der er heller intet om det i regeringsgrundlaget eller i statsministerens redegørelse.

Godt en fjerdedel af de offentligt ansatte går på pension inden 2005. Det er de store årgange, der nu skal erstattes af de små årgange. Ud over det skal vi, som jeg har nævnt tidligere, og som alle har erklæret sig enig i, have 100.000 flere i beskæftigelse frem til 2010 bare for at opretholde et velfærdssamfund på et niveau, som vi kender det i dag.

Hvordan hænger den udfordring sammen med alle løfterne? Jeg synes, det hænger dårligt sammen. Det er ikke bare et spørgsmål om mere vækst, for mere vækst kræver flere hænder, medmindre regeringen vil lade økonomien køre af sporet, og det tror jeg ikke regeringen vil.

Regeringen kommer ikke uden om at sænke skatten på arbejde, for det er en del af løsningen på de udfordringer, vi står over for. Skattestoppet er selvfølgelig meget sexet i en eller anden forstand, men det løser ikke det problem. Tværtimod forsinker det løsningen, og det forøger problemet.

Så gjorde statsministeren en del ud af at proklamere, at klassekampen var død. Det Radikale Venstre har nu aldrig nogen sinde ment, at klassekamp som sådan er en god måde at løse problemer på. Efter Det Radikale Venstres opfattel-

se igennem næsten 100 år har parterne dybest set fælles overordnede interesser, og det er i virkeligheden også bedst, at de forskellige særinteresser afvejes i forhold til hensynet til helheden. Der skulle altså gå næsten 100 år, inden Venstre erkendte det samme.

Men det var måske ikke lige det, statsministeren tænkte på? Nej, statsministeren rejste helt over til Tony Blair for at fortælle os alle sammen, at det er frygtelig gammeldags at tale om venstre og højre i dansk politik. Også det er en meget sen erkendelse. Lige siden 1905 har Venstre været højre i dansk politik, så det er såmænd ét fedt, det med venstre og højre, for Venstre placerer sig, hvor det bedst kan betale sig at være.

Kl. 15.10

Men det betyder jo ikke, at der ikke er borgerlige partier eller socialistiske partier eller endog et radikalt parti. Det betyder jo ikke, at der ikke er forskel på partierne, for det er vel ikke kun ansigterne, der er forskellige.

Nu er det jo ikke alle vælgerne, der har stemt på Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti, selv om man skulle tro det, når man har hørt nogle af indlæggene i dag. Og der er forskel på politikken og på det, partierne vil værne om og bekymre sig om. Hørups ord: »del jer efter anskuelser« passer vel stadig, selv om der er kommet en ny regering.

Jeg har allerede trukket nogle forhold frem. Jeg vil nævne endnu et: miljøet. I 1970 vedtog en borgerlig regering by- og landzoneloven. Det er grundloven for det danske landskab. Den er grunden til, at vi kunne værne om det åbne land. Også den vil regeringen nu bringe til fald.

Det kan og vil Det Radikale Venstre ikke medvirke til. Man kan lave ændringer af skattesystemet, det kan laves om igen efter et valg, men ændringer af det åbne land er nærmest uigenkaldeligt.

Jo, Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti kan skabe mange ændringer, og det er bestemt ikke alt, vi har hørt om der lyder lige godt, men vi ser frem til regeringens konkrete forslag, og så vil vi forholde os til dem.

Til allersidst vil jeg opfordre regeringen til at genoverveje stillingen til den politik, regeringen har gjort rede for i forhold til EU. Jeg er lidt skuffet eller ærgerlig over og beklager, at det ikke fremgår, at regeringen vil arbejde for at modne mulighederne for, at Danmark kan tage stilling til forholdene. Det er en opgave, som kræver politisk ledelse, og som jeg mener regeringen må stille sig i spidsen for. Det håber jeg vil ske,

fordi jeg tror, vi er enige, i hvert fald er Det Radikale Venstre enig med regeringen i langt det meste af det, der står i regeringsgrundlaget omkring udenrigs- og sikkerhedspolitikken og EU-politikken. Men vi mangler nogle klare meldinger på disse spørgsmål.

Jeg vil også opfordre til, at regeringen ser på forbeholdene i sammenhæng med regeringskonferencen for 2004. Hvordan vil regeringen i øvrigt involvere borgerne i disse forberedelser? Hvordan skabes der sammenhæng mellem det internationale engagement og Danmarks ønske om at præge udviklingen, som regeringen har beskrevet det, og som Det Radikale Venstres er enig i, og Danmarks forhold til EU? De svar vil vi gerne have inden alt for længe.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det passede lige nøjagtig med 20 minutter. Lige på slaget. Det var godt afstemt.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det var jo sådan til tider lige før, at fru Marianne Jelved fik talt sig selv helt ned under talerstolen i ærgrelse, skuffelse og næsten bitterhed. Jeg kan så forstå, at fru Marianne Jelved har opfundet et nyt succeskriterium for, hvad der er sexet. Men det er nu ikke så meget det, jeg vil ind på.

Det, jeg gerne vil spørge om, har forbindelse til fru Marianne Jelveds udmeldinger dagen før valget kl. 22.00 i TV 2-nyhederne. Der sagde fru Marianne Jelved, at Det Radikale Venstre under ingen omstændigheder ville samarbejde med en borgerlig regering. Man ville arbejde på at vælte en borgerlig regering så hurtigt som muligt.

Det har jeg en lille smule svært ved at få til at hænge sammen med de ord, som fru Marianne Jelved brugte i sin tale om, at Det Radikale Venstre vil agere konstruktiv opposition. Hvad skal vi egentlig tro på?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er ganske overbevist om, at hr. Jens Rohde kan skaffe sig det bånd og se, hvad der blev sagt, ellers skal jeg gerne repetere det her. Jeg understregede, at Det Radikale Venstre ikke er parlamentarisk grundlag for og ikke vil pege på en VK-regering og dermed være parlamentarisk grundlag for den. Vi vil ikke legitimere VK-regeringen, og vi vil vælte den, hvis lejlighed gives.

Kl. 15.15

Det sidste kan ikke lade sig gøre, det står ikke i vores magt, så hr. Jens Rohde kan tage det helt rigtigt.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nu har fru Marianne Jelved flere gange i løbet af dagen meget sympatisk talt om, at man ikke skal tage fra de fattigste for at forbedre sygehusvæsenet, og derfor forstod jeg ikke helt rigtigt det, fru Marianne Jelved så kom ind på. Jeg hørte det sådan, at fru Marianne Jelved sagde, at regeringen skulle friholde de steder, hvor danske virksomheder er involveret, når de nu går ind og skærer i ulandsbistanden. Og der forstår jeg ikke helt, hvorfor det specielt er danske virksomheder, der skal friholdes.

Sådan som vi ser på det i Enhedslisten, er det de fattige, der skal friholdes, og det er ikke så væsentligt, om de danske virksomheder friholdes.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er meget glad for spørgsmålet, så vi kan få klaret det af.

Danske virksomheder indgår i samarbejde med nystartede virksomheder i udviklingslande, de fattige lande, for f.eks. at indgå kontrakter, så de bliver underleverandører til danske virksomheder. Det er altså en form for oparbejdelse af nye virksomheder i udviklingslandene, og det sker ofte i projekter finansieret af Danidamidler, altså over ulandsbistanden.

Det er ikke specielt de danske virksomheder, jeg tænker på her. Det er de virksomheder, der i udviklingslandene har en mulighed for at blive etableret og dermed skabe et grundlag for, at landene får en virksomhedskultur og mulighed for at skaffe midler til sig selv.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg har megen sympati for, at man går ind og giver ulandsbistand, også at man gør det på den måde. Men jeg synes, det er meget uheldigt, når fokus bliver drejet over på det, som fru Marianne Jelved i sin tale fik det drejet over på, nemlig danske virksomheders interesser og ikke de fattiges interesser. Det er så fint, at vi her kan få afklaret, at ulandene faktisk også får noget ud af det.

Jeg synes, det er på tide, at vi får rensset diskussionen om ulandsbistand for erhvervslivets

interesser, og at vi alene fokuserer på, hvad der er bedst for de fattigste lande. Så væk med det fokus på danske virksomheder.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes ikke, man skal mistænkeliggøre, at danske virksomheder indgår samarbejde med mennesker i udviklingslandene og ad den vej hjælper med at bygge virksomheder op derude. Det synes jeg er del af en vigtig strategi.

Når jeg tager det tema frem her, er det, fordi vi sidder med en borgerlig regering, der vil spare på ulandshjælpen, og så peger jeg bare på, at der også er nogle interesser, som den borgerlige regering må se på, som måske gør mere indtryk end så mange andre ting.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Statsministeren udtalte i sin åbningstale, at valget var et opgør med klassekampen.

Nu er klassekampen jo blevet erklæret død mange gange, men har hver gang vist sig fortsat at være levedygtig. Og regeringens udspil i de første dage viser med al tydelighed, at klassekampen lever i bedste velgående.

Der er tale om klar klassepolitik, når regeringen tager fra de fattige og giver til de rige.

Omfordelingen bliver tydelig med den særlige pensionsopsparing, der også har været en del debat om i dag, hvor regeringen vil ændre en solidarisk ordning til, at de rige skal have mere og de fattige skal have mindre.

Enhedslisten kæmper for det modsatte. Vi vil tage fra de rige og give til de fattige.

I forbindelse med finanslovsforslaget, som den tidligere regering fremlagde, har Enhedslisten under debatten foreslået, at der skal ske et markant, socialt løft for de laveste indkomster: pensionister, folk på dagpenge og kontanthjælp. Hvis bare de, der er på overførselsindkomst, skal have reguleret deres indkomst med det beløb, de er snydt for siden 1994, er det for en arbejdsløs 3.640 kr., for en person på sygedagpenge 4.108 kr., for en førtidspensionist op til 3.960 kr., og den enlige folkepensionist er blevet snydt for 2.352 kr.

Kl. 15.20

Vi vil under forhandlingerne om den nye regerings finanslov naturligvis igen komme med forslaget om at hæve indkomsterne, og vi har al-

lerede fremsendt et beslutningsforslag om at hæve folkepensionen. Så må vi jo se, om Dansk Folkeparti vil holde deres løfter fra tidligere om, at de vil være med til at hæve folkepensionen.

Enhedslisten har også peget på finansiering af vores forslag. Vi vil tage fra de rigeste bl.a. ved at beskatte de multinationale selskaber, der ikke betaler skat i dag, og ved at beskatte nord-søliien lige så meget, som man oprindeligt havde forudsat. Det vil give en hel del milliarder.

Ud over økonomiske forbedringer til de laveste indkomster er der også behov for ændringer på en række andre områder. Der er behov for at bygge langt flere boliger, både ungdomsboliger, familieboliger og ældreboliger, og vel at mærke boliger til en pris, som almindelige mennesker har råd til at betale.

Der er et stort behov for, at der sker en økologisk omstilling, således at vi kan få rent vand og giffri fødevarer. Der er et behov for, at vi får udbygget den kollektive trafik, den vedvarende energi som vindmøller, solceller osv. Desværre ser det ud til, at regeringen også på disse områder i stedet vil tilgode de rige og storproduktionen.

Men statsministeren talte da pænt i sin åbningstale om behovet for at lytte til hjemmehjælperne og for at sætte de ældre først. Her var der da et område, hvor det lød, som om det gjaldt om at hjælpe nogle af dem, der har det svært. Men det eneste konkrete forslag fra statsministeren til, hvad man skulle gøre, var frit valg.

Det løser bare ikke problemet at begynde at udlicitere hjemmeplejen. Udlicitering er forældet, det skaber problemer i stedet for at løse dem. Statsministeren har jo lige besøgt Tony Blair, så måske har han dér haft lejlighed til at høre om problemerne med udlicitering af jernbanedriften, der tvang den britiske regering til at overtage jernbanerne igen. Og herhjemme har vi senest set, hvordan en række kommuner har smidt ISS ud af børnehaverne.

De ældre og de handicappede har krav på, at deres problemer bliver taget alvorligt, i stedet for at de bliver anvendt i et ideologisk felttog for liberalistisk markedstænkning. Erfaringerne både fra de klagesager, der bliver behandlet i kommunernes klageråd, fra ankesager og fra udtalelser i den offentlige debat, f.eks. fra de store høringer, Københavns Kommune har afholdt om ældrepolitik, viser tydeligt, at det ikke er muligheden for at vælge mellem privat og offentlig leverandør af hjemmepleje, der optager de nuværende eller kommende modtagere af

praktisk og personlig pleje. De vil have tryghed for, at hjælpen er der, den dag de har brug for den, og at hjælpen er stabil, at man holder, hvad man lover.

Enhedslisten foreslår, at vi ser på de gode erfaringer, der er med at lade hjemmehjælperne selv organisere arbejdet i samarbejde med de ældre. Det har man f.eks. praktiseret i Skævinge Kommune, hvor sygeligheden er faldet ganske betragteligt, både blandt hjemmehjælperne og blandt de ældre.

Hjemmehjælpernes og sygeplejerskernes organisationer, FOA og Dansk Sygeplejeråd, har for nylig spillet ud med et forslag til 10 punkter med ældres rettigheder, bl.a. retten til at spise den mad, man kan lide, og retten til at komme ud, når man har lyst til det.

Hvis de foreslåede rettigheder skal blive mulige, kræver det, at menneskesynet i den offentlige sektor bliver ændret, at man begynder at stole på, at de mennesker, der er ansat til at udvise omsorg, også selv kan organisere arbejdet sammen med de ældre, i stedet for at der skal opstilles en række skemaer og ansættes en række kontrollører.

Den etiske og moralske diskussion om, hvilke værdier der skal ligge til grund for arbejdet, skal fortsat udvikles i samarbejde med dem, der arbejder på området og med de ældre.

Vi har foreløbig fremsat et beslutningsforslag, der giver den ældre et retskrav på hjemmehjælp, og vi vil arbejde videre med dette område.

Statsministeren talte også smukt om, at regeringen vil bruge flere ressourcer på at hjælpe de allersvageste. De allersvageste er et lidt mærkeligt udtryk, synes jeg. F.eks. må de hjemløse, der klarer sig på gaden, være utrolig stærke. Jeg tror ikke, mange af os ville kunne overleve særlig mange dage under de forhold, der er på gaderne, især om vinteren.

Men når man nu vil bruge ressourcer på de allersvageste, hvad så med den store gruppe af almindelige arbejdsløse, pensionister, kontanthjælpsmodtagere osv.? Har de ikke brug for at få et løft?

Enhedslisten er bestemt enig i, at der er brug for mere hjælp til hjemløse, sindslidende, narkomaner og andre misbrugere. Men vi frygter, at det, som regeringen lægger op til, er en opsplitning af de grupper, der har behov for hjælp, at vi nu igen skal til at tale om værdigt trængende, som skal have almisser. Det blev underbygget under debatten tidligere i dag, hvor det eneste konkrete eksempel, Venstres ordfører, hr. Jens

Rohde, kunne komme med, på, hvordan man skulle hjælpe de hjemløse, var at bygge flere herberger.

Kl. 15.25

Hvis man overnatter på herberg, er man altså stadig hjemløs. Et herberg er ikke en bolig. Det er ikke nogen stor hjælp.

Velfærd bør i stedet bygge på, at de, der har behov for hjælp, får en reel hjælp, og at de får hjælp i tide, så man kan forhindre, at de får behov for endnu mere hjælp.

Når f.eks. en enlig mor, der på grund af arbejdsløshed har fået økonomiske problemer, ikke har fået betalt huslejen, skal hun have hjælp på det tidspunkt, for hvis ikke hun får hjælpen allerede dér, risikerer man, at hun bliver hjemløs, og så kan man så begynde at give hende almisser som en af de allersvageste. Det er ikke det velfærdssystem, vi ønsker.

Statsministeren gjorde i sin åbningstale også opmærksom på, at for omkring 200.000 danskere kan det ikke betale sig at arbejde, hvis man kun ser på økonomien. Det mener statsministeren ikke er acceptabelt, og derfor vil regeringen sænke skatten for arbejdsindkomster.

Men reelt er det, regeringen er startet med, i stedet at sætte skatten ned på arbejdsfri indtægter ved, at man har afskaffet reguleringen af beskatningen af de stigende ejendomspriser. Igen er det de rige, der får, mens dem med de laveste indkomster intet får.

Enhedslisten er enig i, at det er helt urimeligt, at det i dag koster en del mennesker penge at få et arbejde. Derfor vil vi foreslå, at man bl.a. ændrer på reglerne for kontanthjælp, så lønindtægten ikke modregnes i ægtefællens kontanthjælp. Og vi vil foreslå, at man ændrer på boligstøtte-reglerne, så man skal stige mere i indkomst, før boligsikringen fjernes.

Statsministeren talte også om de hundredtusinder, der er blevet udstødt af arbejdsmarkedet. Men der var intet konkret forslag til, hvad der kan gøres for at forhindre udstødningen.

Enhedslisten mener, at den bedste måde at modvirke udstødningen på er ved at have et ordentligt arbejdsmiljø. Derfor bør der først og fremmest på de offentlige arbejdspladser ansættes langt flere, så der er nok til at udføre arbejdet i stedet for situationen i dag, hvor mange bliver nedslidt både fysisk og psykisk af, at de ikke kan nå at gøre deres arbejde ordentligt, uanset hvor meget de knokler.

Ifølge statsministerens åbningstale var valget et opgør med opdelingen i »dem og os«. Det må

kaldes en kreativ virkelighedsopfattelse. Venstre vandt valget bl.a. på en usmagelig opdeling af befolkningen i »dem og os«. Denne usmagelige retorik fastholdes oven i købet i statsministerens åbningstale, hvor han udtaler, at danskerne er et fredeligt folk, underforstået i modsætning til andre folkeslag. Danskerne er et arbejdsomt folk, underforstået i modsætning til andre folkeslag.

Og videre tillader statsministeren sig at sige, at det er nødvendigt at stramme udlændingepolitikken, da der ellers vil udvikle sig et voksende modsætningsforhold mellem befolkningsgrupperne i det danske samfund.

Men den fremmedhetz, der nu har kørt i flere år fra en række ledende politikere, er allerede nu ved at udvikle had. Vi har set, at der bliver sat ild på indvandrernes hjem, på indvandrernes forretninger. Vi er senest begyndt at høre historier om, at i skolerne taler nogle børn om, at deres kammerater skal smides ud af landet. Om dem, de har gået i skole med i flere år, siger de nu: I skal smides ud af landet, fordi jeres forældre kommer fra et andet land.

Fremmedhetzen har ført til, at mange børn bliver bange. Jeg har selv mødt børn, jeg har også hørt om andre, der møder børn, der kommer og spørger med angst i øjnene: Er det mig og mine forældre, der skal smides ud?

Hvis den nye statsminister virkelig ønsker at sætte sig en stor opgave og forhindre modsætningsforholdet mellem befolkningsgrupperne, bør han gå den modsatte vej. Så bør han og alle hans ministre tage rundt i landet og overbevise børnene om, at ingen skal smides ud, at der er plads til alle mennesker i landet, og at alle skal behandles lige.

Samtidig bør statsministeren gøre noget for at løse de sociale og boligmæssige problemer. Det er forudsætningen for ikke kun at bekæmpe fremmedhadet og racismen, men også for at bekæmpe fundamentalismen. Det er den vej, Enhedslisten vil gå. Det er det svar, vi vil prøve at komme med.

Kl. 15.30

Regeringen har også talt om, at man vil sætte mennesket først i retsplejen. Den måde, man vil gøre det på, er ved at hæve straffen for vold og voldtægt. Det er svært for os at se, hvordan højere straffe kan sætte mennesket først. Der er intet belæg for, at højere straffe skulle føre til færre forbrydelser på dette område.

Hr. Jens Rohde sagde i sin ordførertale i dag heller intet om forebyggelse, heller ikke i svarene, da jeg spurgte ham. Det eneste, han kunne

komme med, var, at der skal komme hårdere straffe, når først overfaldet er sket. Det forhindrer altså ikke overfaldet. Dertil kommer så, at der ikke er et ord om ofrene.

Enhedslisten vil foreslå, at vi forstærker indsatsen for at forebygge vold og voldtægt og samtidig forbedrer tilbuddene til ofrene bl.a. ved øget psykologisk hjælp til de voldsramte familier, offerrådgivninger og krisecentre.

Regeringen har bebudet en retssikkerhedsreform og regelforenkling. Vi afventer spændt nærmere oplysninger om, på hvilke områder regeringen ønsker bedre retssikkerhed for borgerne, på hvilke områder man ønsker regelforenkling.

Enhedslisten vil arbejde for, at retssikkerhedsreformen også kommer til at omfatte de mange urimelige sanktioner for dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere. Vi vil foreslå, at borgere, der kommer i klemme i systemet, får en bedre retsstilling, så det bliver myndighederne, der skal bevise, at de har gjort det rigtige, at de har ret, i stedet for at det er borgeren, der i dag skal finde beviserne for, at myndighederne har begået en fejl, for det er næsten umuligt for en almindelig borger.

Hvis vi vender os til det internationale, så kom statsministeren i sin åbningstale i store træk med de samme løfter omkring EU, som den foregående regering gav befolkningen i 1998 med det formål at opnå et ja til den Amsterdamtraktat, der gælder i dag.

Vi tror i Enhedslisten ikke en pind på, at hverken regeringen eller de andre jupartier i realiteten agter at fremsætte disse forslag om åbenhed, kompetencekatalog, rettigheder for borgerne, nærhedsprincip osv. Vi har hørt det for tit, og det er karakteristisk, at disse løfter altid gives, før der skal være folkeafstemning, og at de aldrig indfries, efter at der har været en folkeafstemning. Men vi håber da, at den nye regering vil ændre på tidligere tiders praksis. Enhedslisten vil i hvert fald arbejde for, at disse forslag bliver gennemført.

Jeg indledte med at tale om omfordeling i Danmark. Jeg vil afslutte med at tale om omfordeling i verden. Den nye regering vil tage fra de allerfattigste i verden og give til et af verdens rigeste lande.

Enhedslisten foreslår, at vi i stedet tager fra de allerrigeste, de multinationale selskaber og bl.a. de multinationale selskaber, der har retten

til nordsøolien. En del af pengene kunne så anvendes til øget støtte til freds-, konfliktløsnings- og forsoningsarbejde. Det kunne være det første lille skridt til en ny og retfærdig global verdensorden.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

En ting i fru Line Barfods tale bringer mig herop, og det er, at jeg synes, at fru Line Barfod insinuerede meget kraftigt, at statsministeren skulle have udtrykt fremmedhad, talt dårligt om udlændinge og vores indvandrere.

Jeg vil gerne have, at fru Line Barfod kan dommentere sin påstand. Jeg vil gerne have, at fru Line Barfod kan påvise ét eneste sted, hvor statsministeren har udtrykt had endsige talt dårligt om indvandrerne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg talte om den fremmedhætz, der har været ført. Når man fører fremmedhætz, når man sår fremmedhætz, så høster man fremmedhad. Det er ikke statsministeren, det er ikke de ledende politikere, der har udtrykt fremmedhadet, men de giver grobund for det.

Når man hele tiden hetzer mod de fremmede, når man kommer med annoncer som den, Venstre brugte under valgkampen, så høster man også fremmedhadet, selv om man ikke juridisk har noget ansvar for de ting, der så sker. Selv om man ikke kan pege på en eneste udtalelse, hvor statsministeren eller andre er kommet med fremmedhadske udtalelser, så er man med til at lave det klima, der gør, at nogle tror, at det er de fremmede, der er årsag til problemer i Danmark, og begynder at hade de fremmede.

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Tak for svaret. Jeg tager det som en bekræftelse på, at statsministeren ikke på noget tidspunkt har udtrykt sig nedsættende om indvandrere. Og så vil jeg sige, at hvis der er noget, der i allerhøjeste grad kan medvirke til grobund for fremmedhad, så er det, når man lukker øjnene for realiteterne og de problemer, som jo vitterlig er ude i samfundet. Og det er jo det, der er problemet, at det er det, den politisk korrekte elite og venstrefløj har gjort i alt, alt for mange år.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg tror, vi er meget uenige om, hvad der er de virkelige problemer. Jeg mener, at de virkelige problemer er, at der er mangel på boliger, at der er mangel på arbejde, at der er store sociale problemer. Det er de problemer, vi skal tale om, og de problemer, vi skal gøre noget for at løse. Det er dem, der giver grobund både for fremmedhadet og for fundamentalismen.

Der har ikke været mangel på diskussion omkring hverken indvandrere eller flygtninge i Danmark, der har tværtimod været utrolig meget fokus på det i de sidste mange år. Og hvis vi skal tale om at lukke øjnene for realiteterne, så lukker den nye regering øjnene for realiteterne med hensyn til hele forskningen omkring modersmålsundervisning og ser udelukkende på, at man her har en mulighed for at høste lidt billig opbakning gennem at fjerne den modersmålsundervisning, der kunne føre til, at børnene bedre kan lære dansk i skolerne.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jann Sjursen som ordfører.

Jann Sjursen (KRF):

Indledningsvis vil jeg gerne ønske den nye regering til lykke med udnævnelsen. Vi ser fra Kristeligt Folkepartis side frem til samarbejdet med regeringen, selvfølgelig især på de punkter, hvor vi ved, der er gode fællesnævner, og på de områder, hvor Kristeligt Folkeparti netop argumenterede for, at det var nødvendigt med et regeringsskifte i forbindelse med det forgangne valg.

Det er også det, jeg gerne vil indlede min tale med, de mange gode argumenter, der var, også fra Kristeligt Folkeparti, for, at vi skulle have et regeringsskifte ved valget, at vi skulle have et opgør med den socialdemokratiske systemtænkning. Her mener jeg, at ikke kun regeringsprogrammet, men også statsministerens åbningstale i tirsdags varsler godt.

Regeringen har varslet nye tider for børnefamilierne, som får mere valgfrihed. Det gælder også de ældre. Der bliver taget hånd om de problemer, der er på sygehusområdet, og endelig lægger regeringen op til større frihed på arbejdsmarkedet. Det er i sandhed det opgør med den socialdemokratiske systemtænkning, som vi også fra Kristeligt Folkepartis side har efterlyst og argumenteret for i valgkampen, hvorfor vi også ønskede at få et regeringsskifte.

I forhold til børnefamilierne har regeringen lagt op til gennemførelsen af 1 års fleksibel barselorlov. En udvidelse af barselorloven er en klar mærkesag for Kristeligt Folkeparti. Vi mener, det er helt afgørende for forældrene, at de får mere tid med deres børn, især når børnene er helt små.

Men når regeringen nu så ganske vist lægger op til en udvidet barselorlov, men samtidig ønsker helt at fjerne børnepasningsorloven, siger Kristeligt Folkeparti helt klart, at det ikke er godt nok. Børnepasningsorloven skal bevares, sådan at den økonomiske compensation, forældre på orlov får, ikke bare bliver forbedret, men så muligheden for at holde orlov i længere tid også bliver bedre, end den er i dag.

Derfor går det simpelt hen ikke, når vi ser på forældres behov for tid sammen med de helt små børn, at regeringen på den ene side udvider barselorloven og på den anden side helt udvider børnepasningsorloven. Så er vi lige vidt, for så vidt angår den periode, hvor forældrene kan gå på orlov på fuld tid. Vi vil derfor sætte meget ind på at arbejde for, at børnepasningsorloven bliver bevaret.

Vi er glade for, at regeringen lægger op til, at forældrene også får øget valgfrihed, for så vidt angår muligheden for at passe egne børn og at give kommunerne lov til at give tilskud til forældre, som ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet, men som har valgt at passe deres børn selv. Også det markerer et brud med den tænkning, som den tidligere regering stod for.

Kl. 15.40

Når det gælder de ældre, er vi enige med regeringen i, at en øget brug af fritvalgordninger i forhold til hjemmehjælpen er nødvendig, især for at sikre de ældre den nødvendige hjemmehjælp. Vi har længe påderet for, og også i sidste folketingssamling fremsat et forslag om det, at man skulle sikre de ældre erstatningshjemmehjælp fra et privat firma, som kommunen har lavet aftale med, hvis den kommunale hjemmehjælp svigtede.

For os er det ikke kun et spørgsmål, om den ældre skal have et valg mellem den kommunale hjemmehjælp og privat hjemmehjælp. For os er det afgørende, at de ældre kan være sikre på, at hjemmehjælpen kommer som aftalt, og at de får den hjemmehjælp, som de er visiteret til. Derfor skal kommunerne forpligtes til at betale regningen for privat hjemmehjælp, hvis den kommunale er svigtet.

Vi mener også, det er vigtigt, at vi får bygget flere ældreegnede boliger samt flere boliger til de handicappede. Faktisk er der her mulighed for at slå to fluer med ét smæk. Der er en hel del handicappede, som i dag er det, jeg vil kalde decideret fejlplacerede i ældreboligbyggerierne og plejeboligerne. Vi mener, at der skal bygges nye boliger til disse handicappede, så de også kommer til at bo sammen med nogle i deres egen aldersklasse. Samtidig kan der i disse plejeboliger for ældre netop rykke ældre ind. Derved får vi løst to påtrængende problemer på én og samme tid.

Når det gælder sygehusvæsenet, er vi lige præcis på det punkt tilfredse med det, jeg vil tildele mig at kalde et konservativt fingeraftryk i regeringsgrundlaget, for vi får ikke et helt frit sygehusvalg, som specielt Venstre har lagt op til. Det tror jeg også er godt at vi ikke får. Et helt frit sygehusvalg vil meget vel kunne føre til, at man har brug for overkapacitet i det offentlige, og det er der ingen grund til, og det er der sådan set heller ikke nogen mulighed for at skabe, sådan som det ser ud i den nuværende situation.

Dér, hvor det private kan komme ind i billedet, er som supplement til det offentlige. Når det offentlige ikke kan leve op til de ventelistegarantier, som regeringen og som vi også fra Kristeligt Folkepartis side ønsker at give, og når man ikke kan få den behandling, som man blev lovet, i offentligt regi, er det fint, hvis patienten har krav på at få behandling, vel at mærke gratis behandling, på et privathospital eller endog i udlandet.

Men det er vigtigt, at de private hospitaler herhjemme ikke får lov til at køre fuldstændig på fribillet, også i forhold til de uddannelsesmæssige opgaver, som et sygehusvæsen må være med til at løfte. Det mener vi at det private også må være med til at løfte, hvis de i højere grad skal være aktører på sygehusområdet.

Vi mener også, det er vigtigt, at der bliver sat fokus på strukturerne inden for sygehusvæsenet, at der ikke bare bliver bevilget flere penge, men at vi får gjort op med nogle af de stive faggrænser, som også er med til, at vi i dag ikke har så effektivt et sygehusvæsen, som vi kunne have, selv om mange læger og sygeplejersker naturligvis gør et godt stykke arbejde i dag.

Når det gælder frihed på arbejdsmarkedet, er intentionerne i regeringsprogrammet gode. Vi støtter fra Kristeligt Folkepartis side oprettelsen af en tværfaglig statslig a-kasse. Vi støtter også regeringens forslag om, at det skal sikres, at man har ret til at forhandle deltid. Men vi spørger os

selv, hvorfor det er nødvendigt med et helt udvalgsarbejde for at få ophævet de eksklusivaftaler, som i dag tvinger mange arbejdstagere ind i fagforeninger.

Her mener vi, at regeringen reelt har tvivlet på sig selv og har mistet modet i forhold til at gøre det nødvendige og gøre det, som både Venstre og De Konservative, bl.a. sammen med Kristeligt Folkeparti, har været med til at foreslå, da de var i opposition. Vi mener, det er vigtigt, at man ikke tøver på det område, men tager det fulde skridt fremad for at sikre frihed på arbejdsmarkedet, for at befri arbejdsmarkedet for tvang på dette område og for ikke mindst at befri mange arbejdstagere.

Vi hilser det også velkommen, at regeringen har sadlet om i forhold til den tidligere regering, når det gælder erhvervspolitikken. Den tidligere regering havde jo fremsat et finanslovsforslag, som ville betyde en række nye skatter og afgifter på erhvervslivet, som i høj grad ville belaste de selvstændige erhvervsdrivende.

Vi hilser det med tilfredshed velkomment, at regeringen har sagt, at disse nye skatter og afgifter vil blive taget af bordet, for det er vigtigt, at vi sikrer et dynamisk og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Det er jo i virkeligheden det, der er forudsætningen for, at vi kan få skabt øget beskæftigelse, at vi kan få skabt plads til og finansieret de velfærdsforbedringer, som vi også fra Kristeligt Folkepartis side gerne vil være med til at få finansieret.

Kl. 15.45

Vi mener også, det er vigtigt at få gjort noget ved det administrative bøv. Det er måske somme tider lidt lettere at sige det end at få gjort noget ved det. Det har jo været en overskrift for ikke bare denne, men også tidligere regeringer. Men vi skal tilsige regeringen al mulig positiv støtte til for alvor at få gjort noget ved det administrative bøv, sådan at erhvervslivet i endnu højere grad kan blomstre, så man bruger tiden på det, som er til gode også for vores samfund, nemlig at forøge indtjeningen.

På trods af at regeringen vil forbedre de økonomiske rammevilkår for erhvervslivet, og det er som sagt godt for os alle, melder spørgsmålet sig alligevel i forhold til de mange løfter, der er blevet afgivet fra regeringspartierne i valgkampen, og som også er blevet programsat i regeringsgrundlaget: Hvem skal betale for de velfærdsforbedringer, som regeringen har stillet befolkningen i udsigt også på meget kort sigt?

Det svar får vi selvfølgelig nok først, når regeringen fremsætter sit finanslovsforslag i januar måned. Det er sådan set også fair nok. Man skal have tid til at sætte sig i stolene og finde ud af, hvordan tingene økonomisk kommer til at hænge sammen i forhold til de ting, som man gerne vil fremme nu.

Vi ved allerede nu, hvem der skal betale en del af regningen, og det er de fattigste i udviklingslandene. Lad det i den forbindelse være sagt helt klart: Kristeligt Folkeparti vil under ingen omstændigheder være med til, at de fattigste i denne verden skal være med til at betale for velfærdsforbedringer i Danmark, skal betale for skattestop eller for skattelettelser. Så enkelt er det.

Efter vores opfattelse skal Danmark fortsat give 1 pct. af bruttonationalindkomsten i ulandsbistand. Vi skal selvfølgelig også gøre det på en sådan måde, at hjælpen bliver så effektiv som muligt. Vi er altså optaget ikke bare af kvantitet, når det gælder udviklingsbistanden, men også af kvalitet.

Vi er så optaget af kvalitet, at vi for et par år siden rejste en forespørgselsdebat her i Folketinget om kvalitet i udviklingsbistanden og fik Folketingets opbakning til, at evalueringsindsatsen i Danida skulle forstærkes. Det er den faktisk blevet. Ulandsbistand gives i dag ikke på må og få. Ulandsbistand er faktisk i høj grad kontrolleret også af Folketinget.

Derfor er det med meget stor beklagelse – i øvrigt efter vores opfattelse også uden sammenhæng med regeringens ønske om at føre en aktiv international politik og uden sammenhæng med regeringens ønske om, at vi skal sikre, at krige og konflikter ikke driver flere mennesker på flugt – at vi konstaterer, at regeringen holder fast i netop besparelserne på ulandsbistanden. Vi synes, det er fattigt, at det er den klareste melding, regeringen har kunnet give hidtil i forhold til, hvordan løfterne fra valgkampen skal finansieres.

Vi skal fra Danmarks side bidrage aktivt i det internationale samarbejde. Det skal vi også gennem vores muligheder i EU. Her står vi foran to meget store opgaver, nemlig for det første den regeringskonference, som går i gang i forbindelse med EU-topmødet i Laeken om nogle ganske få dage, og for det andet i forhold til, at Danmark i andet halvår af 2002 får EU-formandskabet, et EU-formandskab, som for alvor skal befæste medlemslandenes ønske om at udvide

fællesskabet med de central- og østeuropæiske lande.

Når det gælder regeringskonferencen, kan Kristeligt Folkeparti tilslutte sig ønsket fra regeringens side om, at der bliver udarbejdet et kompetencekatalog – vi vil gerne et juridisk forpligtende kompetencekatalog – som kan klargøre arbejdsdelingen imellem EU og de enkelte medlemslande.

Vi er også stærke tilhængere af, at man forbedrer de nationale parlamenters muligheder for at få indflydelse på EU's beslutningsproces, også gerne gennem et nationernes parlament, hvis det er det, man kunne blive enig om i forbindelse med regeringskonferencen; et råd, som kan være med til at vogte nærhedsprincippet. Her finder vi en klar fællesnævner mellem Kristeligt Folkeparti og regeringen.

Til gengæld, og det har regeringen ikke sagt så meget om nu, synes vi ikke, det er nogen god idé, at charteret bliver indskrevet i traktatgrundlaget.

Vi synes heller ikke, det er nogen god idé, at man opdeler Traktaten i en grundtraktat, som indeholder de overordnede, principielle spørgsmål, og så en traktat for alt det andet og det meste, og vel at mærke for den sidste traktats vedkommende en traktat, som kan ændres ved flertalsafgørelser. Her synes vi, at regeringen skal holde fast i, at vi skal have en enhedstraktat og en traktat, som kun kan ændres ved enstemmighed.

Et af de mere sorte kapitler, vil jeg godt kalde det, i regeringsgrundlaget og også i statsministerens tale er udlændingepolitikken.

Vi fremlagde fra Kristeligt Folkepartis side i valgkampen et forslag til et nationalt kompromis på udlændingområdet, et kompromis, som kunne føre til ikke alene en ny udlændingepolitik, men også en menneskelig og realistisk udlændingepolitik. Vi fremlagde kompromiset, fordi vi mener, der er hårdt brug for, at et bredt flertal i Folketinget står sammen om udlændingepolitikken. Det er også forudsætningen for at få skabt ro på området, sådan som statsministeren udtrykte ønske om i sin åbningstale.

Men lad mig sige, at det, som regeringen har lagt frem både i regeringsgrundlaget og i statsministerens tale i tirsdags, efter vores opfattelse ikke levner mange muligheder for at få skabt det brede parlamentariske grundlag for udlændingepolitikken. Jeg mener, at det udspil, regeringen er kommet med, og det er jo i modsætning

Kl. 15.50

til mange andre områder særdeles konkret, lægger op til blokpolitik og lægger op til, at udlændingepolitikken skal føres med den højre fod sammen med Dansk Folkeparti, og det beklager jeg.

Det mener jeg er konsekvensen, hvis regeringen holder fast ved det forslag, den hidtil har lagt frem, og ikke sadler om og indkalder til brede, politiske forhandlinger på et fornyet grundlag for udlændingepolitikken. Det sidste vil jeg meget opfordre regeringen til at gøre. Det er vigtigt, at vi får skabt ro på området, ikke bare af hensyn til befolkningen som helhed, men så sandelig også i forhold til de indvandrere og flygtninge, som er kommet til vort land igennem de seneste år.

Miljøpolitikken er et af de områder, hvor regeringen stadig kan nå at overraske. Der var ikke meget om miljøpolitikken i statsministerens åbningstale i tirsdags. Der er heller ikke så forfærdelig meget i regeringsgrundlaget. Det, der er – f.eks. det, at landzonekompetencen skal flyttes fra amterne til kommunerne – er vi bestemt ikke begejstret for fra Kristeligt Folkepartis side. Vi tror, det vil erodere mange års fin planlægning, som også har ført til, at f.eks. centre ikke bare kan blomstre op i enhver by ud over kongeriget. Jeg vil sige, at der er muligheder for at tage positivt fat, også fra regeringens side, på de områder i forhold til det, der er meldt ud hidtil.

Vi synes, det er fint, at der bliver sat fokus også på kloakrenovering. Det har vi også selv gjort fra Kristeligt Folkepartis side. De mange utætte kloakker i vore byer er faktisk en tikken-de miljøbombe også for vores grundvand.

Vi håber ikke, at regeringen vil sætte Danmarks førerpositioner på miljøområdet over styr. Det gælder ikke mindst i forhold til de vedvarende energikilder. Her kan vi godt på baggrund af nogle af de udmeldinger, der har været, også i forhold til brugen af vindenergi f.eks., frygte, at det måske ikke lige er det, regeringen har allermost blik for på det miljøpolitiske område. Men det må jo selvfølgelig stå sin prøve, når regeringen for alvor får fremlagt sin politik på området.

Lad mig også nævne regionalpolitikken, som er med i regeringsgrundlaget. Også her mener vi, det er vigtigt, at regeringen fastholder den linje, at vi tager hele landet i brug, at vi skal have udflyttet statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet til provinsen, sådan som den tidligere regering blev det pålagt. Vi ser frem til, at

regeringen kommer med konkrete initiativer på dette område.

På det retspolitiske område har regeringen fulgt op på de to regeringspartiers tidligere forslag om højere straf for personfarlig kriminalitet. Det har vi tidligere fra Kristeligt Folkepartis side principielt tilsluttet os i Folketingssalen, men vi har også sagt, at det var vigtigt, at man lyttede til Straffelovrådet, som faktisk i flere år har været i gang med at se på strafferammerne og proportionaliteterne imellem disse. Vi synes stadig væk, at det er klogt at få Straffelovrådets betænkning, før man igangsætter store reformer på dette område.

Jeg må nok sige, at vi er lidt skuffet over, at man i regeringsgrundlaget ikke beskæftiger sig med meget mere end højere straf og så en retsikkerhedsreform.

Kl. 15.55

Vi er skuffede over, at man ikke har taget fat på de problemer, som politiet står over for i form af en kæmpe overarbejdspuddel, som reelt har lagt politiet i benlås i forhold til at klare nogle af de basale trykshedskabende og forebyggende opgaver i vores samfund, opgaver, som er enormt vigtige også for den enkelte borgers retsikkerhedsfølelse. Her har regeringen svigtet.

Vi vil meget opfordre til, at man får genåbnet det politiforlig, som vi ikke er med i fra Kristeligt Folkepartis side, men som regeringspartierne stadig væk er en del af, så vi får givet politiet et ordentligt løft, så de får mulighed for med tilstrækkelige ressourcer at klare de opgaver, som vi gerne vil, at de klarer.

De svagestes LO, det sociale råd, er fint nok. Vi tror, det kan være godt at inddrage de frivillige organisationer, selv om jeg ikke kan lade være at trække lidt på smilebåndet over, at regeringen i øvrigt har det som målsætning at sanere i antallet af råd og nævn, og så er det, man konkret foreslår på det område, der vedrører de svageste, lige præcis et nyt råd. Men o.k., det kan nok bruges til noget konstruktivt, og vi vil også gerne fra Kristeligt Folkepartis side lytte til de råd, der kommer fra de frivillige organisationer. Ellers er det jo gennem de konkrete forslag, at de mange fine ord om omsorgen for de svageste, som regeringen har tilkendegivet, skal stå deres prøve.

Lad mig i forhold til sundhedsområdet sige, at det selvfølgelig er vigtigt at få nedbragt ventelisterne på sygehusene, men det er også vigtigt, at vi får gjort op med, at vi har døende på vente-

liste til hospice. Der må indføres hospice i hvert amt i Danmark.

Vi mangler også på det sundhedspolitiske område en etisk stillingtagen fra regeringens side til en lang række nye teknologier, hvor livs- og menneskesyn er helt afgørende. Det gælder f.eks. i forhold til spørgsmålet om kloning. Her er regeringen mildest talt ikke specielt meddelssom i regeringsgrundlaget.

Vores udgangspunkt på dette område, men også i det hele taget, er, at alle mennesker er lige meget værd, uanset hvem de er, og hvad de er – og det lige fra foster til død. Vi skal, som statsministeren var inde på i sin åbningstale, være stolte over det, vi hver især kan bidrage med til vores samfund.

Det er også fint, når enkeltpersoner gør en ekstra indsats og tager ansvar. Det er værdifuldt for vores samfund. Men det enkelte menneskes uendelige værdi består ikke i, hvor meget man kan og vil præstere på arbejdsmarkedet eller i forhold til andre mennesker. Den består i, at vi er til, at vi er skabt, og ikke i, hvad vi hver især er i stand til at skabe. Det synes jeg er vigtigt at fremhæve, når man gerne vil lægge vægt på menneskesyn og på det enkelte menneskes værdi. Alle mennesker, uanset hvem de er, og hvad de er, er uendelig meget værd.

Kuupik Kleist (IA):

Qujanaq, tak.

Jeg vil gerne indlede med at sige tak til de grønlandske vælgere for valget og tak til statsministerens og den nye regerings udspil, især hvad angår åbningstalens afsnit om Grønland.

Folketingsvalget den 20. november 2001 blev historisk, også i Grønland. Vælgerne ændrede også her partiernes indbyrdes størrelse, og mit parti, Inuit Ataqatigiit, fik for første gang valgt et medlem ind i Folketinget.

IA's partiprogram tager udgangspunkt i et selvstændigt Grønland, og vælgerne har givet folketingsmedlemmerne fra Grønland mandat til at forfølge målet om et selvstændigt Grønland og etableringen af et samarbejde mellem Grønland, Færøerne og Danmark som selvstændige nationer.

Jeg ønsker den nye regering Fogh Rasmussen til lykke med valgsejren og skal meddele, at jeg vil samarbejde med regeringen, i det omfang regeringens politik er forenelig med mit mandat.

Grønland, Kalaallit Nunaat, står i disse dage på den anden ende, ikke kun på grund af Folketingets åbningsdebat, men også på grund af VM

i kvindehåndbold. Det er første gang nogen sinde, at vort kvindelige landshold i håndbold deltager i et verdensmesterskab. Om end vi hverken forventer guld- eller sølvmedaljer, giver det jo en vis stolthed, når ens landsmænd begynder at blande sig i international sammenhæng på lige fod og i fællesskab med mange andre nationaliteter.

Kl. 16.00

Jeg vil tillade mig at trække en parallel mellem kvindernes VM-deltagelse og den politiske dagsorden, som den grønlandske befolkning har sat for sig selv, for selvstændighed er ikke isolation, tværtimod.

Der er ingen tvivl om, at regeringen Fogh Rasmussen i sin redegørelse tegner klare og tydelige linjer for udviklingen og fornyelsen af det danske samfund. Jeg er ikke nødvendigvis enig i alle erklæringer. I statsministerens redegørelse hæfter jeg mig specielt ved tre ting.

Det er for det første opgøret med den dér opdeling i, at der er dem, og der er os. Det er et klogt opgør. Vi må aldrig i rigsfællesskabet ende dér, hvor vi deler hinanden op i dem og os.

Det er for det andet visionen om opbygningen af et samfund, der først og fremmest kan kendes på evnen til at skabe livsglæde og selvtilid. Det er en gammel eskimoisk visdom, at livet er en fest. Rigsfællesskabet må aldrig kun gøres op i noget så flygtigt som kroner og øre. Vi har andet og mere at give hinanden.

For det tredje er det regeringens ambition om at forny holdningen i det danske samfund, så det er naturligt at påskønne og belønne dem, der sætter sig store mål, og som når dem trods alle odds. Jeg er fuld ud enig, for det er kort sagt, hvad mit mandat indebærer, nemlig at sætte selvstyre og selvstyring ikke alene på den politiske dagsorden i Folketinget, men også udmønte det i praksis inden for en overskuelig fremtid.

Regeringens hensigts erklæring om, at rigsfællesskabet skal moderniseres, er en positiv udmelding, som signalerer vilje og mod til at tage emnet om hele kongeriget fremtid op til drøftelse og indlede en proces mod ligestilling og gensidig respekt.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Grønland har savnet danske synspunkter på hele det danske kongeriges fremtid. Jeg hæfter mig i den forbindelse specielt ved statsministerens ordvalg i tilknytning til karakteristikken af os som folk samt ordvalg i tilknytning til definitionen af Selvstyrekommisionens opgave som værende øget selvbestemmelse.

Det tjener statsministeren til ære at anlægge en betragtning, som fuldt ud lever op de gældende internationale retsregler om folkenes selvbestemmelsesret. Det er en ny tone i rigsfællesskabet, som vi alle skal være glade for.

Men når det er sagt, må vi også kunne forstå, at det er på tide, at Grønlands landsstyre som minimum får fuld indsigt i de udenrigs- og sikkerhedspolitiske aftaler, der gælder for Grønland og den grønlandske befolkning. Her tænker jeg især på forsvarsaftalen fra 1951 mellem USA og Danmark om forsvaret af Grønland, som i parentes bemærket aldrig er oversat til grønlandsk, og på den hemmelige tillægsaftale, som de to parter indgik i 1968. Regeringen kunne passende demonstrere en ny stil ved at give landsstyret indsigt i aftalen af 1968.

Hvad angår den seneste af de efterhånden velkendte Thulesager, missilforsvarsplanerne, gav statsministerens parti under valgkampen sin uforbeholdne tilslutning til opgradering af radaren i Thule. Den netop afgåede regering har på sin side lovet Grønlands landsstyre ikke at tage en beslutning, før man har modtaget en formel henvendelse fra USA, og før man er kommet overens med Grønlands landsstyre. Vi vil på det kraftigste opfordre den nye regering til at realisere den afgåede regerings løfte til Grønland.

Med hensyn til regeringens hensigt om at skære 1,5 mia. kr. i ulandsbistanden vil jeg gerne have at vide, om de bebudede besparelser også vil omfatte den del, som ydes som støtte til det arktiske miljøsamarbejde, hvor de danske bidrag bl.a. sikrer, at de oprindelige folk i de arktiske områder kan deltage i dette arbejde. Jeg håber selvfølgelig, at Danmark også generelt opretholder sit store engagement i det internationale miljøsamarbejde.

Kl. 16.05

Vi har i Grønland fulgt meget tæt med i den danske valgkamp. Det er interessant at bemærke, hvor forskellige vore temaer og prioriteringer har været og stadig er. Temaerne i den grønlandske valgkamp drejede sig bl.a. om ejendomsretten til jorden og undergrunden.

En politisk løsning af det grønlandske krav om anerkendelse af ejendomsretten til landet og dets ressourcer er efter mine begreber stærkt påkrævet, både hvad angår det fremtidige Grønlands evne til og mulighed for at opnå økonomisk selvårenhed, og – hvad der ikke er mindre væsentligt – hvad angår den store psykolo-

giske faktor, at man kan sige, at man faktisk har retten til det land, man bor i.

Som bekendt har Danmark bl.a. tilsluttet sig FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, der tilsiger, at alle folk til deres egne formål frit kan disponere over deres naturgivne rigdomskilder og ressourcer, og at et folk aldrig må berøves sine eksistensmuligheder.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at det centrale i vores budskab er, at den udvikling, der er sat i gang både i Grønland og på Færøerne, både er nødvendig og naturlig. Det er ikke nogen fikts idé opfundet til en valgkamp eller for at genere den danske regering eller danskerne for den sags skyld. Det er en dagsorden, der er sat af den danske grønlandske befolkning, og den dagsorden forsvinder ikke, bare fordi man kigger den anden vej eller på anden måde prøver at ignorere den.

Vi har konstateret, at der i Danmark er en meget begrænset viden om de faktiske forhold i Grønland, og at der i visse kredse er stor skepsis omkring de ønsker og krav, vi fremsætter. Derfor vil det være vores fornemste opgave at skabe forståelse for, at demokratiseringsprocessen, som i sidste ende skal resultere i, at der er tre ligeværdige folk, som konstruktivt og respektfuldt samarbejder for fælles bedste, er et stort projekt, som vi skal være fælles om. Dette skal samtidig være en appel om at igangsætte en proces, hvor vi i dialog kan udvikle et nyt fællesskab, som matcher det nye millennium.

Jeg skal til slut sige, at jeg er meget bæret over den velvilje, vi har mødt hos alle her i Tinget. Jeg vil også sige tak for den positive modtagelse, som den nordatlantiske gruppe har fået her på Christiansborg. Vi kan opnå mange ting sammen, men det forudsætter, at hver enkelt siger til sig selv, at du og jeg er med i noget, som er større end os selv tilsammen.

Jeg sætter mit mandat ind på at være med til noget, der i bedste fald kan gå hen og blive et projekt af international karakter, og noget, som vi vil kunne være stolte af. Qujanaq.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Næste taler er hr. Lars-Emil Johansen.

Velkommen igen.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Tak. Efter at have været uden for Folketinget i over 20 år er det dejligt, men også en lille smule underligt igen at stå her på denne talerstol re-

præsenterende Grønland og det grønlandske folk.

Sidst jeg ankom til Tinget, var det med et ønske om at indføre hjemmestyre i Grønland. Og det var da også ganske tilfredsstillende, da jeg knap 6 år efter forlod Tinget med en hjemmestyremodel i bagagen. Denne gang står jeg her med et ønske om at udvide den hjemmestyreordning til et egentligt selvstyre, og det er naturligvis min intention og mit mål, at jeg igen kan forlade Tinget, når den tid kommer, med en selvstyremodel i bagagen.

Generelt er den grønlandske fornemmelse for politik karakteriseret ved kulturel, historisk og biologisk samhørighed med Danmark. For mange er der følelser forbundet med vore relationer til Danmark. Jeg finder det i hvert fald vigtigt at understrege, at der i den brede befolkning hjemme i Grønland ikke er nogen animositet over for Danmark og det danske folk.

Kl. 16.10

Vore følelser over for Danmark er ikke noget, der kan aflæses i den danske finanslov. Faktisk nærer vi ingen ønsker om at bevare endsige videreudvikle den økonomiske afhængighed, der gennem tiden er opbygget langsomt, men usvigeligt sikkert. Tværtimod ønsker vi at klare os selv på alle områder og alligevel bevare vor forbindelse til Danmark og det danske folk.

Statsministeren talte bl.a. om tryghed i sin åbningsredegørelse. Det kan jeg kun tilslutte mig. Også i Grønland ønsker vi at indføre en styreform, der giver os større tryghed og en basal viden om, hvad der foregår i vort land.

Regeringens udspil om en modernisering af det efterhånden stærkt nedslidte rigsfællesskab, som er mere »rigs« end »fællesskab«, ud fra en grundlæggende opfattelse, at der her er tale om tre ligeværdige partnere, hilser jeg ligeledes velkommen. Tre ligeværdige folk betyder for mig tre selvstændige nationer, der sammen koordinerer udenrigs- og sikkerhedspolitikken foruden en række andre i alle rigsdele vitale spørgsmål af fælles interesse. Det er for mig at se opgaven for danske, færøske og grønlandske politikere at løse i den nærmeste fremtid.

Jeg er glad for, at regeringsgrundlaget tilsyneladende åbner for en historisk åben og fordomsfri drøftelse af dette spørgsmål, som rummer så mange perspektiver for vort unge demokrati hjemme i Grønland.

På den baggrund vil jeg opfordre statsministeren til snarest at optage drøftelser med den grønlandske landsstyreformand for at afklare,

hvorledes en videre drøftelse af de grønlandske og formentlig også færøske selvstyreforberedelser kan sikres i et fælles forum, hvor Danmark, Færøerne og Grønland som tre ligeværdige folk skal prøve at finde frem til fremtidens koordination af et reelt fællesskab til afløsning af den forældede form for rigsfællesskab, vi kender i dag.

1951-aftalen om Grønlands forsvar er helt klart totalt ude af trit med tiden i dag. Den skal derfor ophæves og straks herefter erstattes af en ny med mindst lige så godt sikkerhedspolitisk indhold som den hidtil gældende, men med respekt for, at Grønland i dag selv kan og vil og tør indgå de aftaler, der skal indgås, og på en sådan måde, at det understøtter det grønlandske folks helt legitime og logiske krav om selv at indgå sådanne aftaler og selv høste de økonomiske og andre fordele, der måtte være forbundne hermed.

1951-aftalen er ganske enkelt forældet, langt mere forældet end ABM-traktaten, som USA selv ønsker ophævet med den begrundelse, at den er forældet. Det er ikke nok med en tillægsaftale, der justerer småting i aftalen. Aftalen skal ganske enkelt erstattes af en ny tidssvarende og med Grønland som aftalepartner. Også den opgave er jeg glad for at kunne anmode Danmarks nye liberale regering om at tage fat på snarest muligt.

Det tjener intet godt formål, at Danmark på udenrigs- og sikkerhedspolitikens område i dag fremstår som en kolonimagt, der indgår aftaler hen over hovedet på det folk, der skal lægge sjæl og land til aftalens indgåelse.

Derfor skal der her lyde en klar opfordring til regeringen: Fjern disse forældede systemer, der skærmer for alt det gode, som vores fællesskab på så mange områder indeholder.

Det grønlandske folk er gennemgående et venligt og gæstfrit folk, der elsker at vise gæstfrihed og hjælpsomhed på en ægte og værdig måde. Dette kommer ikke mindst til udtryk, når det drejer sig om relationer til Danmark og USA.

Det er derfor vigtigt for mig at understrege, at vort ønske og mål om en politisk og økonomisk selvstændighed ikke bygger på negative holdninger, hverken over for Danmark eller USA, men på et stærkt og uomtvisteligt ønske om at stå på egne ben.

Kl. 16.15

Vi har viljen og evnen til at koordinere vore fremtidige internationale aftaler med rigets øvrige interesser, således at disse aftaler ikke skader,

men tværtimod om muligt gavner rigets samlede interesser.

For at bevæge mig til noget mere jordnært og dagligdags vil jeg dernæst komme ind på misbrugsproblemer blandt grønlandere i Danmark. Her er der brug for en målrettet indsats ud over det heroiske arbejde, der i forvejen gøres af kræfter omkring Kofoeds Skole og andre kompetente rådgivningskontorer.

Afhængighed af alkohol og narkotika er lige så nedbrydende for den personlige selv værdsfølelse, som økonomisk afhængighed af overførselsindkomster er det på den nationale selv værdsfølelse. Nu er jeg så heldig, at jeg har nogle personlige erfaringer med hensyn til, hvad der kan lade sig gøre, når man ønsker at komme afhængighedsproblemer til livs. Derfor ved jeg også, at der i Danmark findes en række aldeles fremragende behandlingstilbud for personer med misbrugsproblemer af den ene eller den anden slags.

Jeg vil derfor anmode sundhedsministeren om at rette en henvendelse til en række af disse behandlingssteder, således at der på disse steder kan etableres målrettede behandlingstilbud for grønlandere, der er kommet i alkohol- og narkotikaafhængighed her i Danmark. Lad os give dem et tilbud om frigørelse fra disse nedværdigende lænker, således at de kan komme hjem og være med til at opbygge fundamentet for det moderne ædru og selvstændige grønlandske samfund.

Med de bemærkninger vil jeg til slut fra mit parti Siumut, der her i Tinget har taget initiativ til dannelsen af den nordatlantiske gruppe bestående af det ene færøske og begge grønlandske medlemmer af Tinget, ønske den nye regering rigtig god vind i sejlene. Vi er parat til et fordomsfrit samarbejde med regeringen og de enkelte ministre, uanset at vore politiske baggrunde unægteligt er forskellige.

Jeg ved, at forskelle kan gøres til styrke, og det er en kendsgerning, som jeg personligt håber at den nye integrationsminister vil arbejde ud fra. Det ser vi hver eneste dag hjemme i Grønland, hvor forskellige kulturer arbejder side om side i respekt for hinanden. Integration kræver en indsats fra alle de parter, der ønsker integration. Det kræver tolerance og ægte gæstfrihed, ikke blot materielt, men i allerhøjeste grad også følelsesmæssigt.

Lad os i det hele taget bestræbe os på at gøre selvstændighed og kærlighed til fundamentet for dette riges fremtid.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Næste taler er hr. Hogni Hoydal, Færøerne.

Hogni Hoydal (REP):

»Eitthvørt pláss er heimsins nalvi. Fyri tey, sum búgva og liva har«.

Ethvert sted er verdens navle for dem, der bor og lever dér.

Jeg ville gerne have fortsat denne tale på mit modersmål færøsk, men i forståelsens og dialogens navn vil jeg fortsætte på dansk. For forståelse og dialog er forklaringen på det lidt mærkværdige, at en færøsk republikaner – ein føroy-skur tjóðveldismaður – er valgt ind i det danske Folketing. Målet er at arbejde for forståelse, respekt og anerkendelse mellem den danske og den færøske nation.

Vi blander os ikke i dansk indenrigspolitik. Vi arbejder jo egentlig for at afskaffe de færøske folketingsmandater. Det sker ved, at den færøske nation vedtager sin egen grundlov og tager det fulde politiske og økonomiske ansvar for sit eget land.

Vi vil arbejde for, at vi i fællesskab kan sige et pænt og værdigt farvel til hjemmestyret, og at vi samtidig siger et pænt goddag til et nyt og bedre samarbejde mellem ligestillede folk og lande.

Kl. 16.20

Jeg vil også benytte lejligheden til at ønske den nye regering til lykke med sit arbejde. Statsministeren lagde i sin åbningstale bl.a. vægt på et opgør med gamle systemer og på et krav om fornyelse. Han lagde vægt på visioner for Danmark og for Danmarks rolle i verden. Han lagde vægt på frihed, demokrati, ansvar, solidaritet og lige rettigheder både for den enkelte, for de enkelte lande og i verdenssamfundet. Han lagde vægt på retten til at skabe sit eget liv.

Jeg synes, der er grund til på flere punkter at tage statsministeren på ordet, også når jeg ser verden fra et færøsk perspektiv, fra én af denne verdens mange navler.

Der er ingen tvivl om, at vi står midt i et historisk knudepunkt, et af de knudepunkter i historien, hvor store ændringer sker på samme tid i omverdenen, i de enkelte samfund. Magtstrukturer ændres, grænser og markeder flyttes, værdier sættes på prøve eller omvurderes, gamle orienteringspunkter flytter sig.

I disse historiske knudepunkter ligger jo flere udviklingsmuligheder åbne, og det er derfor fuldstændig afgørende, hvilke valg vi træffer. Grunden støbes til det samfund og den verdensorden, som bygges op efter dette.

Globaliseringen giver mulighed for demokratisering og lighed, men den rummer også, som vi allerede må konstatere, muligheden for en cementering og koncentration af de gamle magtstrukturer og den økonomiske ulighed.

Man fristes til at citere den tyske forfatter Karl Kraus' gamle sætning: »Vi har endnu en gang højnet vores niveau. Der er nu blot ét problem. Der er ingen, der befinder sig på det.«

Derfor er det tid til et opgør, som statsministeren siger. Ikke et opgør mellem folk eller mellem medmennesker, men et opgør med myterne og fordommene om hinanden. Og der er tid til visioner i den politiske debat, ikke mindst i forholdet mellem Danmark og Færøerne.

Færøernes selvstændighed bygger ikke på idealet om en gammeldags nationalstat. Tiden er for længst gået fra idealet om, at en stat skal være stor nok til at have sit eget hjemmemarked, der kan brødføde befolkningen, uddanne hele sit folk selv og være stor nok til at have et militær, der kan forsvare staten mod de ydre fjender.

Ingen stat kan i dag klare sig uden et forgretnet og tæt samarbejde med resten af verdens folk om økonomi, uddannelse, forskning, forsvar, miljø osv., og de internationale organer får jo større og større betydning for at sikre dette samarbejde. Det giver helt nye muligheder for ligestilling mellem folk og stater.

Det giver også de små nationer, som heldigvis aldrig har nok i sig selv, muligheden for at blive ligestillet demokratisk og for at tage det fulde politiske og økonomiske ansvar for deres eget land. Selvstændighed eller suverænitæt er stadig forudsætningen for at kunne tage sit ansvar i verden og samarbejde i de internationale organisationer.

Den færøske selvstændighedskamp bygger således på denne vision om fuld demokratisk ligestilling. Den er ikke et ønske om at afskære relationer. Den er ikke et ønske om at værne sig mod omverdenen, men at åbne sig mod omverdenen. Den bygger på visionen om, at verden skabes af kulturel mangfoldighed og demokratisk bæredygtige enheder. Den bygger præcis på visionen om frihed, demokrati, ansvar og solidaritet, som statsministeren fremhæver i sin tale. Så jeg håber, I forstår mig; når jeg siger: Det må ikke blive med visionerne som med tilføjesen til lovene, at disse visioner gælder ikke for Færøerne.

Derimod kan Danmark ved at lytte, samarbejde og skabe forståelse være et foregangsland i verden også på dette område. Ved at støtte selv-

stændighedsbevægelserne i Nordatlanten kan Danmark være med til at sætte handling bag visionerne om en mere demokratisk og ligestillet verden.

Danmark kan få et godt, stærkt og fordomsfrit samarbejde med de nationer, der midt i Nordatlantens enorme spisekammer vil kæmpe for miljøbeskyttelse og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne. Det vil skabe respekt ikke blot mellem vores nationer, men over hele verden.

Så vi vil gerne tage statsministeren på ordet, når han siger, at det, der bevæger et samfund fremad, er mennesker, et folk, der tror på sig selv, sætter sig nogle mål, yder hver sit for at skabe fremskridt.

Vi vil også gerne tage statsministeren på ordet, når han taler om at komme ud af umyndiggørelse, stive systemer og passive overførsler. Vi ved af erfaring på Færøerne, at passive overførsler af penge ikke skaber et bæredygtigt og solidarisk samfund. Vi ved derimod, at der er en sammenhæng mellem det at tage det politiske ansvar og den økonomiske og sociale udvikling.

KL 16.25

De seneste 4 år har det færøske landsstyre holdt to tredjedele af det danske statstilskud uden for samfundsdriften. I stedet er gæld tilbagebetalt og penge sat til side for at have noget at stå imod med i værre tider.

Det har ikke ført til sociale nedskæringer eller en værre økonomi, tværtimod. Det er sjældent gået bedre i erhvervslivet, og de øgede indtægter til landskassen er gået til social- og sundhedsområdet, uddannelse, kultur og infrastruktur. Prioriteringen er blevet bedre og mere solidarisk.

Det har gjort det muligt at overtage det fulde økonomiske ansvar for skolevæsenet og den offentlige forsyning fra den 1. januar med en tilsvarende reduktion i bloktilskuddet på 367 mio. kr. Dette er et meget stort skridt, som kun har været muligt, fordi en økonomisk selvstændighedspolitik har været ført.

Men det er jo klart, at der er mange, der er utrygge på Færøerne, når de hører disse tal og disse proportioner, selv om det tages af et overskud og der ikke laves nedskæringer, for det er også nødvendigt at forstå proportionerne i disse forhold. Hvis det overføres til danske forhold, svarer det til, at Danmark sagde nej tak til 40 mia. kr. årligt eller 150 mio. kr. om dagen. Det er proportionerne, og jeg fastholder, at der er en sammenhæng mellem at tage det økonomiske,

politiske ansvar og den økonomiske, sociale udvikling.

Man kan spørge lidt retorisk: Hvis Danmark var et hjemmestyre, lad os sige i Tyskland, der gennem årtier havde modtaget et beløb, der svarer til 150 mia. kr. årligt i tilskud, ville Danmark så være et selv bærende samfund? Ville den danske økonomi have udviklet sig, som den har gjort? Ville det være et mere solidarisk samfund? Jeg tror, svaret giver sig selv.

Vi vil derfor også gerne tage statsministeren på ordet, når han taler om det danske uddannelsessystem. Han siger, at vi skal udvikle en selvstændighedskultur. Lad os følge denne vision til dørs, og lad os udbrede den også til Nordatlanten og til Færøerne og Grønland.

For det er jo nødvendigt at forstå, at afhængighedsforholdet mellem Danmark og Færøerne, det økonomiske og det administrative, er bygget op gennem århundreder, og det må begge parter tage et ansvar for. For selvfølgelig har begge parter jo også fået noget ud af det, og det er nødvendigt at finde en rimelig afvikling, der kan skabe en vis tryghed og afklaring i det færøske folke.

Færøerne vil være selvstændigt om meget kort tid. Det er på tide at erkende det og at finde de samarbejdsformer, som kan skabe fortsat gode og stærke relationer mellem vore nationer.

Vi har indgået et samarbejde med repræsentanterne fra den grønlandske nation her i Folketinget med samme formål. Vi har dannet en nordatlantisk gruppe, der vil arbejde for oplysning og forståelse for Færøernes og Grønlands selvstændighedsprocesser og for visionen om, at vi i den nærmeste fremtid vil samarbejde som tre selvstændige nationer, Danmark, Færøerne og Grønland.

Det betyder ikke, at det er her i Folketinget, at beslutningerne skal træffes, eller at selvstændigheden gives herfra. Det er selvsagt det færøske og det grønlandske folk, der i henhold til folkeretten og selvbestemmelsesretten vælger deres egen styreform og deres egen selvstændighed.

Men nøglen til, at et folk, en nation kan sætte sine mål og foretage et reelt, frit og demokratisk valg, er, at den anerkendes i henhold til folkeretten, for med selvbestemmelsesretten og folkeretten følger jo ikke bare selve den endelige beslutning; med den følger også retten til ligeværdige forhandlinger om vilkårene i overgangen til selvstændighed; med den følger retten til at forhandle rimelige aftaler og overgange både administrativt og økonomisk, og der følger spille-

regler med, så der ikke skabes unødvendige tvister og konfrontationer.

Derfor vil jeg også gerne tage statsministeren på ordet, når han i sin åbningstale taler om tre ligeværdige folk i Danmark, i Grønland og på Færøerne, og jeg håber, at han vil bekræfte, at der heri også ligger anerkendelsen af det færøske og det grønlandske folks selvbestemmelsesret i henhold til folkeretten.

Det ville give ikke blot den afspænding mellem Danmark og Færøerne, som statsministeren taler om, men afklaring, forståelse og dialog. Det ville også umiddelbart løse de tvister, som vi har haft på det seneste, hvor de danske myndigheder ikke har villet anerkende det færøske sprog som det færøske nationalsprog, men blot som et regionsprog.

Det ville også løse de problemer, hvor færinger i Danmark lever i en slags ingenmandsland, hvor de formelt er danske statsborgere, men i flere tilfælde behandles som en minoritet uden en minoritets rettigheder.

Kl. 16.30

Folketingets computere har en indbygget stavetkontrol. Når man skriver ordet selvstændighed, understreges det og angives som mistænkeligt eller ukendt ord. Jeg håber, at det er udtryk for nogle af de stive systemer, som skal ændres under denne regering.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Næste taler er Lisbeth L. Petersen, Færøerne.

Lisbeth L. Petersen (V):

Jeg vil først begynde med at ønske det nyvalgte Folketing og den nye danske regering til lykke med valget.

Som nyvalgt folketingsmedlem for Sambandspartiet på Færøerne og som partiformand er det med både glæde og respekt, at jeg står her på talerstolen i dag. Det var de færøske vælgeres ønske, og det er vi meget taknemlige for. Som det eneste færøske parti har Sambandspartiet det i sit program, at man vil bevare den grundlovssikrede mulighed for at have to færøske repræsentanter her i det danske Folketing. Det er også en helt naturlig følge af den samhörighed inden for rigsfællesskabet, som Sambandspartiet står for. Folketingsmandaterne giver mulighed for et konstruktivt samarbejde og en tillidsfuld dialog, som vil gavne begge parter.

Det er også glædeligt at høre, at den nye statsminister, hr. Anders Fogh Rasmussen, nævner regeringens holdning til Færøernes fremtid,

hvor statsministeren lægger vægt på at forbedre den tone, som har været ret anspændt de sidste år.

Statsministeren slår fast, at Færøernes fremtid besluttet af det færøske folk selv, og derved bliver det skåret ud i pap, at er det det færøske ønske, at man vil have en suveræn stat, så vil det blive respekteret. Men hvis det er det færøske ønske, at man vil udvikle samarbejdet inden for rigsfællesskabet, så vil det blive respekteret. Jeg vil endnu en gang understrege, at det er den sidstnævnte løsning, som tiltaler Sambandspartiet. Det er den løsning, som vi har i vores program.

Statsministerens åbningstale var positiv på så mange måder, og det har vi også noteret os. Sambandspartiet gik til valg med tre hovedpunkter: rigsfællesskabet, personlig frihed for den enkelte og tryghed i velfærdssamfundet.

Angående de økonomiske og sociale forhold på Færøerne kan jeg ikke rigtig tilslutte mig den beretning, som lige er blevet fremført her.

Men ellers vil jeg slutte denne korte tale med håbet om et godt, konstruktivt samarbejde i fremtiden mellem Færøerne, Grønland og Danmark til gavn for alle tre lande.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Sidste taler i denne omgang er hr. Kristen Touborg. Taletiden er maksimum 10 minutter.

Kristen Touborg (SF):

Mit såkaldte privatistindlæg tager udgangspunkt i nogle af de løfter, der er afgivet før, under og efter valget, og konsekvenserne heraf.

Der er givet mange løfter fra den nuværende regerings side, og jeg vil godt tage nogle få eksempler. Nedskaeringen af ulandsbistand med 1½ mia.-2 mia. kr. tror jeg nu nærmere ulandene opfatter som en trussel end som et løfte. Denne omvendte Robin Hood-politik at tage fra de allerfattigste, for at vi herhjemme kan få en endnu bedre levestandard, end vi har i forvejen, er jeg ret uforstående over for.

Jeg går også ind for at forbedre levestandarden, men ikke for enhver pris. Forslaget om at skære i ulandsbistanden er bare for egoistisk og for usselt, synes jeg. Det er i hvert fald ikke her, regeringen er de svages værn, som statsministeren talte om tidligere.

Kl. 16.35

Et andet løfte, som Venstre har givet, lyder: Skattestop fra dag 1. Hvordan lever de så op til dét? Ja, skidt, må man sige, og det er ikke kun

noget, som jeg finder på, det er sådan set noget, der er folk, der står langt nærmere Venstre end mig, der siger. Jeg kan således oplyse, at Peter Gæmelke, Landsbrugsraadets præsident, i Landsbladet den 30. november under overskriften, at V og K svigter deres valgløfter, siger, at det er stik imod de valgløfter, Venstre og De Konservative har været ude at give i valgkampen.

Nu har Venstre så forsvaret sig med at sige, at det er jo ikke til at lave om igen, skattekortene er sendt ud, og det vil være alt for bureaukratisk osv. osv.

Jeg er kommet i tanker om, at sådan har Venstre ikke altid set på det. For et par år siden, i slutningen af 1998, da var Venstre sådan set ikke i tvivl om, at det var muligt, selv om skattekortene var sendt ud, at ændre i grundskatten, fordi man da indførte et loft over grundskatten. Da kunne man godt ændre på tingene efterfølgende.

Det kan man åbenbart ikke nu. Nu er det ikke, fordi jeg mener, at man skal lægge loft over grundskatten, det er sådan set ikke det, der er mit ærinde, men mit ærinde er, at man skal helst holde de løfter, man giver.

Et tredje område, som jeg gerne lige vil indomkring, er et løfte, som jeg faktisk tror at store dele af de Venstrefolk, som er almindelige bønder, er dybt betænkelige ved. Det er et løfte, som fødevareministeren har givet i Børsen i tirsdags, altså den 4. december, et løfte, der går ud på, at landbrugsloven skal liberaliseres på næsten alle punkter, og den nye fødevareminister siger ifølge Børsen, at hun især ønsker at ændre i tre forhold i den nuværende landbrugslov. Det drejer sig specifikt om lovens krav til areal, antal dyreenheder pr. ejendom, antal ejendomme, den enkelte landmand må eje, og at koblingen mellem dyreenheder og areal skal skæres væk. Og det kan lade sig gøre, når det lykkes at få gang i de nye anlæg til gylleseparering.

Det kan jo lyde meget godt, at der nu skal være liberalisering på landbrugsområdet, og at der nu skal være frihed til at gøre på landbrugsområdet ligesom på alle andre industriområder, altså at man producerer bare løs. Men man må jo bare sige, at der er den forskel på almindelige industrivirksomheder og landbruget, at landbruget er altså undergivet en anden grundlov.

Vi har nemlig den omstændighed, at jorden er den begrænsende ressource, og det betyder, at hvis den nye fødevareminister vil genindføre herremandsvældet, som vi kendte det for et par

hundrede år siden, så kræver det, at man dermed æder almindelige bønder – ja, deres gårde. I og med at vi kun har en begrænset mængde jord, kan man nu engang ikke lave herregårde, uden at man samtidig æder bønderne, og det er jeg faktisk ret meget imod. Det er en udvikling, som jeg vil sætte et meget stort spørgsmålstegn ved. Er det virkelig sådan, at det skulle være Venstres politik? Er Venstres nye landbrugspolitik virkelig sådan, at man skal have genindført de helt store ejendomme, som vil blive ejet af meget kapitalstærke enheder som forsikrings-selskaber, banker og pensionskasser?

Jeg tror ikke, at det brede flertal af Venstre-bønder er enige i denne form for politik, så jeg kan kun sige til Venstre: Hvis det er den nye politik, så siger jeg velbekomme.

Kl. 16.40

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en god debat. Vi har været vidt omkring. Jeg synes også, man kan sige, at det har været en meget fred-sommelig debat, og at vi i hvert fald kan konkludere her ved afslutningen af debatten, at partierne ikke har talt sig længere fra hinanden, og det er et godt udgangspunkt.

Jeg vil, inden jeg går over til at svare de enkelte ordførere, trække fire generelle spørgsmål frem, som har været rejst fra flere sider undervejs. Det første er, at flere ordførere har efterlyst noget mere konkret fra regeringen og også efterlyst mere konkrete svar fra regeringspartierne ordførere under debatten. Her er jeg altså nødt til at sige, at denne regering har ved sin tiltræden fremlagt et ganske detaljeret regeringsprogram, og jeg tør egentlig godt sige det mest detaljerede regeringsprogram, nogen regering har præsenteret i forbindelse med sin tiltræden. Det er et regeringsprogram, der giver en helt enestående mulighed for at bedømme regeringens politik på både kort og lang sigt ved den første debat i Folketingssalen.

Ud over dette regeringsprogram, som er beskrevet i denne publikation, »Regeringens første 100 dage«, har regeringen i tilslutning til den redegørelse, jeg afgav i Folketinget i tirsdags, præsenteret en oversigt over de initiativer, regeringen vil tage inden for de første 100 dage. Det er en hidtil uset detaljeret gennemgang af en ny regerings grundlag fra starten af.

Så kan jeg så sige, at det, som derudover forestår, er en detaljeret udmøntning af en række forslag på det nye finanslovsforslag for 2002, som

regeringen vil præsentere i januar måned. Der bliver rig lejlighed til i forbindelse med førstebehandling af finanslovsforslaget at gå yderligere i dybden, hvis der måtte være ønsker om det.

Det næste punkt, jeg så godt vil tage op, er spørgsmålet: Jamen hvordan skal alt det her nu finansieres? Flere har med rette interesseret sig for det, og regeringen kan kun være tilfreds med, at der er en sådan omhyggelighed hele vejen rundt med at sikre, at der nu også er økonomisk dækning for det, regeringen og andre måtte ønske at få sat ind på finansloven.

Jeg vil gerne understrege kraftigt, at regeringen vil fremsætte et finanslovsforslag, hvor der er anvist finansiering af alle punkter krone for krone. Det kommer der ikke til at herske den mindste tvivl om. Regeringen fremlægger som sagt sit finanslovsforslag i januar måned, og jeg kan allerede nu fastslå, at den finanspolitik, regeringen med dette forslag lægger op til, vil være stabil, og stramhedsgraden vil være omtrent uændret.

Et tredje tema, jeg godt vil berøre her indledningsvis, er det spørgsmål, som jeg tror især hr. Lykketoft rejste. Vil regeringen respektere indgåede aftaler og forlig? Man kan sige, at det ikke burde være nødvendigt at stille et sådant spørgsmål, men når det nu er stillet, skal jeg gerne understrege, at det er selvkært. Naturligvis vil regeringen respektere indgåede aftaler og forlig.

De to regeringspartier har dog allerede under forhandlingerne om dannelsen af den nye regering signaleret, at der vil blive indkaldt til forhandlinger om fornyelse af folkeskoleforliget. Det er ikke holdt skjult for nogen, at regeringen har et ønske om, at der foretages ændringer i folkeskoleforliget; det er sagt klart på forhånd. Det er naturligvis folkeskoleforligspartierne, der som de første bliver indbudt til de drøftelser, men jeg kan i øvrigt oplyse, at regeringen ønsker at indbyde alle Folketingets partier til drøftelser om fornyelser inden for folkeskolen.

Kl. 16.45

Det næste spørgsmål er det, der blev rejst vedrørende en mulig besparelse på bevillingerne til såkaldt aktivering. Det er et spørgsmål, der vil blive taget op i forbindelse med drøftelserne om finanslovsforslaget for 2002. Jeg kan forsikre, at regeringen i sit finanslovsforslag vil budgettere aktivrammen, som den hedder, under fuld respekt for de gældende regler og aftaler på dette område.

Det er jo velkendt, at der på dette område i år har været et mindreforbrug på op imod 2 mia. kr. Det er regeringens opfattelse, at en besparelse på 1,5 mia. kr. er helt realistisk og gennemførlig i fuld respekt for indgåede aftaler og forlig.

I øvrigt kan jeg oplyse, at regeringen i løbet af det kommende år vil lægge op til drøftelser med Folketingets partier om en reform af arbejdsmarkedspolitikken. Den vil efter regeringens ønske bl.a. indeholde indførelse af resultataflønning på aktiveringsområdet, en liberalisering af arbejdsformidlingen og en udvidelse af ungeordningen, som vi jo allerede har diskuteret. Det vil efter regeringens klare opfattelse give flere i beskæftigelse og dermed også mindre, offentlige udgifter.

Endelig vil jeg som det fjerde generelle punkt nævne udlændingepolitikken. Regeringen har fremlagt en række helt klare målsætninger på udlændingeområdet. Det har vi gjort i rege-
ringsgrundlaget, og det har vi også gjort i 100-dages-programmet. Regeringen vil stramme udlændingelovgivningen op, både når vi taler om asyl og familiesammenføring. Derudover vil regeringen fremlægge forslag til en forbedret og mere effektiv integration, ikke mindst når det gælder om at forbedre indvanderers kundskaber i dansk og at få dem i arbejde. Vi vil også fremlægge forslag om at skærpe betingelserne for at opnå dansk indfødsret. Bl.a. skal udlændinge, der har begået særlig grov kriminalitet, ikke kunne blive danske statsborgere.

Jeg vil gerne understrege, at det er en selvfølge, at regeringens udspil på udlændingeområdet vil være i fuld overensstemmelse med alle vore internationale forpligtelser. De spredte forsøg på at skyde regeringen noget andet i skoene tager jeg derfor helt roligt og afslappet.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at regeringens hensigt er, at vi reducerer antallet af udlændinge, der kommer hertil, bl.a. for at det kan give os flere kræfter til at få de indvandrere, der allerede er her, i arbejde.

Jeg tror, det var fru Pia Kjærsgaard, der sagde, at regeringen ville bruge en 4 måneders tid på at komme med et udspil, og det ville fru Pia Kjærsgaard også gerne give regeringen. Jeg tror, jeg kan sige til fru Pia Kjærsgaard, at vi vil være hurtigere end det. Der er nedsat et udvalg i regeringen med ministeren for flygtninge, indvandrere og integration i spidsen. Udvalget tæller også beskæftigelsesministeren og justitsministeren, og de er nu i fuld gang med at udforme et udspil, der er endnu mere detaljeret end det, der

allerede ligger i regeringsprogrammet. Jeg regner med, at dette udspil er klar i løbet af nogle få uger, derefter vil vi drøfte det med repræsentanter for kommunerne, og når vi har hørt kommunernes råd om, hvor man kan sætte ind og stramme, og hvor vi kan forbedre integrationsindsatsen, vil regeringen på det grundlag udarbejde lovforslag, som vi vil forhandle med alle Folketingets partier. Regeringens sigte er, at vi kan få en bred aftale om de nødvendige stramninger af udlændingepolitikken.

Kl. 16.50

Dette er efter min opfattelse, hvad der skal til for at skabe tryghed i den danske befolkning om den førte udlændingepolitik. Det er også min klare opfattelse, at der i befolkningen er en stærk forventning om, at partierne fordomsfrit og åbent nu vil gå ind i drøftelser og forhandlinger, der kan føre til nødvendige opstramninger i udlændingepolitikken.

Så til besvarelser af nogle af de spørgsmål, som ordførerne har rejst i løbet af debatten i dag.

Først vil jeg takke hr. Jens Rohde og fru Pia Christmas-Møller for deres indlæg. Det vil næppe være nogen stor overraskelse, at jeg kunne nikke anerkendende til det, som de to ordførere førte frem. Jeg synes, de gjorde det på en overbevisende og dygtig måde, og regeringen er fuldt tryk ved at være bakket op af to så dygtige ordførere. Jeg kan sådan set ikke føje mere til end at fastslå, at jeg kunne ikke rigtig finde noget i det, de to ordførere førte frem, som jeg var uenig i.

Så skal jeg også sige, at ud over forventningen til at høre regeringspartierne ordførere i dag havde jeg også stemt mit sind til højtid og forventning ved at skulle høre hr. Mogens Lykketoft, og jeg blev da bestemt heller ikke skuffet. Hr. Lykketoft levede jo ganske op til mine forventninger, om end jeg selvfølgelig må udtrykke fuld forståelse for, at det skal have sin tid at finde sig til rette i den nye position og bl.a. at få besluttet, hvad det er, regeringen nu skal angribes for. Men jeg giver gerne den fornødne tid til, at det finder sit leje.

På den ene side valgte hr. Lykketoft en på nogle punkter ret giftig og hård kritik af regeringen; men på den anden side sagde hr. Lykketoft også, at den tale, som jeg holdt i tirsdags, på lange strækninger var afskrift fra min forgænger. Men se, begge dele kan jo ikke rigtig passe. Det kan jo ikke være både ganske forfærdeligt og samtidig ren afskrift fra forgængerens. I så fald har hr. Lykketoft måske i hvert fald et forklaringsproblem over for sit parti. Men det skal jeg

ikke opholde mig længere ved, for alt må have sin tid, og det vil selvfølgelig forenkle debatten den dag, hr. Lykketoft beslutter sig for, hvilken type kritik det er, der skal satses på.

Jeg skal også med det samme sige, at jeg egentlig vil kvittere positivt for de kommentarer, som hr. Nyrup Rasmussen kom med i umiddelbar tilslutning til min tale i tirsdags. Jeg synes bestemt, de var afdæmpede og imødekommede. Jeg hæftede mig ved, at hr. Nyrup Rasmussen ved den lejlighed sagde, at han stadig kunne fornemme lidt af valgkampen i den tale, jeg holdt i tirsdags, og her vil jeg gerne sige til hr. Nyrup Rasmussen, at det var en meget forsigtig udlægning af det, jeg sagde. Jeg vil gerne slå fast, at der kunne fornemmes ganske meget fra valgkampen i den tale, jeg holdt i tirsdags, for det var nemlig hensigten.

Vi har det sådan, at det, vi sagde op til valget, siger vi også efter valget, og derfor kunne hr. Nyrup Rasmussen genkende ganske mange ting fra valgkampen i det, der blev sagt i redegørelsen i tirsdags. Sådan vil jeg nemlig have det, og sådan vil regeringen have det: det, der blev lovet op til valget, vil blive lagt frem og søgt gennemført i Folketinget efter valget. Så det var en rigtig observation, om end udtrykt forsigtigt, og jeg vil godt forstærke den ved at sige: Ja, sådan var det, sådan er det, og sådan vil det blive.

Så sagde hr. Lykketoft, at valgets resultat jo nok var udtryk for, at der i befolkningen nu var et ønske om, at de dér Venstretroldmænd skulle have chancen for at vise deres tryllekunster. Det var nærmest hr. Lykketofts analyse af valgets resultat. Jeg tror, det er mere enkelt end netop det, for jeg tror sådan set, at resultatet snarere er udtryk for, at vælgerne netop opfatter det sådan, at der ikke er tale om tryllekunster, men har tillid til, at det, der blev sagt før valget, vil blive søgt gennemført efter valget, og at vore ord har pariskurs, har fuldt pålydende værdi.

Kl. 16.55

Jeg trækker netop det punkt frem, fordi hr. Lykketoft rejste debatten om det særlige pensionsbidrag. Da jeg hørte hr. Lykketoft tale om dette særlige pensionsbidrag, kom jeg til at tænke på en række af de ting, som hr. Lykketoft har været med til at gøre i tidens løb, og som jo netop ofte har haft karakter af tryllekunster. Jeg trækker det også frem, fordi jeg tror, at valgets lære er, at man skal være meget, meget påpasselig med, at ting er det, de giver sig ud for at være, og det siger jeg i tilslutning til debatten om

det særlige pensionsbidrag, fordi det gav mig mindelser om nogle ting i tidens løb.

Tag f.eks. sådan noget som bruttoskatten. Da hr. Lykketoft blev finansminister, indførte han under dække af navnet arbejdsmarkedsbidrag en bruttoskat, og den blev solgt til befolkningen under den overskrift, at når ledigheden faldt, så skulle bruttoskatten falde – eller rettere: Arbejdsmarkedsbidraget skulle falde, fordi det var et bidrag, der kun skulle gå til at finansiere bl.a. ledighedsudgifter, og når ledigheden faldt, skulle arbejdsmarkedsbidraget også falde.

Hvad skete der? Ja, den tidligere regering har i hvert fald brystet sig af, at ledigheden faldt. Men faldt det såkaldte arbejdsmarkedsbidrag? Nej, det gjorde det ikke. Det var og forblev en bruttoskat, og det er sådan noget, der er med til at skabe mistillid: Man sælger en ting for noget andet end det, den er.

Pinsepakken er et andet eksempel. Før sidste valg blev det garanteret boligejerne, at intet ville ske, men så lukkede valglokalerne, og så ved vi, hvad der skete.

Lad mig trække et tredje eksempel frem, nemlig Den Sociale Pensionsfond. Det er jo en lang, lang historie. I 1960'erne og lidt op i 1970'erne blev der opkrævet et særligt bidrag til Den Sociale Pensionsfond, og det skabte forventninger om, at når der kræves et sådant særligt bidrag op, skabes der en fond med nogle penge, der kan bruges på et eller andet tidspunkt. Vi kender alle sammen historien om Den Sociale Pensionsfond.

Det fører mig så frem til debatten om det særlige pensionsbidrag. Det hedder sådan, fordi det blev indført af den tidligere regering som et bidrag til en særlig pensionsopsparing. Det ved vi meget om, for jeg var selv med ovre på hr. Lykketofts kontor, da aftalen blev lavet. Det var netop et bidrag til pensionsopsparing, og meningen med pensionsopsparing er jo, at det, man betaler ind, går ind på en konto, og man får det igen med renter og renters rente. Det er pensionsopsparing.

Men året efter blev det lavet om. Det blev lavet om, så der ikke længere er sammenhæng mellem det, man betaler ind, og det, man får udbetalt, og så er det jo ikke længere et pensionsbidrag. Hvad er det så? Det er en skat, og så skal man kalde det en skat i stedet for at stikke folk blå i øjnene og sige, at det er opsparing til pension, for det er det jo ikke. Det er en skat.

Da jeg hørte det om troldmænd og tryllekunstnere, kom jeg til at tænke på, at det er utro-

lig farligt i politik, hvis man skaber mistillid mellem befolkningen og politikerne ved at indføre smarte ordninger under dække af noget andet end det, de er. Til det kan jeg godt sige, at det vil være kendetegnende for denne regering, at det, den laver, vil også være det, vi forklarer, det er. Vi prøver ikke at gøre noget til noget andet end det, det er, og derfor: Når nu det særlige pensionsbidrag er her, skal det også være en pension og ikke en skat. Hvis der så er nogle, som mener, at der er behov for en anden omfordelingspolitik, jamen så må man gøre det gennem skattepolitikken og på anden vis og ikke ved at bilde befolkningen ind, at der spares op til pension, selv om man i virkeligheden lader det være en skat.

Det er filosofien bag regeringens politik, og jeg tror faktisk, at alle, der deltager aktivt i politik, burde lægge sig det på sinde. Alt andet er nemlig med til at skabe mistillid mellem vælgerne og de folkevalgte.

Kl. 17.00

Så vil jeg også sige, at hvis man skal skabe respekt for opsparing i dette samfund og skabe lyst til at spare op til alderdommen, tror jeg, det er vigtigt, at folk får en klar fornemmelse af, at det, man betaler ind, får man også ud, og at det, man betaler ind, er beskyttet mod, at politikerne laver overgreb på det. Jeg tror, det er noget helt fundamentalt for at skabe tillid i befolkningen til, at det kan betale sig at spare op til alderdommen, og jeg tror, vi alle sammen kan lære af det.

Hr. Lykketoft gjorde meget ud af, at den nye regering arver et stærkt fundament. Jo, jo, det kunne være ringere, bestemt, det har vi jo prøvet en gang før, i 1982. Al anerkendelse til den tidligere regering. Men jeg er bare nødt til at sige, at der er altså ting, der er behov for at gøre bedre.

Det er en kendsgerning, at i løbet af 1990'erne skete der ikke rigtig noget med antallet af personer på overførselsindkomst, når vi regner det hele med. På trods af en økonomisk fremgang er der stort set det samme antal på overførselsindkomst i dag, som der var i 1992-93. Antallet af modtagere af langvarig kontanthjælp og revalidering er ikke faldet, men tværtimod steget på trods af den økonomiske fremgang, over halvdelen af indvandrere er uden arbejde, væksten i de offentlige udgifter i løbet af 1990'erne var mere end det dobbelte af det, den daværende regering satte sig som mål i begyndelsen af 1990'erne, og alt det har ført til konstante stigninger i beskatningen. Og uden at jeg på nogen måde skal forsøge at dramatisere situationen, så

vi jo også forleden, at Det Økonomiske Råd er kommet på gaden med en rapport, der antyder, at der kan blive tale om en stigning i ledigheden i de kommende år.

Dette er bare sagt for at sige, at vel er der et godt fundament for dansk økonomi, bl.a. fordi der jo har været bred enighed siden 1982 om at føre fastkurspolitik, og al respekt for og anerkendelse af det. Men der er altså ting, der kan og skal gøres bedre, og det er dét, den nye regering vil tage fat på.

Jeg siger tak til hr. Lykketoft for tilsagnet om, at Socialdemokratiet vil være konstruktiv opposition. Om end det blev ledsaget med bemærkninger, der varsler, at det også bliver en hård opposition, noterede jeg mig, at hr. Lykketoft lagde op til konstruktiv opposition, og jeg vil gerne sige, at regeringen er parat til at forhandle med alle, også med Socialdemokratiet.

Til fru Pia Kjærsgaard vil jeg sige tak for tilsagnet om at være loyal opposition. Jeg er ganske opmærksom på, som også fru Pia Kjærsgaard understregede, at der er punkter, hvor Dansk Folkeparti ikke er helt enig eller delvis enig med den nye regering.

Fru Pia Kjærsgaard trak især spørgsmålet om EU frem og understregede, at der ikke er nogen grund til, at regeringen begynder at forhaste sig i spørgsmålet om nye folkeafstemninger om afskaffelse af de danske forbehold. Her kan jeg sige til fru Pia Kjærsgaard, at det er ingenlunde tilfældigt, hvad der står i regeringsprogrammet. Ingen skal være i tvivl om, at regeringen er af den klare opfattelse, at forbeholdene skader danske interesser, og ingen bør heller være i tvivl om, at det er regeringens klare hensigt, at vi en dag kan komme af med forbeholdene. Jeg tror også, fru Pia Kjærsgaard er klar over, at det er regeringens politik. Men det er samtidig regeringens klare holdning, at der skal være en ret bred tilslutning i befolkningen til at afskaffe forbeholdene, før det er meningsfyldt at udskrive nye folkeafstemninger om dem.

Der var en klar afgørelse i september sidste år med et nej til euroen, og selv om jeg var ked af beslutningen og mener, at den er skadelig for danske interesser, agter vi naturligvis at respektere den fuldt ud. Jeg sagde i valgkampen, og jeg vil godt gentage det i dag: Det er med til at skabe mistillid mellem vælgerne og politikerne, hvis der i befolkningen dannes et indtryk af, at vi, der ønsker et ja til at komme af med forbeholdene, bliver ved med at kalde til nye folkeafstemninger, indtil vi får det ja, vi vil have.

Kl. 17.05

Jeg tror virkelig, at her skal man passe meget på, hvis der ikke skal skabes et dybt svælg i det danske folkestyre mellem befolkningen og det, der af befolkningen opfattes som en politisk elite, der bare pinedød vil have det ja. Det er jeg meget opmærksom på. Men det ændrer selvfølgelig ikke på, at jeg mener, at det vil være det rigtige for Danmark at komme af med forbedringerne.

Jeg vil gerne fra den position, jeg nu har fået, stå i spidsen for en konstruktiv debat om Danmarks fremtid i EU og Europa, og jeg håber, at vi på det grundlag kan få en offensiv og fremadrettet debat om, hvordan vi varetager danske interesser bedst i EU og Europa, og hvordan Danmark kan yde et bidrag til opbygningen af det nye Europa.

Hr. Holger K. Nielsen befinder sig jo også i en ny situation, men det var egentlig ganske oplivende at opleve hr. Holger K. Nielsen i dag. Når jeg har oplevet hr. Holger K. Nielsen under de senere debatter her i Folketinget, er jeg kommet til at tænke på, at hr. Holger K. Nielsen næsten var faldet i søvn, for det var sådan set hr. Holger K. Niensens og SF's rolle i forhold til den tidligere regering. Der var ikke meget at komme efter, der var ikke meget liv i det foretagende.

Men jeg skal sandelig love for, at hr. Holger K. Nielsen er vågnet op til dåd i dag. Man fik næsten indtryk af, at hr. Holger K. Nielsen er livet op ved tanken om, at nu er der en ny regering og en ny situation og nye muligheder for SF. Man kunne næsten fornemme på hr. Holger K. Nielsen, hvordan han så den nye situation, og at han nu kunne benytte den, så det tegner godt. Det tegner livligt og lovende, bestemt!

Hr. Holger K. Nielsen tilkendegav faktisk også, at SF vil være at finde i konstruktiv opposition. Det var næsten samme ordvalg som hr. Lyketofts, så hvem ved: Måske kan man forestille sig en lille konkurrence om at være med til at påvirke dansk politik.

Jeg skal sige til hr. Holger K. Nielsen, at jeg vedstår det, jeg sagde i valgkampen om, at jeg vil se meget positivt på overvejelser om, hvordan vi kan styrke arbejdsudbuddet, også på den måde at ældre bliver tilskyndet til eller får lyst til at være længere tid på arbejdsmarkedet. Her rejste hr. Holger K. Nielsen tanker vedrørende nye regler om efterløn. Man kunne også forestille sig andre ting, og jeg kan sige, at regeringen forbereder et samlet udspil med initiativer til, hvordan vi kan styrke arbejdsudbuddet i det

danske samfund. Det er der nemlig brug for i de kommende år, og her mener jeg, at hr. Holger K. Niensens idé må indgå på linje med andre ideer. Regeringen vil så bearbejde dem og komme med et samlet udspil på et senere tidspunkt.

Så rejste hr. Holger K. Nielsen spørgsmålet om menneskerettighedspolitikken. Hr. Holger K. Nielsen havde positivt noteret sig, at regeringen har besluttet at etablere en særlig menneskerettighedsenhed i Udenrigsministeriet, og det skal netop ses i lyset af, at regeringen gerne vil sætte mere fokus på menneskerettigheder.

Til de specifikke spørgsmål, som hr. Holger K. Nielsen rejste, kan jeg nævne, at i relation til spørgsmålet om Taiwan-politikken og visumpolitikken over for ledende politikere fra Taiwan kan jeg sige, at den danske visumpolitik over for Kina ligger fast. Den er en følge af Danmarks etkinapolitik og er fast forankret i EU, og i øvrigt går den tilbage til retningslinjer fra 1988, som skiftende regeringer har været enige om at følge.

Med hensyn til Rusland, Tjetjenien og Kina kan jeg sige, at naturligvis ligger der i dét, at der etableres en menneskerettighedsenhed, at regeringen vil sætte fokus på menneskerettigheder, også i Rusland og Kina. Men regeringens udenrigspolitik vil fortsat blive tilrettelagt løbende og i tæt samarbejde med de øvrige EU-lande. Hr. Holger K. Nielsen ved også godt, at for at det skal foregå med styrke og være meningsfyldt, sker det bedst ved, at vi koordinerer vores bestræbelser på det område med de øvrige EU-lande.

Kl. 17.10

Fru Marianne Jelved var ikke indstillet på at følge ånden i Ombudsmandens nylige afgørelse om at offentliggøre karakterer. Det var jeg meget bedrøvet over, for det ville jeg jo egentlig gerne have hørt, selv om fru Marianne Jelved sagde, at ganske vist var formen i min tale i tirsdags god, men indholdet tyndt, og på lærerindefacon fortalte fru Jelved mig, at emnet var misforstået, det var vist altså sådan, at stilemnet var misforstået. Ja, det kan man jo se forskelligt på.

Hvis man sådan skal vurdere Det Radikale Venstres indsats i tiden som regeringsparti, vil jeg sige, at der i hvert fald har været stræknin- ger, hvor fru Jelved er gået halft af de ønsker, som befolkningen har haft, og det har så måske først og fremmest ledt Socialdemokratiet i fordærv, tyder valgresultatet på. Men jeg er ganske opmærksom på, at for fru Jelved er det heller ikke det primære formål at tage udgangspunkt i, hvad der måtte være et bredt ønske i befolkning-

gen, tværtimod, og det vil hos fru Jelved bidrage til stor mistænksomhed over for, om man er på et galt spor, hvis man fremfører noget, der appellerer til for bred en kreds.

Det fører mig frem til snakken om skat, for når fru Jelved og Det Radikale Venstre taler om skattereform, er der altid god grund til, at enhver dansk skatteborger holder på tegnebogen. Ganske vist sælges det under den overskrift, at nu skal skatten sænkes på arbejdsindsats – det lyder jo godt, og jeg kan sådan set ikke engang være uenig i, at det kunne der være behov for – men når man så ser på, hvordan Det Radikale Venstre vil finansiere en sådan skattelettelse, vil man jo se, at det ikke ender med at blive en skattelettelse. For hvad er det så, der skal finansiere en lettelse af beskatningen på arbejde? Det er bl.a. højere afgifter, det er også højere ejendomsværdiskat og sådan nogle ting, altså de velkendte, klassiske radikale kæledægger i skattepolitikken.

Så er det, at jeg spørger mig selv: Opleves det som nogen særlig kraftig sænkning af skatten på ens arbejde, hvis det, man oplever, er, at f.eks. afgiften på benzin eller afgiften på elektricitet, vand og varme stiger kraftigere end den sænkning, man får i skatten på arbejdsindsats? Eller opleves det som en lettelse af beskatningen på arbejde, hvis det, man oplever, er, at ejendomsværdiskatten, altså skatten på ens hus, stiger stærkere end ens løn gør eller stiger stærkere end ens pension?

De eksempler, jeg nævner her, er jo realiteter fra virkelighedens verden. Jeg har mødt mange pensionister, som jamrer over, at stigningen i deres pension slet ikke kan følge med stigningen i deres ejendomsværdiskat. Det er da meget svært at forklare mennesker, at de har fået en lettelse af skatten på enten deres pension eller på deres arbejdsindsats, når det, de oplever, er, at hverken løn eller pension kan følge med. Så tror jeg til syvende og sidst, at de fleste mennesker er fuldstændig ligeglade med, hvad man kalder det. Det, de ser på, er bundlinjen, hvad der er tilbage i tegnebogen.

Derfor må jeg sige til fru Marianne Jelved, at skattestoppet er bestemt ikke perspektivløst. Tværtimod vil det vise sig, at skattestoppet bliver et af de mest effektfulde redskaber, der er set, til at undgå, at skatten i dette land bliver ved med at stige, for skattereformer har aldrig nogen sinde ført til lettelse i beskatningen. Det er altså med skattereformer sådan, at man flytter skattebyrden fra én lomme over i en anden lomme, og

de politikere, der laver den flytning af skattebyrden fra den ene lomme til den anden lomme, tager sig et dækningsbidrag for ulejligheden. Derfor ender der altid med at blive større skat.

KI. 17.15

Skattestoppet derimod ligger som en restriktion, der betyder, at når politikere får nye ideer til ting, der skal gennemføres, kan de ikke bare gribe til at hæve en skat eller en afgift for at finansiere det, men så skal de altså til at tænke i helt nye baner.

Det vil vise sig, at fru Marianne Jelved en dag må se, at her havde man virkelig noget, der var perspektiv i. Det forlanger jeg ikke at fru Marianne Jelved skal erkende i dag, men jeg tror, at en dag vil fru Marianne Jelved sige, at skattestoppet indebar virkelig en ny tankegang.

Helt kontant får det også den virkning, at de svageste grupper i vores samfund, de lavest lønede, vil mærke den fordel, at nu stiger afgifterne ikke længere, og er der noget, der virkelig har været tyngende for lavindkomsterne i det danske samfund, er det jo afgifterne. De er låst fast nu, og det er til særlig gavn for lavindkomsterne. Der er altså virkelig socialt perspektiv i skattestoppet.

Fru Line Barfod var jo langt omkring, men jeg vil kun hæfte mig ved én ting her. Det var, at fru Line Barfod, da jeg i min tale fremhævede, at danskerne er et fredeligt folk, og i min tale fremhævede, at danskerne er et arbejdsomt folk, fik det vendt til, at når jeg fremhævede et positivt træk hos den danske befolkning, var det samtidig at sparke til andre.

Jeg synes, det er helt fantastisk, at vi er kommet dertil, at man ikke kan sige noget positivt om danskerne, uden at det er at sige noget negativt om andre. Altså hvis det er vilkårene for offentlig debat, hører alt jo op.

Jeg mener faktisk, at vi danskere er et fredeligt folk. Det går jeg da også ud fra fru Line Barfod mener. Jeg mener faktisk, at danskerne er et arbejdsomt folk, og mon ikke også fru Line Barfod mener det. Hvorfor må man ikke sige det, uden at man straks skal beskyldes for, at så diskriminerer man andre, taler nedsættende om andre?

Jeg kan sige til fru Line Barfod: Jeg har aldrig nogen sinde i mit liv og heller ikke som aktiv politiker talt nedsættende om nogen som helst fremmed, udlænding, indvandrer, flygtning, aldrig, for vi, der har et liberalt udgangspunkt, har det sådan, at vi respekterer mennesker som mennesker. Jeg har oven i købet i formuleringen

af vores udlændingepolitik lagt meget vægt på, at den sker i tæt dialog med repræsentanter for indvandrerne i Danmark. Vi har den glæde, at mange af dem er aktive hos os, repræsenterer os i kommunalbestyrelser og andre steder. Det er jeg glad for. Derfor kan jeg sige til fru Line Barfod, at det skyder fuldstændig ved siden af at hævde, at det, at jeg siger noget positivt om danskerne, er at diskriminere andre.

Til hr. Jann Sjursen vil jeg sige tak for velkomsten til den nye regering. Jeg er også her klar over, at Kristeligt Folkeparti ikke på alle punkter deler regeringens politik. Vi ved, at vi ser forskelligt på spørgsmålet om besparelse på ulandsbistanden. Vi ved, at vi ser forskelligt på spørgsmålet om udlændingepolitikken. Der kan være forskellige ting vedrørende EU-politikken, idet jeg dog hæftede mig ved som noget meget positivt, at hr. Jann Sjursen fremlagde synspunkter vedrørende EU's fremtid, som ligger meget tæt op ad de tanker, vi gør os i regeringen.

Kl. 17.20

Jeg vil gerne sige om udviklingsbistanden, at også med det forslag, som regeringen agter at søge tilslutning til i Folketinget, nemlig at fastfryse ulandsbistanden på 1999-niveau, mens vi gennemfører en kritisk gennemgang og omlægning af udviklingsbistanden, også med denne besparelse, som altså er på 1,5 mia. kr., vil Danmark fortsat være førende i verden, når det gælder at give ulandsbistand, og det skal vi også være.

Det er klart regeringens opfattelse, at Danmark som et af verdens rigeste lande skal ligge i front, være blandt de bedste til at give ulandsbistand, men netop være blandt de bedste, og det at være blandt de bedste kræver, at vi gennemfører en kritisk gennemgang og omlægning af ulandsbistanden for at sikre, at den går til de rigtige og til de rigtige formål.

Danmark vil jo fortsat til overmål opfylde FN's 0,7-pct.s-målsætning for ulandsbistand, ja, jeg kan endda sige, at også med det forslag, regeringen søger tilslutning til at få gennemført, vil Danmark, når vi tæller alting med, ligge på omkring 1 pct. af bruttonationalproduktet i udviklingsbistand.

Derfor har vi bestemt ikke noget som helst at skamme os over, for Danmark vil fortsat kunne være et godt eksempel for andre lande. Jeg vil endda tilføje, at vi stræber efter, at Danmark kan blive et bedre eksempel i fremtiden, ved at vi får større sikkerhed for, at pengene virkelig går til de rigtige formål.

Så kan jeg i øvrigt sige, at regeringen aktivt vil arbejde for øget frihandel og bedre marked adgang for udviklingslandene. Det vil være særdeles vigtigt for udviklingslandene og vil i højere grad give dem ansvar for egen udvikling, og det vil også bidrage til en bæredygtig udvikling.

Så vil jeg vende mig til bemærkningerne fra vore fire repræsentanter fra Grønland og Færøerne – hr. Kleist, hr. Lars-Emil Johansen, hr. Hoydal og fru Lisbeth Petersen – og først sige generelt, at jeg takker meget for de imødekommende bemærkninger fra alle fire og for velkomsten til den nye regering, og jeg vil endnu en gang understrege, at regeringen opfatter rigsfællesskabet som et fællesskab mellem tre ligeværdige folk. Det vil jeg gerne understrege igen.

Jeg skal jo ikke lægge skjul på, at regeringens udgangspunkt er, at vi gerne ser rigsfællesskabet fortsat og også gerne, at det sker i en moderniseret form, men jeg vil sætte en tyk streg under, at regeringens klare udgangspunkt er, at det grønlandske folk og det færøske folk selv beslutter fremtiden for Grønland og Færøerne. Det gælder også, hvad enten disse overvejelser i Grønland og på Færøerne går i retning af selvstyre eller moderniseret hjemmestyre. Vi tager som udgangspunkt det, som befolkningerne i Grønland og på Færøerne har ønske om, og det vil være regeringens indstilling, at drøftelser om fremtiden i rigsfællesskabet skal foregå i en åben, fordragelig og respektfuld tone, og jeg kan sige, at jeg agter snarest at aflægge besøg i Grønland og på Færøerne for at drøfte disse ting.

Så vil jeg sige til hr. Kleist, at jeg takker for bemærkningerne og ser frem til et godt samarbejde. Hr. Kleist rejste spørgsmålet om den grønlandske selvstyrekommission. Jeg kan sige, at regeringen har med glæde konstateret, at den grønlandske selvstyrekommission arbejder på rigsfællesskabets grundlag, og ifølge de informationer, jeg har, vil kommissionen afslutte sit arbejde i juli 2002, og det siger sig selv, at når det arbejdet er afsluttet og vi kender resultatet af det, vil den danske regering naturligvis være indstillet på at drøfte dette resultat med det grønlandske landsstyre.

Kl. 17.25

Det får mig så også til at sige til hr. Lars-Emil Johansen, at naturligvis kan forholdet mellem Danmark, Færøerne og Grønland ikke aflæses af beløb på finansloven, det er heldigvis mere end det, og lad mig derfor endnu en gang sætte en tyk streg under, at regeringen er helt indstillet på at drøfte de grønlandske ønsker om et øget

selvstyre med Grønlands landsstyre. Rammerne for de drøftelser vil jeg tale med landsstyreformanden om, når jeg snarest aflægger besøg i Grønland.

Både hr. Kleist og hr. Lars-Emil Johansen rejste spørgsmålet om den såkaldte 1951-forsvarsaftale. Jeg vil sige om det spørgsmål, som jo gang på gang kommer frem i debatten, at regeringens klare udgangspunkt er, at den nuværende aftale er en både effektiv og tilstrækkelig fleksibel ramme om den tætte, løbende dialog mellem Danmark og Grønland. Den udgør et godt grundlag for forsvaret af Grønland, som jo er i både grønlandsk og dansk interesse.

For regeringen er aftalens NATO-forankring af afgørende betydning, og derfor må jeg også sige, at regeringen ikke ser noget grundlag for at søge selve 1951-aftalens genforhandling eller ændret, men jeg kan sige, at regeringen vil være indstillet på at søge eventuelle konkrete problemer løst ved hjælp af tillægsaftaler til den nuværende aftale. Det er selvfølgelig også spørgsmål, som regeringen er parat til at drøfte med det grønlandske landsstyre.

Hr. Kleist rejste et helt specifikt spørgsmål vedrørende det arktiske miljøsamarbejde. Jeg kan sige, at regeringen har ingen planer om at spare på bevillingerne til det arktiske miljøsamarbejde.

Endelig vil jeg både til hr. Kleist og til hr. Lars-Emil Johansen sige, at som en understregning af den betydning, som vi tillægger forholdet til Grønland, er det sådan, at vi planlægger at holde en EU-konference i Grønland under det danske EU-formandskab til næste år. Konferencen vil dreje sig om det, der kaldes det arktiske vindue, en del af EU's nordlige dimension.

Udenrigsministeriet og Grønlands hjemmestyre samarbejder om projektet på såvel det praktiske som det indholdsmæssige område, og jeg ser det som et eksempel på det konstruktive samarbejde mellem Danmark og Grønland på det udenrigspolitiske område. Jeg vil også godt bruge det til at understrege, at det klart vil være regeringens linje, det gælder både i forhold til Grønland og i forhold til Færøerne, at når der forhandles udenrigs- og sikkerhedspolitik, som er af betydning for Grønland og Færøerne, vil regeringen naturligvis være i tæt dialog med hjemmestyret i Grønland og på Færøerne.

Kl. 17.30

Dernæst til hr. Hoydal, hvor jeg også siger tak for de imødekomende bemærkninger. Jeg kunne jo høre, at hr. Hoydal havde læst min tale

meget, meget omhyggeligt og grundigt, og egentlig, må jeg også sige, havde forstået den helt igennem.

Se, det var jo faktisk en meget spændende tale, og jeg skal gerne bekræfte over for hr. Hoydal, at her gælder det, at visionerne meget gerne også må gælde for Færøerne, men jeg blander mig i øvrigt ikke i det, for også her gælder min respekt for Færøerne og det færøske folk, men jeg ser dem gerne udstrakt til også at gælde på Færøerne.

Hr. Hoydal brugte vistnok formuleringen, at færinger lever som en minoritet i Danmark. For at der nu ikke skal være nogen som helst tvivl, vil jeg godt sige, at færinger i Danmark ikke er nogen minoritet. Færinger er danske statsborgere og har ved bopæl i Danmark de samme rettigheder og pligter som andre danske statsborgere, så jeg synes ikke, at formuleringen er et retvisende billede af færingers forhold i Danmark.

Jeg siger også tak til fru Lisbeth Petersen. Vi kender jo hinanden ganske godt. Fru Lisbeth Petersen er indtrådt i Venstres folketingsgruppe, og vi ved jo også godt, at hr. Hoydal og fru Lisbeth Petersen bestemt ikke deler visioner om Færøernes fremtid. Det vil jeg lade ligge i denne her omgang, men til begge sige, at nu ligger det jo altså sådan, at det færøske landsstyre på baggrund af beslutningsforslaget om færøsk selvstyre har rettet henvendelse om overtagelse af en række sagsområder. Der har været god fremdrift i drøftelserne på de områder, som landsstyret efter hjemmestyreloven har besluttet at overtage pr. 1. januar 2002; jeg tænker her på den offentlige forsyng og skolevæsenet. Det forventes, at der i løbet af kort tid vil kunne indgås aftaler i forbindelse med overtagelsen af de to områder.

Med hensyn til politiet, retsvæsenet og de områder, der er knyttet til det, har den tidligere regering accepteret, at der bliver indledt et udredningsarbejde på embedsmandsplan om overdragelse af retsvæsen, politi og tilknyttede områder, og jeg vil gerne understrege, at også den nye regering bakker fuldt op om det arbejde, som forventes at blive påbegyndt meget snart.

Det, at der har været afholdt folketingsvalg, har betydet en vis forsinkelse for nogle områders vedkommende, jeg tænker her på Vagar Lufthavn og folkekirken, men regeringen er helt indstillet på, at der nu indledes forhandlinger om, at hjemmestyret kan overtage også de områder.

For så vidt angår det sagsområde, der hedder luftfart, er der tale om et ganske stort område

med mange internationale forpligtelser. Regeringen har iværksat et udredningsarbejde som oplæg til de drøftelser, som i givet fald skal finde sted, og oplægget forventes færdiggjort inden for kort tid.

Jeg vil altså gerne understrege, at regeringen er klart indstillet på at forhandle med det færøske landsstyre i en ordentlig og respektfuld tone. Som jeg sagde i min redegørelse i tirsdags, synes jeg, at der i nogle år har været en noget anspændt, og jeg vil også godt sige en for anspændt tone i forholdet mellem Danmark og Færøerne. Det er mit ganske bestemte ønske, at vi inden for rigsfællesskabet skal kunne snakke med hinanden på en måde, der afspejler, at vi opfatter rigsfællesskabet som et fællesskab af tre ligeværdige folk, og det vil jeg gerne give tilsagn om at yde mit store bidrag til.

Kl. 17.35

Lad mig slutte med endnu en gang at sige tak for den debat, vi har haft. Nu starter så det praktiske lovgivningsarbejde. Regeringen vil i den kommende tid spille ud med konkrete lovforslag i overensstemmelse med det regeringsprogram, vi har lagt frem, og det 100-dages-program, vi har lagt frem. Vi inviterer alle Folketingets partier til forhandlinger om lovforslagene og om regeringens politik. Det er regeringens klare ønske, at vi kan gennemføre de nødvendige reformer, den nødvendige fornyelse af det danske samfund, med brede flertal her i Folketinget, for det er vores klare opfattelse, at brede flertal gør løsningerne mere holdbare og også bidrager til at skabe den fornødne trykthed i befolkningen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nu indtegnet følgende seks for korte bemærkninger til statsministeren, nemlig hr. Frank Jensen, hr. Søren Søndergaard, hr. Anders Samuelsen, hr. Keld Albrechtsen, hr. Lars-Emil Johansen og hr. Kuupik Kleist, og jeg vil gøre det på den måde, at vi tager dem tre og tre, og så må statsministeren selvfølgelig melde, hvis han vil svare indimellem.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Se, statsministeren var forundret over, at hr. Lykkesoft bad statsministeren om at bekræfte, at regeringen stod bag allerede indgåede forlig og aftaler. Jeg forstår nu godt hr. Lykkesofts spørgsmål, for statsministeren efterlader ofte et meget

usikkert indtryk på det felt, og replikken her i dag var ingen undtagelse.

Vi har jo en aftale fra den gamle regerings tid med Venstre, med Kristeligt Folkeparti, med SF og også med CD om indfødsret, om den måde, hvorpå man kan få statsborgerskab her i landet, og vi må forstå på statsministerens replik her, at her vil regeringen i løbet af nogle ganske få uger komme med et udspil. Det er jo kutyme, at hvis man kommer med et udspil på et område, hvor man har forlig, forhandler man med den forligskreds, man har, inden man kommer med et udspil.

Den aftale, vi har, må jeg sige til statsministeren, er altså en aftale for dem, der har permanent ophold her i landet, om deres muligheder for at blive danske statsborgere, så når statsministeren her siger fra Folketingets talerstol, at her vil regeringen komme med et udspil, hvor nogle, måtte man forstå, på grund af kriminalitet skulle fortabe muligheden for at blive danske statsborgere, hvor er så logikken i den aftale, vi har bl.a. med Venstre? Det er en aftale, der blev indgået med hr. Jensby, som nu er forsvarsminister, fordi fru Inge Dahl-Sørensen i sin tid kom med et noget vidtløftigt udspil. Nu har jeg forstået, at fru Inge Dahl-Sørensen er blevet ny ordfører igen, og vi har behov for at få en klarhed over, om regeringen også på det felt står bag indgåede aftaler.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det er altså kun ministre, der har meget lang talletid.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har altid lært, at man skal passe på folk, som er til fals for slesk tale og billig portvin. Det kom jeg til at tænke på, da jeg hørte statsministerens svar på dagens debat, eller rettere sagt da jeg hørte statsministerens manglende svar på et bestemt udsagn i dagens debat, nemlig udsagnet om, at en tidligere statsminister har begået landsskadelig virksomhed.

Det udsagn kom jo ikke fra et hvilket som helst parti. Det kom fra regeringens tredje ben, Dansk Folkeparti, og det var ikke om en hvilken som helst statsminister. Det var nemlig om den konservative statsminister Poul Schlüter, i hvis regering statsministeren selv var minister. Så om ikke andet end af elementære loyalitetsgrunde skulle man vel have troet, at statsministeren ville have taget afstand fra denne her anklage mod

statsministerens tidligere chef for landsskadelig virksomhed.

Det valgte statsministeren ikke at gøre, og spørgsmålet er: Hvad skal man lægge i det?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Statsministeren har flere gange lagt vægt på, at man ikke skal stille illusioner op for befolkningen. Derfor er det også til stor irritation, at statsministeren gentagne gange både under valgkampen og også her i dag har forsøgt at mane et billede frem om det forslag til en skattereform, som Det Radikale Venstre har lagt frem, og det billede, Venstre og statsministeren har valgt at bruge, er, at så skal man virkelig holde på sin tegnedreng.

Faktum er, og det er jeg fuldstændig overbevist om at statsministeren godt er klar over, er helt bevidst om, at der ligger for 9 mia. kr., faktisk 9,5 mia. kr. for at være helt præcis, netto skattelettelse i det forslag. Det svarer til, når vi har fire millioner skatteborgere i det her land, at der er en gennemsnitlig skattelettelse pr. skatteborger på 2.500 kr.

Kl. 17.40

Jeg kommer selv fra Jylland, som statsministeren også gør, og jeg er rimelig overbevist om, at alle andre jyder i hvert fald straks ville få tegnebogen frem, hvis de fik et tilbud om at få proppet 2.500 kr. i den. Hvis statsministeren ikke vil gøre det, kan jeg jo regne ud, at der så må være 5.000 kr. til mig.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til hr. Frank Jensen: Også når det gælder indfødsret, gælder det selvfølgelig, at regeringen vedstår indgåede aftaler, men det er jo ikke det samme som, at aftaler gælder til evig tid. Vi har jo ikke på noget tidspunkt under valgkampen lagt skjul på, at vi ønsker at ændre reglerne for tildeling af dansk indfødsret. Det kan hr. Frank Jensen ikke være i tvivl om. Og derfor må hr. Frank Jensen jo heller ikke blive overrasket over, at regeringen naturligvis møder op med sådanne ønsker.

Til hr. Søren Søndergaard: Jeg har ikke hørt nogen sige, at den tidligere statsminister har drevet landsskadelig virksomhed. Jeg har hørt nogen sige, at den udlændingelov, der blev lavet i 1983, var landsskadelig. Det er et synspunkt. Jeg vil da gerne for en ordens skyld slå fast: Jeg mener ikke, at den daværende statsminister,

Poul Schlüter, har bedrevet landsskadelig virksomhed. Men lad nu hr. Søren Søndergaard køre rundt med det.

Og så endelig til hr. Anders Samuelsen: Det lyder næsten for godt til at være sandt, at hr. Anders Samuelsen vil dele, måtte jeg forstå – det kan næsten ikke passe – ufinansierede skattelettelser ud. Det lyder ikke radikalt. Det lyder bestemt ikke radikalt. Der må stikke noget under. Så jeg er helt sikker på, at hvis hr. Anders Samuelsen vil give den skattelettelse med den ene hånd, så har hr. Anders Samuelsen noget i baghånden, som han så tager med den anden hånd. Det er jeg helt sikker på, ellers er det i hvert fald ikke radikalt.

Fjerde næstformand (Margrete Aukén):

Og så er det hr. Keld Albrechtsen og derefter hr. Lars-Emil Johansen og så hr. Kuupik Kleist.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren sagde, at vores visumpolitik i forhold til Taiwan ligger fast. Det er en udtalelse, der overrasker mig, for den 25. oktober 2001 stod den nuværende udenrigsminister, altså hr. Per Stig Møller, her i Folketinget og sagde, at hvis Taiwans præsident som privatperson ønskede at komme her til Danmark, skulle han naturligvis have lov til det. Det er der ikke gnist af tvivl om. Det sagde den nuværende udenrigsminister for 6 uger siden, men det har regeringen åbenbart glemt. Jeg synes, det er noget pinligt.

Så vil jeg gerne sige, at statsministeren, altså den nuværende statsminister, ofte har beklaget sig over, at der var et anspændt forhold mellem regeringen og Færøerne, og så kommer statsministeren med en melding til Grønland om, at der ikke kan ske noget som helst med den baseaftale, som de to grønlandske folketingsmedlemmer i fuldstændig klar tekst har meddelt her i Folketinget, at det ønsker man en forhandling om i Grønland.

Jeg håber, at statsministeren vil komme herop og give et lidt bedre signal om samarbejde i forhold til Grønland og Færøerne.

(Kort bemærkning).

Lars-Emil Johansen (SIU):

Statsministeren nævnte, at 1951-aftalen skam var udmærket. Den var effektiv, den var fleksibel, og den var ganske udmærket som grundlag for forsvaret af Grønland. Det respekterer jeg at statsministeren mener. Men der er ikke et men-

neske i Grønland, ikke ét menneske i Grønland, der har den opfattelse. Og trods alt handler den aftale om Grønland, og det er trods alt Grønland, det grønlandske folk, der lægger sjæl og land til den aftale.

Så jeg håber, at statsministeren mener det alvorligt, når statsministeren siger, at han er parat til en åben, fordragelig og respektfuld tone i samtalen mellem Grønland og Danmark. Det er vanskeligt at opretholde den tone, hvis den respekt er mere verbal, end den er reel.

Det kan da ikke være meningen, at vi skal blive ved med fortsat at leve med levn fra fortiden.

(Kort bemærkning).

Kuupik Kleist (IA):

Jeg vil gerne starte med at sige statsministeren tak for den tid, han tog sig til at besvare nogle af de spørgsmål, der blev stillet.

Kl. 17.45

Helt konkret savner jeg dog et svar på mit helt konkrete spørgsmål: Vil regeringen give landsstyret fuld indsigt i de aftaler, som Danmark har indgået om Grønland – og specifikt den ifølge Dansk Udenrigspolitisk Institut hemmeligholdte tillægsaftale fra 1968, som blev indgået, efter et B 52-bombefly styrtede ned ved Thule Airbase?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til hr. Keld Albrechtsen kan jeg kun sige, at visumpolitikken i forhold til Kina og Taiwan ligger fast, som jeg har beskrevet det. Resten må hr. Keld Albrechtsen afhandle med udenrigsministeren. Men sådan er det.

Så skal jeg sige både til hr. Lars-Emil Johansen og hr. Kleist, at naturligvis er regeringen parat til at drøfte de spørgsmål med det grønlandske landsstyre, som måtte blive rejst fra Grønlands side, det vil jeg gerne gentage, naturligvis vil vi det.

Men nu har jeg altså også gjort den danske regerings position klar, og jeg vil gerne understrege, at det jo ikke er en ny position. Det er en holdning, som også den tidligere regering har haft. Den var jeg fuldstændig enig i dengang, og den gentager jeg så her.

Til hr. Kleist må jeg sige, at jeg måske ikke sådan fuldstændig præcist forstår dybden i hr. Kleists spørgsmål. DUPI afleverede i 1997 en omfattende rapport om forholdene under den kolde krig, herunder om forløbet i 1968 efter nedstyrtningen af det amerikanske bombefly

samt om de dansk-amerikanske aftaler. Og hvis hr. Kleist har yderligere konkrete spørgsmål i den forbindelse, er regeringen selvfølgelig rede til at se på det.

Så kan jeg i øvrigt henvise til, at en dansk-grønlandsk arbejdsgruppe har foretaget en detaljeret gennemgang af eksisterende tillægsaftaler i forbindelse med den såkaldte Anorakrapport fra 1999.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og så er der følgende tilmeldt til anden runde af korte bemærkninger, nemlig hr. Anders Samuelson, hr. Frank Jensen og hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Jeg kan jo kun beklage, at statsministeren tilsyneladende ikke har givet sig tid til at læse det ellers meget roste radikale forslag til en skattereform.

Her stikker ikke noget under nogen steder. Vi har krone for krone finansieret skattelempelserne, som der er tale om. Ja, faktisk er det jo sådan, at statsministerens eget parti, Venstre, brugte de 1½ mia. kr., som vi f.eks. ville spare i forhold til en bedre aktivering, dem tog Venstre med det samme og brugte, ja, ikke til skattelettelser, men til øgede offentlige udgifter, nemlig til at finansiere en udvidelse af barselorloven.

Det er sådan, at der er for 4 mia. kr. besparelser på den offentlige sektor, og der er for 5½ mia. kr. besparelser i forhold til erhvervslivet ved, at vi fjerner særordningerne. Et godt liberalt udgangspunkt: at fjerne særordningerne. Det giver i alt 9½ mia. kr., og det giver ca. 2.500 kr. pr. skatteborger. Det er derfor, jeg siger, at det faktisk er et rimelig godt tilbud, som vi ville sige i Jylland. Og hvis det er sådan, at statsministeren ikke vil tage imod det, altså de 2.500 kr., som jo også ligger til ham, så er det, jeg siger, at så vil jeg gerne have dem – så er vi oppe på 5.000 kr.

Men lad os da komme i gang med arbejdet og så tage som udgangspunkt ikke at lave skræmmebillede i forhold til hinanden. Det synes jeg ikke på nogen måde er særlig tillidsskabende.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg har nu ikke nogen erindring om, at der var noget udspil fra Venstre i valgkampen om ændringer i indfødsrets aftalen. Det er jo en aftale, jeg selv har forhandlet med hr. Jensby og de andre partier, aftalen omfatter. Nu forstår jeg så, at

regeringen vil komme med et udspil i løbet af nogle ganske få uger.

Jeg skal bare bede statsministeren her fra talarstolen bekræfte, at den måde, vi normalt behandler forligspartnere på her i Folketinget, er, at hvis man ønsker et forlig ændret, så indkalder man først forligspartierne, og så forsøger man at blive enige dér. Kan man så ikke blive enige, ja, så må man jo meddele, om man vil bryde et forlig.

Gælder det også, når det drejer sig om indfødsrets aftalen, som vi – en række partier – har med partiet Venstre?

Kl. 17.50

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå på statsministerens svar, at enten er vi i den situation, at de udtalelser, den nuværende udenrigsminister kom med, da han udtalte sig om visum til Taiwans præsident, hvis denne som privatperson skulle komme her til Danmark, de udtalelser, han fremkom med i Folketingssalen den 25. oktober 2001, mente han åbenbart ikke en pind af. Eller også er han efterfølgende, nu da han er blevet udenrigsminister, blevet banket på plads af statsministeren. Det er også en mulighed.

Men under alle omstændigheder er det da en utrolig pinlig sag, og jeg synes ikke, det er klogt af statsministeren så at stå og sige: Det kan hr. Albrechtsen afklare med udenrigsministeren.

Ja, jeg skal nok gå til udenrigsministeren og bede om en forklaring, naturligvis, det er mit arbejde. Men jeg synes ikke, at det er nogen smuk sag for udenrigsministeren at starte med.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg skal blot sige til hr. Anders Samuelsen, at jeg altid med stor og jeg vil da også sige med tiden stigende interesse lytter til hr. Samuelsens forskellige meldinger. Jeg har en lille bog, hvor jeg skriver dem ned, fordi jeg synes, der fremsættes mange interessante tanker.

Derfor vil jeg også godt sige til hr. Samuelsen, at regeringen naturligvis med opmærksomhed har lyttet til tilbuddet om at være med i konstruktive overvejelser om, hvordan vi kan sænke indkomstbeskatningen her i landet. Og som det jo er hr. Samuelsen bekendt, har regeringen i regeringsprogrammet tilkendegivet, at regeringen vil søge at skaffe råderum til, at skatten på arbejdsindsats kan sænkes med virkning fra 1.

januar 2004. Og dér er alle bidrag jo velkomne. Så jeg har opmærksomt lyttet til hr. Samuelsens betragtning.

Til hr. Frank Jensen kan jeg sige, at, ja, regeringen vil benytte sædvanlig fremgangsmåde. Det er klart. Men hvis ikke hr. Frank Jensen i valgkampen har bemærket, hvad vi har sagt om skærpede regler for tildeling af indfødsret, så tror jeg, jeg må sige, at hr. Frank Jensen er en af de få, der ikke har. Jeg kan i hvert fald sige, at vælgerne er fuldt klar over det. Så må hr. Frank Jensen have været uopmærksom, for det er klart tilkendegivet, hvilket det så i øvrigt også er i regeringsprogrammet. Derfor vil vi naturligvis søge reglerne ændret, og vi vil naturligvis bruge den sædvanlige fremgangsmåde i den forbindelse.

Og endelig til hr. Keld Albrechtsen: Jo, men når jeg sådan med en lidt rask bemærkning sagde, at det måtte hr. Albrechtsen afklare med udenrigsministeren, er det, fordi jeg synes, det er en lidt mærkelig situation at stå og diskutere nogle udtalelser fra udenrigsministeren, som ikke er her i dag, og derfor synes jeg, at det så er den bedste måde for hr. Albrechtsen at afklare det spørgsmål på.

Det, jeg blot understreger i dag, er, at udenrigsministeren naturligvis repræsenterer det, der er regeringens udenrigspolitik. Og den har jeg tilkendegivet her, nemlig at visumpolitikken i forhold til Kina og Taiwan er uændret. Den er videreført fra den tidligere regering og regeringen før den, for den følger retningslinjerne helt tilbage fra 1988.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så går vi til anden runde. Og her er foreløbig kun – kun og kun – men altså der er foreløbig hr. Holger K. Nielsen og fru Marianne Jelved indskrevet – og nu også hr. Mogens Lykketoft, som dermed bliver den første, der får ordet, da det går i partirækkefølge. Og hvis der er andre, der ønsker ordet, vil jeg gerne have, at man melder sig.

Mogens Lykketoft (S):

Jeg vil bare sige til statsministeren, at der ikke er nogen modsætning mellem min påpejning af de mange låneord fra Socialdemokratiet og vores bekymring for, hvordan udmøntningen af regeringens politik nu måtte blive. Det er tvetydigheden i statsministerens egen og partiet Venstres hele fremfærd, der giver, at begge disse

synspunkter og begge disse iagttagelser er værd at fremhæve.

Vi har jo i dagens løb haft lejlighed til netop at påpege et par af de eksempler, der er, på, at man taler om de svage og letter for de rige. Og det er vel i og for sig illustrationen af det problem.

Kl. 17.55
Så har jeg noteret mig, at det er meget betydningsfuldt for statsministeren at forklare sin politik som noget, der afspejler brede ønsker i befolkningen. Det er selvfølgelig også godt; det skal man da prøve. Men jeg mener faktisk, at man som statsminister skal sigte højere. Man skal sigte efter at gå foran, forklare, inspirere og tale nok så meget op til folks forhåbninger som ned til deres fordomme. Jeg synes ærligt talt ikke, at statsministeren er kommet helt ind i den rolle endnu, og det vil jeg så bare opfordre til. Det vil se pænt ud. Men der er meget af den gamle polemiker Anders Fogh Rasmussen tilbage i statsministerens nye klædedragt.

Skattestoppet skal indføres, som statsministeren så polemisk siger, på baggrund af den stigning i skatterne, der er sket i 1990'erne, som altså ikke var en stigning, men en fastholdelse af et skattetryk.

Der har vi gang på gang set det her med, at man henvender sig til seerne, til befolkningen, og siger: I ved jo alle sammen, I er kommet af med flere penge. Næ, befolkningen betaler ikke en større andel af deres indkomster i skat, men skattestoppets problem er jo, at de udgifter, man vil fastholde, de ekstra forbedringer, man tilbyder, stiger mindst i takt med befolkningens indkomster, og når man så begynder at fastfryse nogle af skatterne, så bliver der et hul.

Det er selvfølgelig også baggrunden for det første skred fra valgkamplofter til realiteter efter valget, dette at skattestoppet altså ikke var fra dag ét, men fra år to. Venstres hjemmeside siger i august 2001: »Ejendomsværdiskatten er også inkluderet i Venstres skattestop, og derfor vil den også øjeblikkelig blive fastlåst i det øjeblik, vi overtager regeringsmagten. I praksis betyder det, at det beløb, der i dag opkræves af den enkelte husstand, ikke igen må stige i kroner og øre«.

Efter valget var tonen en anden. Der var meldingen: Jo, den stigning, der kom i år 2002, kom, for den var jo udsendt, selv om Told- og Skattestyrelsens direktør sagde, at det kunne man nu nok rette, hvis det var det. Men som den nye finansminister, hr. Thor Pedersen, udtalte til Jyllands-Posten den 30. november: Det kunne godt

være, at vi skulle have formuleret os på en anden måde.

Jamen det er jo fup! Det er det første håndgribelige eksempel på, at regeringen ikke efter valget gør det, regeringen sagde før valget. Men jeg kan godt forstå baggrunden for det, for regnestykkerne hænger jo ikke sammen. Så synes jeg bare ikke, at man skal stå her og bryste sig af at være en regering, der altid lever op til det, man har lovet, når man allerede har demonstreret, at det gør man ikke. Så tillader jeg mig at vende tilbage til mit udtryk om Venstres tryllekunster.

Så kan jeg godt forstå, at den tidligere amtsborgmester i Frederiksborg Amt har valgt at tage imod tilbuddet om at blive indenrigs- og sundhedsminister. Det kan jeg godt forstå, for det bliver ikke nemt at være amtsborgmester eller for den sags skyld borgmester med alle de ting, regeringen siger, der skal bruges flere penge på, og så et skattestop. Det bliver næsten uløselige opgaver, og så er det alligevel bedre at være inde og kunne dække sig bag statsministerens brede ryg, når regnestykkerne ikke hænger sammen.

I hurtig rækkefølge nogle bemærkninger:

Jeg tillader mig at tage det som et løfte om vores forlig om arbejdsmarkedspolitikken, at man ikke skærer i den aktive arbejdsmarkedspolitik uden aftale med vores forligskreds på en sådan måde, så vi ikke kan leve op til de krav om aktivering, som vi har aftalt i 1998, i 1999 og i år 2000, for de jongleringer med tallene, der blev gjort gældende heroppe, dækker jo over, at næsten fire femtedele af beløbet er forsørgelse af dagpenge, som under alle omstændigheder skal afholdes. Det, som ikke må ske – og jeg opfatter det, statsministeren sagde, som udtryk for et tilsagn – er, at man sætter en afgørende del af nedskæringen ind på den aktive indsats. Det vil være forligsbrud.

Kl. 18.00
Så er jeg selvfølgelig enig med statsministeren i, at kreativ bogføring er noget skidt, og man kan nævne mange eksempler fra fortiden. Man kan nævne – og det gjorde statsministeren også – fru Nathalie Linds sociale pensionsfond. Den har plaget os alle sammen utrolig meget. Den manglende pædagogik omkring Den Sociale Pensionsfond har givet os alle sammen, skiftende regeringer, store problemer. Nu er det statsministeren, der har overtaget problemet, hvor fru Pia Kjærsgaard vil blive ved med at spørge, om ikke der er nogle, der er blevet snydt. Der er ikke nogen, der er blevet snydt, men det er den

dårligst mulige pædagogik, der har været anvendt. Sådan noget skal man prøve at undgå.

Så fik vi det gamle nummer om bruttoskat-ten, og jeg synes, at vi skal kalde den en bruttoskat. Det vil vi gerne lave et forlig med regeringen om, for jeg går ud fra, at regeringen ikke kan undvære de 50 mia. kr., der er inde på den. Hvis man kan det oven i skattestoppet og alt det andet, så er det da en nyhed, som jeg tror burde give anledning til newsbreaking på begge de nationale kanaler.

Men hvis man ikke kan undvære disse 50 mia. kr., og man synes, det er et problem, at det hedder et arbejdsmarkedsbidrag, så synes jeg, vi alle sammen skal samles her om at kalde det en bruttoskat. Det er et forlig, vi tilbyder regeringen. Vi kan lave det i aften, og så er vi ude over det pædagogiske problem, som jeg sådan set gerne vil medgive statsministeren, at vi har haft, og som har givet anledning til alt for mange misforståelser. Lad os være ærlige.

Vi kan da også godt kalde bidraget til Den Særlige Pensionsopsparing for en skat, og vi kan da også godt lave en aftale om, at det bidrag – den skat – går ind og sikrer en gradvis forbedring af folkepensionen i stedet for. Det tilbud kan vi da også godt give.

Men det, som ville være højst pinagtigt, var da, hvis man virkelig gennemførte det forslag, regeringen har på bordet, og som jeg desværre kom til at sige noget forkert om tidligere. Jeg har regnet efter. Det er ikke forkert, at den arbejdsløse får tilskrevet 1.300 kr. mindre til sin pension om året end i dag, hvis regeringens forslag bliver gennemført, men det er faktisk 8.000 kr. mere, jeg får tilskrevet, og ikke 7.000 kr. Jeg beklager fejlen. Så der skal altså en 6-7 arbejdsløse til at sørge for den omfordeling, som ligger i regeringens forslag.

Jeg synes, det er et pinagtigt forslag for en regering, der gerne vil hjælpe de svage, og derfor skal det at fastholde en ordentlig fordelingspolitik ikke strande på, at der er nogle betegnelser for det, der foregår, som statsministeren ikke kan lide. Vi laver de betegnelser om, men fastholder en ordentlig fordelingspolitik. Det vil være mit forslag.

Så skal jeg kun sige til det med antallet af mennesker på overførsler, at jeg aldrig har forstået, at Venstres propagandaapparat nu gennem 8-10 år har ment, at det, at der kom flere mennesker på SU, var en del af problemet og ikke en del af løsningen. Men i øvrigt er vi det land, der har flest beskæftigede mellem 16 og 65

år. Det skal vi være glade for. Og i øvrigt er alle de andre overførsler faldet med ca. 150.000 i antal.

Men lad os ikke strides om alle de tal. Lad os sørge for, at antallet af mennesker på overførsler bliver ved med at falde ved at holde fast i en ordentlig, solid økonomisk politik.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Holger K. Nielsen og derefter fru Marianne Jelved, og indtil videre er der ikke flere, der har meldt sig til anden omgang.

Holger K. Nielsen (SF):

Statsministeren sagde i sit svar, at jeg nærmest var livet helt op med den nye regering. Dertil vil jeg sige, at det skyldes ikke statsministerens besvarelse her på talerstolen, for den var som sommeren 1992: både lang og tør. Det var da en overmåde kedsommelig tale, vi hørte. Jeg havde forventet masser af dynamit, masser af dynamik, masser af liv og et festfyrværkeri af optimisme. I stedet fik vi sådan en lang embedsmandstale. Det skuffede mig, hr. statsminister, men kom igen, kom igen.

Kl. 18.05

Jeg har et par spørgsmål vedrørende de forskellige forlig, som jeg kan forstå, regeringen vil leve op til, og det er jo udmærket. Jeg har et spørgsmål specielt til folkeskoleområdet. Jeg kunne forstå, at der vil blive indkaldt til forhandlinger mellem forligspartierne omkring folkeskolen. Jeg kunne også forstå – det hørte man sådan lidt mellem linjerne – at regeringen ret beset er ligeglad med, om man kan lave en aftale med de forligspartier, der er der i øjeblikket, og som jo har stået bag folkeskolepolitikken siden 1975, så vidt jeg husker.

Jeg vil godt høre, om det er regeringens opfattelse, at man er villig til at gå efter et snævrere flertal på folkeskoleområdet. Eventuelt også: Er man villig til at bruge det snævrere flertal på at ændre folkeskoleforliget? Er man villig til at lave skolepolitik i det her land uden om Socialdemokratiet, uden om SF, uden om Det Radikale Venstre, men udelukkende mellem Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti? Det tror jeg mange mennesker er interesseret i. Det er et meget væsentligt spørgsmål, og det vil jeg godt have en kommentar til fra statsministeren.

Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at statsministeren vil komme med et udspil omkring de ældre på arbejdsmarkedet. Som han sagde: et udspil om arbejdsudbuddet. Det var dog et mærk-

værdigt udtryk, det lyder som et cirkulære fra Finansministeriet: arbejdsudbuddet! Der er tale om mennesker, statsminister, ikke om arbejdsudbud. Der er tale om nogle mennesker, der er kommet i klemme på arbejdsmarkedet, ældre mennesker, som godt vil have et job, som føler sig udenfor i fællesskabet, som er kommet i klemme omkring deres efterlønsordninger. Lad dog være med at tale om arbejdsudbuddet, lad os tale om de mennesker, vi skal gøre det bedre for.

Men o.k., jeg er tilfreds med, at der kommer et udspil, og lad os så se på det. Det vil vi da som udgangspunkt tage positivt imod, men igen, jeg vil se det, før jeg tror, at der kan være tale om noget, der virkelig peger fremad. Men regeringen skal have chancen.

Udenrigspolitik: Det var jo virkelig også interessant at høre det. »Tid til forandring« var jo sloganet, og så tror man, at der også skal være forandring omkring udenrigspolitikken. Man får at vide, at der bliver lavet en særlig afdeling for menneskerettigheder, vi har fået en udenrigsminister, der går meget op i menneskerettighedsspørgsmål, og når man så hører de konkrete svar, hvad hører man så: Tid til bevarelse. Ingen som helst forandring, man kører videre i fuldstændig samme spor.

Kinapolitikken: Selv om den nuværende minister har engageret sig meget i menneskerettigheder i Kina, så er der absolut ingen ændring i forhold til den tidligere regerings politik, hverken med hensyn til Taiwan eller med hensyn til menneskerettigheder. Statsministeren sagde, at vi skal koordinere med de andre lande omkring Menneskerettighedskommissionen i FN, og det har man altid gjort. Nej, det det har man faktisk ikke.

Da den tidligere regering, jeg tror, at det var i 1996 eller 1997, gik ind og pressede på med kritik af Kina, gik man faktisk imod visse EU-lande. Jeg syntes, at det var rigtigt, at man gjorde det. Men denne regering fortsætter den linje, som embedsmændene udstikker. Der er absolut ingen forandring i noget som helst omkring den danske Kinapolitik.

Ruslandspolitikken: Tilsvarende sniksnak, en fortsættelse af den tidligere regerings politik. Jeg har svært ved at se, at der er nogen som helst substans i de ideer, der måtte være fremkommet omkring, at nu skal menneskerettighedssituationen virkelig mere på dagsordenen.

Vi vil presse på, kan jeg garantere for. Vi vil presse på omkring menneskerettigheder, og det

er ligegyldigt, hvor det er, om det er dødsstraffen i USA, om det er Ruslands krig i Tjetjenien, om det er Kinas undertrykkelse af menneskerettighederne i Tibet og andre steder. Vi vil presse på, og jeg synes, at det er for dårligt, at den nuværende regering ikke vil tage den nuværende udenrigsministers tidligere bemærkninger mere alvorligt og gøre det til en del af regeringens politik.

Kl. 18.10

Udlændingepolitikken: Jeg er tilfreds med, og det skal siges helt ærligt, at der er så stor fasthed med hensyn til overholdelse af alle internationale aftaler, alle konventioner, fint nok. Men så må statsministeren også medgive, at hvis man har en forestilling om, at man skal begrænse tilstrømningen af fremmede til det her land ved at fjerne de facto-begrebet, ved at lave stramninger i familiesammenføringsreglerne, så er det meget begrænset, hvad man vil opnå ved det.

Jeg vil godt indgå et væddemål med statsministeren. Skulle vi vædde en kasse øl, f.eks. en kasse Grøn Tuborg, på, at der om 2 år ved udgangen af 2003 er den samme tilstrømning af fremmede til Danmark som i øjeblikket? Jeg vil garantere for, at jeg får ret.

Man er ikke i stand til at stramme og få de virkninger, som man giver indtryk af. Det var jo i virkeligheden valgkampens store tryllesnummer og store illusionsnummer. Det var en forestilling om, at man ved at lave de her stramninger i realiteten kunne begrænse tilstrømningen af fremmede til det her land.

Det var dér, man stak vælgerne blå i øjnene. Jeg er overbevist om, at når det viser sig, at man ikke er i stand til at begrænse tilstrømningen, vil der komme en reaktion, og jeg vil få min kasse øl, hvis ellers statsministeren vil bide til bolle på det.

Men ellers er vi da totalt enige om integrationsindsatsen, hvis der er noget perspektivrigt dér. Men kunne vi så ikke gøre den fælles indsats – det kan være et fromt håb fra min side, men alligevel: fromme håb skal også udtrykkes her lige før jul – at vi begyndte at acceptere, at der er etniske minoriteter i det her land? Der er fremmede kulturer i det her land.

Danmark er blevet et multikulturelt samfund. I stedet for at gøre det til et vedvarende problem så lad os da udnytte de muligheder, der også ligger i det. Vi har en situation, hvor industrien skriger på arbejdskraft, hvor den offentlige sektor skriger på arbejdskraft, hvor en masse af de opgaver, vi ikke kan få løst, skyldes mangel på

arbejdskraft. Skulle vi da så ikke gøre det til en fælles opgave at fokusere på den sammenhæng, der kunne være imellem, at vi har nogle mennesker i det her land, der ikke er integreret ordentligt, men som kunne blive integreret på en ordentlig måde på arbejdsmarkedet? Den debat er vigtig.

Men den anden debat er jo at stikke folk blå i øjnene. Regeringen vandt valget på den. Den hænger på den nu. Regningen skal betales. Men jeg er sikker på, at jeg nok skal vinde min kasse øl, og jeg skal efterfølgende give den til hele SF's folketingsgruppe.

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes, det er beklageligt, at statsministeren udtaler sig på en måde, som ikke virker troværdig, for jeg sætter – uanset at jeg ikke har peget på statsministeren – pris på, at statsministre virker troværdige.

Statsministeren er faktisk den eneste økonom, jeg har mødt, der så åbenlyst undsiger betydningen af de tre skattereformer, vi har haft i Danmark, gennemført siden midten af 1980'erne. Der startede vi jo med hr. Isi Foighel som skatteminister, for det var fuldkommen åbenlyst, at det var alt for fordelagtigt at gældsætte sig i Danmark. Det var et af hovedproblemerne bag den økonomiske situation, vi havde på det tidspunkt. Det Radikale Venstre vedkender sig både det, vi var heldige med, og det, vi ikke var heldige med, da vi var støtteparti for Poul Schlüters regeringer gennem 1980'erne.

Vi reducerede værdien af rentefradraget. Det er det, vi kalder at brede skattegrundlaget ud, og så kunne vi sænke marginalsatten. Det øgede faktisk opsparingen, hvilket er meget vigtigt. Vi har fortsat reformerne i 1993 og 1998 efter samme principper.

Men jeg kan forstå, at det åbenbart alt sammen har været imod Venstres politik. Det er rigtigt, at der er mange miljøafgifter og grønne afgifter. Det er den mest effektive markedsform, hedder det vist – en måde at få ændret adfærd på.

Danmark er det land i verden, som har den største energieffektivitet i forhold til vores bruttonationalprodukt. Det roses vi for i OECD og mange andre steder. Det er en del af vores bæredygtighedsstrategi. Resultatet er jo ikke kommet, uden at vi har haft en politik for brug af grønne afgifter. Skatteyderne er blevet overkompenseret, når vi har lavet den slags.

Kl. 18.15

Kommuneskatterne har desværre ikke kunnet holde sig i ro, og det er et af problemerne. Derfor forstår jeg godt, at der er mange borgere, der oplever, at skatterne er steget.

Men det kan den nye regering jo give et svar på, for den nye regering har lovet skattestop, så det må jo løse sig. Det kunne jo godt være interessant at få et svar fra statsministeren på, hvordan dansk økonomi ville have set ud i dag uden de pågældende reformer.

I hvert fald kan jeg sige, at det ikke ville have været muligt at føre fastkurspolitik. Når gælden kan afdrages, som den kan nu, og som regeringen jo vil fortsætte med, så forudsætter det jo et indtægtsoverskud i forhold til de udgifter, man har.

Det er klart, at hvis ikke vi skulle afbetale den gæld, kunne vi jo sænke skatterne, men statsministeren og alle andre i dette udmærkede hus ved, at det ikke kan lade sig gøre. Statsministerens indlæg er også en undsigelse af den kæmpestore århundredepåtegning fra 1989, som jeg ellers havde opfattelsen af, at den daværende skatteminister var medforfatter til.

Endelig synes jeg, det er bemærkelsesværdigt, at statsministeren bliver ved med at trække frem, at pinsepakken kom fuldstændig bag på alle. Jeg ved, at Venstre havde stor fornøjelse af, at Det Radikale Venstre fremlagde sit skatteprogram umiddelbart før valget i 1998. Vi gik til valg på det. Det blev stort set gennemført i det, der er blevet kaldt pinsepakken, med virkning fra 1999, og vi er ikke spor kedede af det.

Det var dengang, Venstres formand sagde, at ejendomsmarkedet ville blive slået fuldstændig i stykker. Det blev det ikke. Det fik heller ikke den hurtige virkning på bremsning i stigning af huspriserne, som vi havde forventet. Men det skyldtes bl.a. rentetilpasningslånene.

Så vil jeg sige om det seneste radikale udspil på skatteområdet, som vi også er gået til valg på: Jeg har stort set ikke mødt nogen skattekyndig erhvervsorganisation, virksomhedsleder eller økonom, der ikke har anerkendt Det Radikale Venstres skatteoplæg.

Hr. Niels Helveg Petersen, hr. Anders Samuelsen og jeg selv deltager i utallige møder i erhvervslivets kredse om det radikale skatteudspil, af og til endda sammen med den nuværende finansminister.

Jeg er ikke i tvivl om, at statsministeren er en meget klog mand, og klogere end de fleste. Jeg synes, at statsministeren kunne gøre os alle sam-

men og sagligheden en tjeneste ved også at prøve at lytte til den reelle vurdering bl.a. af de skatteudspil, der er kommet fra både Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre.

Til sidst vil jeg bare gerne sige noget om den sarkastiske bemærkning med hensyn til Det Radikale Venstres måde at være parti og politikere på, altså det, at vi åbenbart ikke vil lytte til befolkningen. Det giver selvfølgelig lidt at tænke over, men jeg har nu den forestilling, at det er politikerne som valgte tillidsmænd og -kvinder, valgt af vælgernes midte, der har en særlig opgave gående ud på at se for sig, hvad det er for problemer og udfordringer, vi står over for i det kommende år.

Hvad er vores bud? Og de må være forskellige, fordi vi har forskellige politiske ståsteder. Hvad er vores svar på dem? Så må det da være vores opgave at gå ud og prøve at overbevise vælgerne om, at de skal følge os, enten Venstre eller Det Radikale Venstre eller et andet parti.

Det må da være den politiske opgave og demokratiets fornemste idé. Det har jeg troet hele tiden, men nu kan jeg høre, at der er en anden og smartere måde, nemlig at se på meningsmålingerne og finde ud af, hvad den brede befolkning, som statsministeren udtalte det, ønsker sig.

Så kan vi jo nøjes med det. Så behøver vi slet ikke politikere. Så kan vi lade den udmærkede centraladministration lave de love, som den brede befolkning ønsker sig. Se, det er en ny tankegang. Det er virkelig fornyelse, hvis det er det, vi skal til. Det er jeg ikke sikker på Det Radikale Venstre sådan uden videre kan vænne sig til, beklager.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 18.20

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til midlertidig bevillingslov for finansåret 2002.

(Af finansministeren (Thor Pedersen):

(FremSAT 5/12 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Det skal fra min side og fra Socialdemokratiets side ikke blive et bidrag til en lang debat. Den har vi haft, og der kommer også en foran os i denne samling, når der kommer et rigtig nyt finanslovsforslag, og det ser vi jo frem til, for der er så utrolig mange svar, vi gerne vil have, og som vi synes, at vi nu har søgt gennem både en valgkamp, et regeringsgrundlag og en åbningstale. Men de kommer jo, siger regeringen, og det venter vi på.

I mellemtiden skal vi have en midlertidig bevillingslov, og den er vi fra Socialdemokratiets side selvfølgelig indstillet på at bidrage til at få vedtaget og også bidrage til at få smidigt gennemført i Folketinget, og det vil sige med dispensation fra de tidsfrister, vi i øvrigt ellers i normale sammenhænge har pålagt os.

Jeg vil imidlertid gerne varsle, at jeg har anmodet om at få lejlighed til at stille et spørgsmål i udvalgsbehandlingen, og det er blot af en karakter, som skal foreligge med en besvarelse forud for tredjebehandlingen i næste uge. Det går såmænd ud på, at vi ser for os, at det i modsætning til tidligere formentlig bliver en lidt længere periode, der skal være en midlertidig bevillingslov. Det vil jeg tillade mig at sætte et sagligt spørgsmålstegn ved. Men hvis det er det, der er foran os, altså en lidt længere periode, som kan komme op på et par måneder, hvor vi skal regere med en midlertidig bevillingslov, så er det jo ikke helt uvæsentligt, hvad der sker med pris- og lønfremskrivningen i den tid, der måtte hænges på. Det vil jeg gerne have lejlighed til at uddybe i et præcist spørgsmål til finansministeren til skriftlig besvarelse.

Vi vil gerne have at vide, om der i finanslovsforslaget bliver taget højde for den pris- og lønfremskrivning for den periode, der måtte ligge fra den 1. januar 2002, til det endelige finanslovsforslag træder i kraft... (En mobiltelefon ringer). Ja, nye ministre må også lære, at mobiltelefoner er forbudt i Folketingssalen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og der må slet ikke tales i dem!

Pia Gjellerup (S):

Nu er der andre, der tager over, det er godt.